

HAFTALIK BİLGİLENDİRME

RAPORU

2021

13 - 19 Aralık Günleri

İçindekiler sayfasındaki konu başlıklarına tıklayarak istediğiniz konu hakkında bilgi alabilirsiniz.

**Medya ve Kurumsal İletişimden Sorumlu
Genel Başkan Başkanlığı**

İçindekiler

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	2
13-19 ARALIK 2021 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	2
YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ	3
ÜRETİCİ ENFLASYONU 20 YILIN ZİRVESİNDE!	9
7,4 BÜYÜME GAYRİ SAFİ YURT İÇİ HASILA'NIN GERİLEME SÜRECİNE GİRDİĞİNİ GÖSTERİYOR!	10
BANKALARDAKİ MEVDUATIN YÜZDE 60'İ KONTRATLAR, SİPARİŞLER, ÇEKLER... ARTIK DÖVİZ	11
DIŞ TİCARET AÇIĞI 5,3 MİLYAR DOLAR	11
GÜVEN DÜŞÜYOR!	12
BU YIL İÇİNDE İFLAS EDEN ESNAF SAYISI 90 BİNE YAKLAŞTI	12
MUTFAK TÜPÜNE 11 AYDA 20 ZAM!	13
GERÇEK İŞSİZLİK ORANI YÜZDE 22,8 OLDU!	14
TÜİK'İN HER AY DÜŞÜRDÜĞÜ İŞSİZLİĞİ İŞKUR YÜKSELTMEYE DEVAM EDİYOR	15
İKTİDAR ÜLKEYİ HER ALANDA ATEŞE ATTI	16
2 MİLYAR DOLAR BİR HAFTADA ERİDİ	18
SİĞINAK YÜKSEK FAİZLİ KREDİ OLDU	19
SANAYİYE YA 'ÜRETİM YAPMA' YA DA 'ZAMMIN FATURASINI ÖDE' KISKACI	21
KADEMELİ TARİFEDEKİ BELİRSİZLİK ZAMMA DÖNÜŞEBİLİR	21
İCRADAN SATILIK TARIM ARAZİLERİ	22
ERİYEN BÜTÇEDE HALK YOK!	23
KRİZE DÜŞÜNCE KÖRFEZ'E SARILDI	24
AKP'NİN FAİZCİ BELEDİYELERİ!	25
RANT AĞI	26
SAYIŞTAY'DAN BELEDİYEYE 'BASİRET' HATIRLATMASI	27
AKP, YOLSUZLUK EKONOMİSİNDEN BESLENİYOR	28
'CUMHUR' YOLSUZLUĞU	29
BELEDİYEDEN HAMSİYE 300 BİN LİRA	29
ÇAKMA UNESCO ÖDÜLÜ HERKESİ ŞAŞIRTIYOR	30
ESKİ BAKAN, ŞİMDİ BELEDİYE BAŞKANI'NIN İHALE OYUNLARI	31
BİR GİTTİ, DÖRT GELDİ	31
KİRLİ İLİŞKİLER	32
YAĞMA VE TALAN SIRASI YENİDEN KIZILAY'DA	33
AKP'Lİ OL, MÜDÜRLÜĞÜ KAP	34
CERRAHİDE BİLE KRİZ	34
AKADEMİ DE BALIK BAŞTAN KOKMUŞ!	35
DÖVİZDEKİ ARTIŞ MAARİF'E YARADI	36
AKP'NİN YANLIŞ VE TUTARSIZ EĞİTİM POLİTİKALARI EĞİTİM BİRLİĞİNİ ORTADAN KALDIRDI	37
GAZETELERİN ÖLÜM KALIM MÜCADELESİ	38
BU ZEHRİN ETKİSİ YILLARCA SÜRER	39
MECLİS'İN HAYALET VEKİLLERİ	40
OTORİTERLİK İKLİMİ, EZİYET VE SADİZMİ ARTIRIYOR; ŞİDDET VE ZORBALIK KÜLTÜRÜ YERLEŞİYOR	41
BENİM HAKKIM	45
STRATEJİ YOKSUNU DIŞ POLİTİKA, ERİYEN SAYGINLIK VE İTİBAR!	48
ASIL UTANMAZLIK NEDİR ANLATALIM!	52

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laiklik vurgusu ile dini konuların siyasilere değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilere din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu doğru olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti için sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkelerini kapsar olmasıdır. Söylemlerinizi tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiği son derece önemlidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemini unutmamalıyız.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşısındakinin duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşısındakinin ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlışı gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

13-19 ARALIK 2021 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

*13 Aralık 1980'de Piyade Er Zekeriya Önge'yi öldürme suçundan yargılanıp ölüm cezasına çarptırılan **Erdal Eren**'in infazı yapıldı.

*17 Aralık 2013'de **Türkiye'de 4 Bakan, çeşitli düzeyde bürokrat ve iş adamlarının şüphelileri olduğu yolsuzluk, rüşvet ve kaçakçılık operasyonları başladı.**

*18 Aralık 2002'de **Necip Hablemitoğlu evinin önünde silahlı saldırıya uğrayıp öldürüldü.**

*18 Aralık **Dünya Göçmenler Günü**

*18 Aralık **Dünya Sağlık İdarecileri Günü**

*19 Aralık 1978'de **Kahramanmaraş Olayları başladı.** 26 Aralık'a kadar süren olaylarda 111 kişi öldü, 176 kişi yaralandı.

YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ

-Milli Gelir Yılın İkinci Çeyreğinde Yüzde 7,4 Büyüdü

- Türkiye ekonomisi bu yılın üçüncü çeyreğinde geçen yılın aynı çeyreğine göre sabit fiyatlarla yüzde 7,4 oranında büyüdü. Yılın ilk dokuz aylık dönemdeki büyüme oranı ise yüzde 11,7 olarak hesaplandı.
- Yılın ilk dokuz aylık döneminde çift haneli bir büyüme oranı yaşanması, geçen yılın aynı döneminde büyüme oranının yüzde 0,16 gibi oldukça düşük bir düzeyde kalmış olmasının etkisinden de kaynaklandı. Eğer geçen yılın ilk dokuz aylık döneminde Türkiye potansiyeli kadar (yüzde 5) oranında büyümüş olsaydı bu yılki büyüme oranı yüzde 6,6'da kalacaktı.
- **Ücretin Payı Azaldı:** Yılın ilk dokuz aylık dönemine ilişkin gelişmeler Türkiye'nin zaten oldukça bozuk olan gelir dağılımının daha da bozulduğuna işaret ediyor.
- Geçen yılın ilk üç çeyreğinde ortalama yüzde 34,9 olan işgücü ödemelerinin milli gelirden aldığı pay, bu yıl 2,6 puanlık bir düşüşle yüzde 32,3'e indi. Buna karşılık karın payı 3,3 puanlık artışla yüzde 50,4'e kadar çıktı.
- Bu Türkiye'nin ucuz emek ülkesi haline gelmesinin belirgin bir sonucunu oluşturuyor. Bu sürecin enflasyonun hızlandığı, Türk lirasının değerinin yarısını kaybettiği, yılın son çeyreğinde daha belirgin hale geldiği tahmin ediliyor. Nitekim, yılın ilk dokuz aylık dönemi için yüzde 32,3 olarak hesaplanan ücret gelirlerinin milli gelirden aldığı pay üçüncü çeyrekte yüzde 29,8'e kadar gerilemişti. Üçüncü çeyrekte karın payı ise yüzde 54,6 oldu.
- Dünyanın en haksız vergisi olan yüksek enflasyon en fazla yükselen enflasyona rağmen gelirini artırma gücü olmayan ücretlileri eziyor.
- **Tarım Sektörü Küçüldü:** Sektörel olarak bakıldığında bu yılın üçüncü çeyreğinde tarım sektörü geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5,9 oranında, inşaat sektörü ise yüzde 6,7 oranında küçüldü. Tarım sektörünün yarattığı katma değer yılın ilk dokuz aylık döneminde ise yüzde 2,8 oranında azaldı.
- **Ertelenen Talep:** Harcamalar yöntemiyle hesaplanan verilere göre de ocak-eylül döneminde ekonomik büyümeye en yüksek katkı ailelerin tüketim harcamalarındaki artıştan geldi. 2020 yılının aynı döneminde Kovid 19 salgınına karşı alınan önlemler nedeniyle sadece yüzde 1,5 oranında artan ailelerin tüketim harcaması bu yıl yüzde 12,6 oranında arttı.
- Yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 2,4 oranında azalan yatırım harcamaları ise ilk üç çeyrekte ortalama yüzde 9 oranında artış gösterdi. Yatırım harcamalarında ikinci çeyrekteki azalma eğiliminin sondaki çeyreklerde de (bu yılın dördüncü ve gelecek yıl) devam etme olasılığı yüksek gözüküyor.
- Turizm gelirlerindeki yüksek düşüş nedeniyle 2020 yılının ilk dokuz aylık döneminde yüzde 20,2 oranında azalan mal ve hizmet ihracat gelirlerinde bu yıl yüzde 26,8 oranında artış yaşandı. İthalat harcamaları ise yüzde 2,1 oranında daraldı.
- Yılın ilk dokuz aylık dönemdeki yüzde 11,7 oranındaki milli gelir büyümesinin 7,4 puanlık kısmı hanehalkının tüketim harcamalarından, 0,6 puanı devletin tüketim harcamalarından 2,2 puanı yatırım harcamalarından, 6,1 puanı da mal ve hizmet ihracatından gelirden ithalat artışı ise büyüme oranını 0,4 puan aşağı çekti.
- **Stoklar Azalmış:** Bu arada stoklardaki azalışın da büyüme oranını 4 puana yakın aşağı çektiği hesaplanıyor. Yani Türkiye'nin bu dönemdeki tüketiminin (ihracat dahil) milli gelirin yüzde 4'ü kadarının

- Kasımda Dış Ticaret Açığı 5,3 Milyar Dolara Çıktı

- İktidarın cari işlemler açığını kapatıp ekonomideki tüm dengeleri sağlayacağını savunduğu Türk lirasının değerinde yaşanan yüksek oranlı kayıplara rağmen, Türkiye, **TL'nin yüze 27 oranında değer kaybettiği** bu yıl kasım ayında hem aylık bazdaki en yüksek ithalatını hem de ihracatını yapmasına rağmen **aylık bazdaki en yüksek dış ticaret açığını** verdi.
- Ticaret Bakanlığının verilerine göre kasımda Türkiye'nin ihracatı yüzde 33,4 oranında artarak 21 milyar 468 milyon dolara yükselirken, ithalat da yüzde 26,7 oranında artarak 26 milyar 794 milyon dolara çıktı. Dış ticaret açığı ise geçen yılın aynı ayına göre yüzde 5,4 oranında artarak 5 milyar 326 milyon dolar oldu.
- Ocak-kasım döneminde ise ihracat geçen yılın aynı ayını dönemine göre yüzde 33,8 oranında artarak 203,1 milyar dolara yükseldi. İthalat yüzde 22,9 oranında artarak 242,3 milyar dolara çıkarken dış ticaret açığı da yüzde 13,9 oranında küçülerek 39,2 milyar dolar oldu.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

• Yıllık bazda ise ihracat 221 milyar dolar, ithalat 264,7 milyar dolar, dış ticaret açığı ise 43,7 milyar dolar olarak gerçekleşti.

-Merkez Bankasının Brüt Rezervi Azalıyor

• **Brüt Rezerv (Varlık):** Merkez Bankasının, **brüt rezervi** (altın + döviz); 19 – 26 Kasım haftasında 2 milyar 258 milyon dolar azalarak 126 milyar 145 milyon dolara geriledi.

• Rezervlerdeki azalmanın, Bankanın döviz piyasalarına doğrudan ve vadeli işlemler yoluyla müdahale ettiği geçen hafta daha da hızlandığı tahmin ediliyor. *(Merkez Bankasının, geçen hafta vadeli işlem borsasında çarşamba günü 340 milyon dolar, cuma günü 51 milyon dolar sattı. Bankanın piyasaya yaptığı iki günlük doğrudan döviz satım müdahalesinde ise toplamda 1 milyar dolara yakın satış yaptığı tahmin ediliyor. Bu müdahalelerde kurda 10 kuruşa yakın azalma sağlanmıştı!)*

• 19-26 Kasım haftasında brüt **döviz rezervi** 897 milyon dolar azalarak **87 milyar 921 milyon** dolara, **altın varlıkları** da 1 milyar 361 milyon dolar azalarak **39 milyar 121 milyon** dolara indi.

• **Borçlar (Yükümlülük):** Merkez Bankasının bilanço içi döviz ve altın borçları geçen hafta 1 milyar 852 milyon dolar azalarak 114,8 milyar dolara düşerken, bilançosunda gözükmeyen (bilanço dışı) **döviz ve altın swap borçları** ise 305 milyon dolar artarak 60 milyar 821 milyon dolara yükseldi.

• Swap dâhil toplam **döviz ve altın borçları 1 milyar 547 milyon dolar** azalarak **175,6 milyar dolara** geriledi.

• **Net Rezerv:** Böylece Merkez Bankasının *(kamunun Merkez Bankasındaki mevduatı da borç kabul edildiğinde)* swap borçları dahil eksi konumdaki **net rezervi, 828 milyon dolar daha artarak (eksi) -47,7 milyar dolara** çıktı.

• IMF ile 2002 yılında imzalanan Stand-by anlaşması ile tanımlanan analitik bilançoya göre hesaplanan (kamunun döviz mevduatı Merkez Bankası borcu **sayılmadığında**) yine eksi durumdaki net rezervi ise 837 milyon dolardaha artarak (eksi) – **36,2 milyar** dolar oldu.

-Sıcak Para

• Yabancıların Türkiye'deki hisse senedi, iç borçlanma kâğıdı, banka mevduatı ve swaplardan oluşan **sıcak para stoku** 19 - 26 Kasım haftasında, 4,6 milyar dolar daha azalarak **59,5 milyar dolara** geriledi. Sıcak para stoku bu haliyle yılbaşındaki düzeyinin 30 milyar dolar altında bulunuyor.

• **Kur ve fiyat hareketlerinden arındırıldığında söz konusu hafta yabancılar net olarak 65 milyon dolarlık hisse senedi, 105 milyon dolarlık (net) devlet iç borçlanma kâğıdı sattılar. Repo alacaklarını da 475 milyon dolar azalttılar.**

• **Yabancı bankaların Türkiye'deki bankalardan olan swap alacakları ise 700 milyar dolar azaldı ve 4,8 milyar dolara geriledi.**

• Yabancıların mevduatları ise özellikle TL mevduatlarının dolar cinsinden değerinin azalması yüzünden 261 milyon dolar azaldı.

• Yabancı yatırımcıların 26 Kasım itibarıyla Türkiye'deki portföylerinin 20,5 milyar dolarlık kısmı hisse senedi, 6,5 milyar dolarlık kısmı kamu ve özel sektör borçlanma kâğıdı ve repo, 28,6 milyar dolarlık kısmı döviz ve TL mevduatlarından 4,8 milyar doları da swap alacaklarından oluşuyor.

• **Yabancı yatırımcılar kur ve fiyat değişimlerinden arındırıldığında bu yıl 1 Ocak – 26 Kasım günleri arasında hisse senedi ve iç borçlanma kâğıtlarında net olarak 392 milyon dolarlık alım yaptılar. Swap alacaklarını net olarak da 15,8 milyar dolar azalttılar. Dolayısıyla yılbaşından bu yana net sıcak para çıkışı (kur farklarından arındırılmış) 16 milyar dolar oldu.**

-Kredi ve Mevduat Gelişmeleri

Mevduat

• Bankalardaki toplam mevduat, döviz kurunda o hafta yaşanan yüzde 9,5 oranındaki artışın da etkisiyle 371 milyar lira büyüyerek 5 trilyon 149 milyar liraya yükseldi.

• TL cinsinden mevduatlar 45,2 milyar lira artarak 1 trilyon 960 milyar liraya yükseldi.

• Aslında 2,7 milyar dolar azalarak 253,5 milyar dolara gerileyen döviz ve altın cinsinden mevduatların TL karşılığı ise 326 milyar lira artarak 3 trilyon 188 milyar lira oldu.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

• **Dolarizasyon:** Döviz mevduatlarının toplam mevduattaki payını gösteren dolarizasyon oranı da yüzde 61,9'a kadar çıktı.

• **Dolarizasyon** oranı gerçek kişilere ait (vatandaşın tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 63,8'e yükseldi. Gerçek kişilere ait döviz mevduatları 22 -29 Kasım günleri arasında 1,2 milyar dolar azalarak 160,1 milyar dolara geriledi. *Gerçek kişilere ait döviz mevduatların TL karşılığı ise 212 milyar lira artarak 2 trilyon 13 milyar lira oldu.*

Krediler

• Bankaların verdiği krediler (*bankaların bankalara verdiği krediler hariç*) 22 - 29 Kasım günleri arasında, hem TL kredilerdeki artış hem de döviz kredilerinin TL karşılığında kurda o hafta yaşanan yüzde 9,5 oranındaki artışın etkisiyle 263,7 milyar lira artarak 4 trilyon 720 milyar liraya yükseldi.

• Bu günler arasında TL krediler 47,8 milyar lira artarken, döviz cinsinden kredilerin TL karşılığında ise 215 milyar liralık artış oldu. Döviz kredileri dolar cinsinden ise 502 milyon dolar azalarak 158,9 milyar dolara geriledi.

• Yıl başından bu yana Türk lirası kredilerde yüzde 15,7 oranında artış, döviz kredilerinde ise (dolar cinsinden) yüzde 4,1 oranında azalma yaşandı.

• **Döviz kredilerinin Türk lirası karşılığı ise kur artışı yüzünden yüzde 63,1 oranında arttı. Bu artış döviz kredisi kullananların kur artışı yüzünden nasıl yüksek bir maliyete katlanmak zorunda kaldıklarını gösteriyor.**

• **(Merkez Bankasının politika faizini düşürüp reel sektörün finansman yükünü azalttığını iddia eden Recep Tayyip Erdoğan, Türk lirasının değerini düşürerek reel sektöre bankalardan kullandığı döviz kredilerinin maliyetini, kur farkı yoluyla faiz hariç yüzde 63 oranında artırdı.)**

• **Batık Krediler Artıyor:** Bankaların zamanında tahsil edemediği için takibe aldıkları krediler ise söz konusu haftada 2,3 milyar lira daha artarak 159 milyar liraya kadar yükseldi.

• **Türk lirasının hızlı değer kaybı yüzünden finans piyasalarının sarsıldığı son iki ayda bankaların batık alacaklarında 10 milyar liralık artış yaşandı. Bankaların batık durumdaki alacakları Eylül ayı sonunda 149 milyar lira düzeyinde bulunuyordu.**

-Bankalar: Kamu Bankalarının Karı Azalıyor

• Bankacılık sektörü bu yıl ocak-ekim döneminde 66,1milyar lira kar etti. Bu dönemde (Tayyip Erdoğan'ın özel bankalarla rekabet etmeyin diye emir verdiğini açıkladığı) kamu bankalarının karı yüzde 8,7 oranında azalarak 15,2 milyar lirada kalırken, özel bankaların karı ise yüzde 52,6 oranında artarak 50,8 milyar liraya kadar çıktı.

• Bankacılık sektörünün toplam aktifleri ocak-ekim döneminde yüzde 18,3, öz kaynakları ise yüzde 16,1 oranında arttı. Her iki artış hızı da yıllık enflasyonun altında kaldı. Buna göre bankacılık sektörü bu dönemde reel olarak küçüldü.

• Kamu bankalarının karında yaşanan azalmanın, bu bankaların Türk lirasının büyük bir değer kaybı yaşadığı bu döneme döviz pozisyonlarını açarak girmeleri ve siyasi baskılarla kullandıkları kredilerin geri dönüşündeki sorunlardan kaynaklandığı tahmin ediliyor.

-KOBİ'lerin Banka Borcu 1 Trilyon Lirayı Aştı

• Küçük ve orta ölçekli işletmelerin bankacılık sektörüne olan borçları bu yılın ilk 10 aylık döneminde 111,7 milyar lira artarak 1 trilyon 18 milyar liraya kadar yükseldi.

• Sektörün kredi borcundaki artışın önemli bir kısmı da döviz kredilerinin kur farkından kaynaklanıyor.

• KOBİ'lerin yaklaşık 17,2 milyar dolarlık döviz kredisi borcu bulunuyor. Bu nedenle söz konusu işletmelerin kredi borcu sadece döviz kurunda yaşanan artış yüzünden bu yıl Eylül-Kasım aylarını kapsayan üç aylık dönemde 80 milyar lira arttığı hesaplanıyor.

• KOBİ'lerin bu borcunun 54,9 milyar liralık kısmı zamanında ödeyemedikleri için bankalar tarafından takibe alınan krediler oluşturuyor. 289 bin KOBİ bankaların takibinde bulunuyor.

-Tarım Sektörünün Bankalara Borcu

• Tarım sektörünün bankacılık sistemine olan borcu da bu yılın ilk 10 aylık döneminde 28,5 milyar lira artarak 156,2 milyar liraya yükseldi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Bu borcun 116,9 milyar liralık kısmı kamu bankalarına, 39,3 milyar liralık kısmı ise özel bankalara olan tarım kredisi borçlarından kaynaklanıyor.
- Sektörün zamanında ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verilen borç tutarı ise 4,4 milyar lira olarak gerçekleşti.

-Vatandaşın Bankalara Borcu

• **Bankalara Ve Finansman Şirketlerine:** Vatandaşların bankalara ve finansman şirketlerine olan (konut, taşıt, ihtiyaç ve kredi kartı) borcu (takiptekiler de dahil) 19 - 26 Kasım günleri arasında 12,8 milyar liraya artarak, 992 liraya yükseldi. Bu borcun 23,3 milyar lirası son haftalarda hızla artan vadesinde ödenmediği için takibe alınan kredi ve kredi kartı borçlarından oluşuyor.

• **Bankalar ve finansman şirketlerine olan borcun 789,6 milyar lirası bireysel (konut, otomobil, ihtiyaç) kredilerinden, 202,3 milyar lirası da kredi kartlarından kaynaklanıyor. Son hafta tüketici kredilerinde 6,6 milyar liralık, kredi kartı borçlarında ise 6,2 milyar liralık artış oldu.**

• Vatandaşın borçlarında yıl başından bu yana ise 87,9 milyar lirası tüketici kredilerinden, 51,7 milyar lirası da kredi kartlarından olmak üzere toplam 139,6 milyar liralık artış yaşandı.

• **Takipteki Borç:** Vatandaşların vadesinde ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verilen takipteki borçları da 17,5 milyar lirası tüketici kredilerinden, 5,8 milyar lirası da kredi kartlarından olmak üzere toplam 23,3 milyar lira düzeyinde bulunuyor. Bankaların takipteki bu borçlarını düşük bir bedel karşılığında varlık yönetim şirketlerine satıyor olmaları bu rakamı olduğundan daha düşük gösteriyor.

• **Varlık Yönetim Şirketlerine Borç:** Bu arada bankaların vatandaştan zamanında tahsil edemedikleri için takibe aldıkları ancak daha sonra da varlık yönetim şirketlerine sattıkları alacaklarından kaynaklanan vatandaşın borcu da Eylül 2021 sonu itibarıyla 30,7 milyar lira olarak açıklandı.

• **Buna göre bankalar ve varlık yönetim şirketleri tarafından icra yoluyla vatandaştan tahsil etmeye çalıştıkları alacak miktarı 54 milyar lirayı geçiyor.**

• **TOKİ'ye Olan Borç:** Vatandaşların taksitli konut alımları nedeniyle Toplu Konut İdaresine (TOKİ) olan borçları ise 27 milyar lira düzeyinde bulunuyor.

• **Toplam Borç:** Böylece **vatandaşların**, bankalara, finansman şirketlerine, varlık yönetim şirketlerine ve TOKİ'ye olan (tahsili gecikmiş borçlar da dahil) **toplam borcu 1 trilyon 50 milyar lira** düzeyinde seyrediyor.

-Faiz Oranları: "Düşük Faiz" Söylemi Sözde Kalıyor

Kredi Ve Mevduat Faiz Oranları

• 26 Kasım itibarıyla bankaların bir yıl vadeli TL cinsinden mevduata uyguladığı yıllık faiz oranı bir önceki haftaya göre 0,59 puan azalarak yüzde 14,07'ye geriledi, bir yıla kadar vadeli ticari kredi faizleri ise 0,25 puan azalarak yüzde 18,11 oldu.

• Merkez Bankasının faiz indirimi şimdilik sadece mevduat faizlerine yansımış gözüküyor.

Merkez Bankası Faizi

• Merkez Bankasının çeşitli yollardan bankalara verdiği paranın (3 Aralık itibarıyla 359 milyar lira) ağırlıklı ortalama faizi de 3 Aralık itibarıyla yüzde 15,03 oldu.

İç Borçlanma Faizi Yükselmeye Devam Ediyor

• AKP'lilerin "düşük faiz" söylemine rağmen iç borçlanma faizleri geçen hafta da yükselmeye devam etti ve bütün vadelerde yeniden yüzde 21'inn üzerine çıktı.

• İki yıl vadeli devlet tahvilinin (**gösterge faiz**), 26 Kasım'da yüzde 20,78 olan yıllık faizi yüzde 21,39'a çıktı.

• **Beş yıl vadelinin faizi yüzde 22,57'ye, 10 yıl vadeli tahvilin faizi ise yüzde 21,56'ya kadar yükseldi.**

• Faiz oranları, önceki hafta sonuna göre iki yıl vadelide 0,61 puan, 5 yıl vadelide 0,71 puan, 10 yıl vadelilerde 0,44 puan yükseldi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Merkez Bankasının faiz indirimi yüzünden enflasyon beklentilerinin yükselmesi ve Bankanın yükselecek enflasyonu kontrol etmek için ilerleyen aylarda daha yüksek oranlarda faiz artırmak zorunda kalacağına ilişkin tahminler iç borçlanma faizlerinin artmasına yol açıyor. 18 Kasım'da yapılan faiz indiriminden sonra, iki yıl vadeli Hazine tahvillerinin faizi 3,74 puan, beş yıl vadeli faiz yüzde 2,92 puan ve 10 yıl vadeli faizi 2,02 puan arttı.

- Merkez Bankası bankaları fonlarken kullandığı repo faizini indirirken, 2,3 trilyon liralık bir iç ve dış borcun anapara ve faiz ödemeleri ile bütçe açığını sürekli yeniden borçlanarak çevirmek zorunda bulunan Hazinesin faiz yükünü ise artırıyor.

Risk Primi (CDS)

- Türkiye'nin dış borçlarını geri ödeme (temerrüt) riskini gösteren CDS (*Kredi temerrüt sigortası - 5 yıl vadeli*) ise ekonomi yönetimine hakim olan "akıl dışı" söylem ve kararlar nedeniyle geçen hafta da yükselişini sürdürdü ve yüzde 2,62 daha artarak 469,2'den 481,92 puana yükseldi. Türkiye'nin risk primi geçen hafta içerisinde 500 puanı da geçmişti.

- Böylece Merkez Bankasının faizini indireceğim derken Türkiye'nin riskini artırarak dış borçlanma maliyetlerinin de artmasına yol açtı. Bu durum sadece kamunun değil, diğer kesimlerin dış borçlanmalarını da daha pahalı hale getiriyor.

-Enflasyon Yükseliyor

- Döviz kurunun yüzde 37 oranında arttığı, diğer bir ifadeyle Türk lirasının yüzde 27 oranında daha değersizleştiği kasım ayında TÜİK aylık enflasyonun yüzde 3,51 olduğunu açıkladı. İstanbul Ticaret Odası, İstanbul için yüzde 4,7 oranında bir enflasyon oranı açıklamıştı.

- Yıllık enflasyon kasım ayında 33 ay aradan sonra yeniden yüzde 20'nin üzerine çıkarak yüzde 21,31 oldu. Halkın gerçek yaşamında karşılaştığı enflasyon oranına göre fazla inandırıcı olmasa da TÜİK'in yıllık enflasyonunun bu yıl sonunda yüzde 25'in üzerine çıkması bekleniyor.

- Diğer bir ifadeyle enflasyondaki gerçekleşme Merkez Bankasının yüzde 5 olan enflasyon hedefinin 5 katına çıkacak. Türk lirası eylül ayından bu yana yüzde 50 oranında değer kaybetti. Bu değer kaybı önümüzdeki aylarda büyük ölçüde enflasyona yansıtacak.

- Döviz kurlarına ve uluslararası fiyatlara daha duyarlı olan üretici fiyatlarında ise kasımda yüzde 9,99 oranında artış yaşandı. Üretici fiyatlarındaki yıllık artış yüzde 54,62 oldu.

- Tüketici fiyatlarındaki artışla üretici fiyatlarındaki artış oranları arasındaki fark 33,3 puana yani yüzde 156'ya çıktı.

- Üretici fiyatlarındaki artışın tüketici fiyatlarına bire bir yansımaları beklemek doğru olmasa da (*Çünkü, tüketici fiyatlarında kurdan doğrudan etkilenmeyen hizmetler gibi maddeler bulunuyor. Ayrıca üretici fiyatlarına KDV ve ÖTV gibi dolaylı vergiler dahil edilmiyor. Tüketici fiyatlarında vergiler dahil ediliyor. Dolayısıyla bazı ürünlerde ÖTV ve KDV gibi dolaylı vergiler indirilirse -örneğin akaryakıtta ÖTV sıfırlandı- üretici fiyatlarına göre tüketicide daha düşük artış olabiliyor*) gelecek aylarda önemli bir kısmı üretici fiyatlarına yansıtacaktır. Yani geride önemli bir stok enflasyon bekliyor.

-Türk Lirasında Büyük Çöküş

- "Para politikasının", dünyada eşi görülmemiş şekilde "cari açığı azaltarak enflasyonu düşürme" iddiasına göre şekillendirildiğinin açıklanmasıyla birlikte serbest düşüşe bırakılan Türk lirası ABD doları karşısında geçen hafta 13,68 lira ile rekor düşük seviyeye indi.

- Dolar kuru yıl başından bu yana yüzde 86,4, Euro kuru ise yüzde 71,6 oranında arttı. Diğer bir ifadeyle TL yıl başından bu yana değerinin dolara karşı yüzde 46,3'ünü, Euro'ya karşı ise yüzde 41,7'sini değer kaybetti.

- AKP'nin iktidara gelmesinden sonra yaşanan bazı gelişmelerin TL'nin değerinde yarattığı değişimler şöyle:

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

TL'NİN DEĞERİ		
Tarih	1 Dolar/TL	1 Euro/TL
3 Kasım 2002 AKP'yi iktidara getiren seçim günü	1,6700	1,6612
16 Nisan 2017 Anayasa Referandumu	3,6801	3,9083
17 Nisan 2018 Bahçeli'nin Erken Seçim Çağrısı Yaptığı Gün	4,0980	5,0747
19 Haziran 2018 Recep Tayyip Erdoğan'ın "Yetkiyi verin faizle şunla bunla nasıl uğraşılır göreceksiniz" dediği gün.	4,7545	5,4969
25 Temmuz 2018 - Tek adam Rejiminin ilk günü	4,6397	5,4071
31 Aralık 2020 (Bu yıl başı)	7,3405	9,0079
3 Aralık 2021	13,6801	15,4548

O GÜNDEN BUGÜNE KURDA YAŞANAN ARTIŞ (%)		
Tarih	Dolar	Euro
3 Kasım 2002 AKP'yi iktidara getiren seçim günü	719,2	830,3
16 Nisan 2017 Anayasa Referandumu	271,7	295,4
17 Nisan 2018 Bahçeli'nin Erken Seçim Çağrısı Yaptığı gün	233,8	204,5
19 Haziran 2018 Recep Tayyip Erdoğan'ın "Yetkiyi verin faizle şunla bunla nasıl uğraşılır göreceksiniz" dediği gün.	187,7	181,2
25 Temmuz 2018 - Tek adam Rejiminin ilk günü	194,8	185,8
31 Aralık 2020 (bu yıl başına göre)	86,4	71,6

O GÜNDEN BUGÜNE TL'NİN DEĞERİNDEKİ AZALIŞ (%)		
Tarih	Dolar	Euro
3 Kasım 2002 AKP'yi iktidara getiren seçim günü	-87,8	-89,3
16 Nisan 2017 Anayasa Referandumu	-73,1	-74,7
17 Nisan 2018 Bahçeli'nin Erken Seçim Çağrısı Yaptığı gün	-70,0	-67,2
19 Haziran 2018 Recep Tayyip Erdoğan'ın "Yetkiyi verin faizle şunla bunla nasıl uğraşılır göreceksiniz" dediği gün.	-65,2	-64,4
25 Temmuz 2018 - Tek adam Rejiminin ilk günü	-66,1	-65,0
31 Aralık 2020 (Bu yıl başına göre)	-46,3	-41,7

-İcra Dairelerindeki Dosya Sayısı 23 Milyon

- Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere göre bu yıl 1 Ocak- 3 Aralık günleri arasında icra ve iflas dairelerine toplam 7 milyon 124 bin yeni dosya geldi. Yeni gelen dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 1 milyon 390 bin adet arttı.
- Aynı dönemde 6 milyon 349 bin icra dosyası da sonuçlandırıldı.
- İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı bir yıl öncesine göre 111 bin artarak 3 Aralık itibarıyla 22 milyon 985 bin adet oldu.

-Bankalardaki Mevduatın Yüzde 59'u Milyonerlerin

- Türkiye'deki bankalarda bulunan ve gerçek ve tüzel kişi Türk vatandaşlarına ait olan mevduatların yüzde 58,7'si içerisinde bir milyon lira ve daha fazla mevduat bulunan hesaplarda tutuluyor.
- BDDK'nın verilerine göre ekim ayı sonu itibarıyla bankalardaki 129 milyon 842 bin hesapta toplam 4 milyar 88 milyon liralık Türk lirası ve döviz mevduatı bulunuyor. Bu mevduatın 2 trilyon 398 milyon liralık kısmı ise içerisinde bir milyon lira ve daha fazla mevduat bulunan hesaplarda tutuluyor.
- Yıl başından bu yana yurt içi yerleşiklere ait toplam mevduatlar yüzde 25,9 oranında artarken, bir milyon lira ve daha fazla mevduat bulunan hesaplardaki mevduat ise yüzde 31,4 oranında artış kaydetti. 1 milyon liranın altındaki hesaplarda bulunan mevduattaki artış ise yüzde 4,8'de kaldı.

-Hisse Senetleri De Milyonerlerin

- Veri Analiz Platformu (VAP) verilerine göre Borsa İstanbul'da işlem gören hisse senetlerinin de yüzde 78,8'i içerisinde bir milyon lira ve daha yüksek miktarda hisse senedi bulunan hesaplarda toplandı.
- Kasım ayı sonunda piyasa değeri 841,8 milyar lira olan hisse senetlerinin 491,4 milyar liralık kısmı 2 milyon 371 bin yerli yatırımcıya, 350,4 milyar liralık kısmı da 13 bin 240 yabancı yatırımcıya ait bulunuyor.
- Yerli yatırımcıların sahip olduğu 491,4 milyar liralık hisse senedinin yüzde 78,8'ini oluşturan 387,4 milyar liralık kısmı 33 bin 274 hesapta bulunuyor.
- Yabancı yatırımcılar ise hisse senetlerinin yüzde 41,6'sını kontrol ediyor. Yabancıların borsadaki payı yüzde 65'lerden bu noktaya düştü.

-Güven Endeksi Yeniden Güvensizliğe Dönüştü

- Ekim ayında 100'ün üzerine çıkan ekonomik güven endeksi kasımda yüzde 2,1 oranında azalarak 99,3'le yeniden güven sınırının altına inip güvensizliğe dönüştü.
- Ekonomik güven endeksinin kasımda azalmasında, bu endeksi oluşturan alt kalemlerden tüketici güven endeksinin yüzde 7,4 oranında azalarak 71,1'le tarihi en düşük noktaya gerilemesinden kaynaklandı.

-Kredi Notunun Görünümü Artık Negatif

- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Türkiye'nin BB- olan kredi notunun görünümünü "Durağan" yani stabilden, negatife çevirdi. Bu değişiklik kuruluşun gelecekte not düşürebileceği anlamına geliyor. Dolayısıyla Türkiye'nin zaten yatırım yapılamaz seviyede olan kredi notunun iyice çöp seviyesine indirilmesi olasılığı bulunuyor.
- Fitch, notun görünümü değiştirmesinin gerekçesini, "Merkez Bankası'nın erken parasal gevşeme döngüsü ve daha fazla faiz indirimi ve 2023 seçimleri öncesi ek ekonomik teşvikler yurtiçi güvende erozyona yol açıyor. Bu durum lirada, gün içinde benzeri görülmemiş oynaklık dahil, keskin bir düşüş ve artan enflasyon olarak kendisini gösteriyor" ifadeleriyle açıkladı.
- Türkiye'nin yabancı para kredi notunu halen Standard & Poor's B+ (Durağan), Moody's B2 (Negatif), JCR BB (Durağan)'da tutuyor.

ÜRETİCİ ENFLASYONU 20 YILIN ZİRVESİNDE!

Kasım ayı üretici enflasyonu (Yİ-ÜFE) aylık yüzde 9,99 artarken, yıllık yüzde 54,62 oranıyla 2002'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Buna karşılık tüketici enflasyonunun (TÜFE) yıllık yüzde 21,31 olarak açıklanması her zamanki gibi hesaplamaların gerçekliği, güvenilirliği tartışmalarını tetikledi. Türkiye, enflasyonda Avrupa birincisi olurken, dünyada 11'inci sıraya yükseldi!

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı kasım ayı enflasyon rakamlarının ekonomik gerçeklerle örtüşmemesi, üretici-tüketici enflasyonu arasındaki farkın yükselmesi kuşkuları ve tartışmaları büyüttü. Kasımda TÜFE aylık yüzde 3,51, yıllık yüzde 21,31 oldu. TÜFE rakamı 2018'den bu yana geçen üç yılın en yüksek düzeyine ulaşırken, Yİ-ÜFE'deki yüzde 54,62'lik yıllık oran ise 2002'den bu yana 19 yılın en yüksek rakamı. Diğer yandan Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın faiz-enflasyon tezi, ekonomi kuramıyla örtüşmediği gibi TÜİK ve Merkez Bankası'nın (MB) resmi rakamlarıyla da tekzip edildi. Türkiye, enflasyon verileriyle Avrupa'da ilk sırada yer alırken, dünyada 11'inci sıraya yükseldi. Dünyadaki en yüksek enflasyon yüzde 1575 ile Venezuela'da. Bu ülkeyi sırasıyla yüzde 366 ile Sudan, yüzde 174 ile Lübnan, yüzde 139 ile Suriye, yüzde 69,5 ile Surinam, yüzde 58,4 ile Zimbabve, yüzde 52,1 ile Arjantin, yüzde 39,2 ile İran yüzde 34,2 ile Etiyopya, yüzde 26,87 ile Angola ve yüzde 21,31 ile Türkiye izliyor. Bu sıralamaya bakıldığında 'en kırılgan ekonomiler' olarak tanımlanan Arjantin ve Türkiye dışında gelişmekte olan ülke yok. Türkiye'nin ilk 11'de olması iktidarın 'faiz sebep, enflasyon sonuç' tezinin asılsızlığını ortaya koyuyor. Eylül ayından bu yana politika faizini 4 puan düşürerek yüzde 19'dan 15'e düşüren kararlara karşılık enflasyon yüzde 19,58'den yüzde 21,31'e yükseldi! Yİ-ÜFE'deki aylık artışın yüzde 9,99 olmasına karşılık TÜFE'deki aylık artışın bunun üçte biri düzeyinde olması çok dikkat çeken bir durum. **Yİ-ÜFE/TÜFE farkının 33,31 puana çıkması** iki şekilde izah edilebilir; ya üreticiler her türlü maliyet ve girdi artışına rağmen zararına satış yapmaya devam ediyor ya da üreticiler fiyat artırdığı halde bu TÜFE'ye yansıtılmayarak rakamlarla oynanıyor ve düşük enflasyon için hesaplamalar yanlış şekilde değiştiriliyor.

Örneğin otomobil fiyatlarında gerek sıfır gerekse ikinci el araçlarda olağanüstü artışlar olmasına karşılık bunun düşük tutulması, sektör temsilcileri tarafından bile **'en düşük fiyatlı sıfır otomobiller TÜİK'te'** değerlendirmeleriyle kurumun alaya alınmasına neden oldu. Tütün mamulleri ve alkollü içeceklerde zamlara rağmen enflasyon artışının "0" olarak yer alması bir başka şüphe uyandıran veri. Gıdada olağanüstü yükselen fiyatlara rağmen yıllık enflasyon ekim ayında yüzde 27,4 iken kasımda yüzde 27,1'e düşmüş olması piyasa verileriyle hiçbir şekilde örtüşmeyen bir hesaplama. Kiralardaki olağanüstü artışlara rağmen endekste kiralardaki enflasyon artışının yüzde 11,68 oranıyla yıllık TÜFE'nin yarısı düzeyinde hesaplara yansıtılması bir başka hesap çelişkisi. Yİ-ÜFE'deki yükselişte döviz kurundaki artış ve enerji fiyatlarındaki yükselişin maliyetlere yansımalarının belirleyici olduğu görülüyor. Kasımda aylık yüzde 13,33 yükselen enerji fiyatları yıllık bazda yüzde 90,3 arttı. Enerji fiyatlarındaki hızlı artışın devam etmesi ve sanayide-elektrik santrallerinde kullanılan doğalgaza yüzde 20 daha zam gelmiş olmasının üretim maliyetlerini artırdığı ve bunun satış fiyatlarına yansıtacağı apaçık. Buna rağmen olağanüstü maliyetler karşısında TÜFE'ye yansımının neredeyse hiç olmamasının ekonomik izahı yok.

Merkez Bankası'nın iki ay önce TÜFE yerine dikkate alacağını ilan edip sonrasında vazgeçtiği çekirdek enflasyonla politika faizi arasındaki fark 2,6 puan oldu. TL mevduatlarının ve TL yatırım araçlarının enflasyon karşısındaki getirisi negatif seviyeye indi. **Döviz başta olmak üzere TL dışındaki yatırım araçlarına yönelişin ve TL'deki değer kaybının daha da hızlanması kaçınılmazdır!**

7,4 BÜYÜME GAYRİ SAFİ YURT İÇİ HASILA'NIN GERİLEME SÜRECİNE GİRDİĞİNİ GÖSTERİYOR!

2021 3. Çeyrek büyümesi yüzde 7,4 olarak açıklandı. Bu oran yüzde 21,7 olan ikinci çeyreğe kıyasla üçte bir düzeyine inen Gayri Safi Yurt İçi Hasıla'nın (GSYİH) gerileme sürecine girdiğini gösteriyor. Tarım, inşaat, bankacılık sektörlerindeki eksi büyüme ve yatırımların eksiye dönüşmesi tehlike işaretleri veriyor. Büyümenin sürdürülebilmesi için ücret ve maaşlarda enflasyonun çok üzerinde artış yapılması zorunludur. Aksi halde 2022, küçülen ekonomi ve eksi büyüme dönemi olacaktır!

2021'in 2. Çeyreğinde geçen yılın aynı döneminde COVID19 salgının ağır koşullarından dolayı eksi yüzde 10'u aşan küçülmenin baz etkisiyle yüzde 21,7 olan büyüme hızı, 3. Çeyrekte önemli ölçüde ivme kaybederek bir önceki çeyreğin üçte biri seviyesine indi. Buna rağmen 2021'in çift haneli bir büyümeyle kapanması yönündeki beklentiler yüksek. Açıklanan rakamlarla bu yılın üç çeyrekteki büyüme hızlarının ortalaması yüzde 11'i aşıyor. Yılın son çeyreğinde daha düşük bir büyüme gerçekleşse bile yıllık büyümenin yüzde 10 düzeyinde olacağı anlaşılıyor. Üçüncü çeyrek büyümesine en büyük katkının dış ticarete ihracat artışının yanı sıra, temmuzda normalleşmeye geçişle birlikte işyerlerinin, lokanta-turizm tesislerinin açılmasına bağlı şekilde hizmetler sektöründeki olumlu gelişmelerden ve özel tüketim harcamalarındaki artıştan geldiği görülüyor.

Dolayısıyla tarımda, yatırımlarda, banka-finans ve inşaatla eksi büyüme gerçekleşmesi, sanayi üretiminde ise aynı seviyede kalınmış olması büyümenin yavaşladığını giderek gerileme ve duraklama sürecine gireceğini gösteriyor.

Üçüncü çeyrekteki yüzde 7,4'lük büyümenin geniş kesimlerin refahına, gelir dağılımına olumlu bir etkisinin olmadığı gözlenirken, bu tablonun son çeyrekte kötüleşmesi yüksek ihtimal. TÜİK rakamlarına bakıldığında **Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYİH)** büyümesinden çalışan-ücretli-sabit ve dar gelirli geniş kesimlerin aldığı payın ciddi şekilde gerilediği anlaşılıyor. Geçtiğimiz yıl GSYİH içinde işgücü ödemelerinin payı yüzde 29'a inmişti. Bu yılın ilk çeyreğinde bu oran yüzde 35,5'a yükselirken açıklanan üçüncü çeyrek verilerinde 5,7 puanlık düşüşle yüzde 29,8'e geriledi. Bu oranlar gelir dağılımındaki adaletsizliğin ve kitlesel yoksullaşmanın arttığını ortaya koyuyor.

Açıklanan 3. Çeyrek verilerine göre GSYİH TL bazında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 35,5 artarak 1 trilyon 915 milyar 467 milyon lira oldu. GSYİH dolar bazında ise 225 milyar 497 milyon dolar oldu. Böylece bu yılın üç çeyreği sonunda Türkiye ekonomisinin büyüklüğü TL bazında 6 trilyon 418 milyar 679 milyon lira, dolar bazında 795 milyar 167 milyon dolar olurken, kişi başına düşen milli gelir 9.509 dolara yükseldi.

Tarımda büyük çöküşün en temel göstergesi üçüncü çeyrekte tarım sektöründe üretim düşüşüne paralel olarak yaşanan sert gerileme. Tarımda eksi yüzde 5,9 daralma yaşanırken, özellikle gıda enflasyonunda gıda fiyatlarındaki yükselişin ardında bu üretim düşüşü ve tarımdaki küçülme yatıyor.

Sanayide 2020 üçüncü çeyreğinde yüzde 8,1 olan büyüme bu yıl aynı döneminde yüzde 10 oldu. İkinci çeyrekle kıyaslandığında sanayideki büyüme ivme kaybederken gerilemeye geçişin işaretlerini veriyor. Kurlardaki olağanüstü yükseliş ithal ara malı, hammadde, makine-teçhizat maliyetleriyle birlikte sanayideki üretimin sürdürülebilmesi önünde en büyük sorun. İktidarın ihracat odaklı yeni modeli ile ihracat son çeyrekte de güçlü bir artış elde ederse buradan sanayi üretimine son çeyrekte pozitif bir katkı gelebilir.

Konut-inşaat sektörü eksi yüzde 6,7 küçüldü. Türk Müteahhitler Birliği'nin (TMB) devletten alacaklarını tahsil edemeyen müteahhitlerin ciddi sıkıntı yaşadığını, fiyat farkı kararı çıkarılmazsa sektörde büyük iflaslar yaşanacağı uyarısında bulunması konut-inşaat sektöründe alarm sinyali olarak görülmeli. Banka-finans sektörü üçüncü çeyrekte eksi yüzde 19,9 daralma gösterdi. Büyümeye 5,4 puanla en yüksek katkılardan birisini sağlayan özel tüketim harcamaları üçüncü çeyrekte yüzde 9,1 büyüme gösterdi. Kanımca TL'deki hızlı değer kaybı ve kur artışlarıyla yükselen fiyatlar, artan enflasyon ve alım gücünün düşmesi, son çeyrekte bu tabloyu tersine çevirecektir.

Gayrisafi sabit sermaye büyümesinde yatırımlarda da yılın üçüncü çeyreğinde eksi yüzde 2,4 düşüş yaşandı. Yatırımlarda eksi büyümeye en büyük etki inşaat sektöründeki küçülmeden kaynaklanırken, önümüzdeki süreçte diğer sektörlerde de yatırımların düşmesi hatta durması sürpriz olmaz. İhracatın yüzde 25,6 arttığı üçüncü çeyrekte ithalat yüzde 8,3 daraldı. Dış ticaretin büyümeye net katkısı 6,8 puanla en yüksek düzeye ulaştı. Büyümeye dış ticaretten ve özellikle ihracattan gelen desteğin son çeyrekte de devam etmesi büyük olasılık. İhracattaki artışın, ithalattaki gerilemenin devam etmesi halinde buradan büyümeye gelen katkı da sürecektir. İktidarın ihracat artışı ve cari fazla odaklı yeni ekonomik modeli yürürlüğe koyduğunu ilan etmesinin yanı sıra faiz indirimlerini zorlayarak bankaları kredi aktarmaları için baskı altına alması bekleniyor. Kurlardaki yükselişin ithalatı aşağı çekmesi, ihracata dönük üretimi de düşürecek ve ihracattaki artış ivmesi yavaşlayacaktır.

Bu durumda büyümeye net destek sağlayacak alan kalmayınca büyüme duraklamaya ve düşüşe geçecektir. Tarımdan inşaata, yatırımlara kadar baş gösteren gerileme ve küçülme iç talebin ve tüketim harcamalarının da kesilmesiyle **2022 başından itibaren Türkiye ekonomisi eksi büyüme sürecine sürüklenecektir!**

BANKALARDAKİ MEVDUATIN YÜZDE 60'I KONTRATLAR, SİPARİŞLER, ÇEKLER... ARTIK DÖVİZ

Bankalardaki mevduatın yüzde 60'ına yaklaşan döviz hesapları yanında gündelik ekonomide kontratlar, siparişler, çekler ya döviz üzerinden ya da döviz endeksli hale dönüşüyor. İş dünyası temsilcileri; günlük ticari işlemlerin döviz üzerinden yapılması yönündeki anlayışın yaygınlaştığını ve önlerini göremez hale geldiklerinden yakınıyor!

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kısa sürede kurların ve fiyatların dengeye oturacağını öne sürmesine karşılık iş dünyasından gelen tepkiler ve açıklamalar tam tersi yönde. Bankalardaki döviz mevduatlarının toplam mevduat içindeki payının yüzde 60 düzeyine ulaşması yanında ekonominin ve ticaretin gündelik çarklarının artık döviz üzerinden veya dövize endeksli şekilde döndüğü, sözleşmelerde, alım-satımlarda, çek ve senetlerde hızla dövize geçildiği kaydediliyor. İş dünyası TL ile alım-satım ya da kontrat yapamamaktan yakınıyor. TL ile işlemlerde vadeler birçok sektörde sıfırlanıp tamamen peşine dönmüşken, vadeli işlemler kısa süreli ve döviz üzerinden yapılıyor. Özellikle ticari yaşamın ayrılmaz parçası olan vadeli satış, çek ve senetle ödeme olanakları ortadan kalkarken kimse sattığı malı ertesi gün aynı fiyattan yerine koyabileceğinden emin olamadığı için vadeli satış yapmıyor. Artık sadece TL'de değil dövizle satışlarda da peşin ödeme talebi öne çıkıyor. Günlük ticari hayatta dolarizasyonun yüzde 70'e ulaştığı ve ticari hayatın durma noktasına geldiği vurgulanıyor. Her türlü üründe ve imalatta günlük fiyat oynaklığının yüzde 3-5 arasında değiştiği belirtilirken pek çok sektörde döviz üzerinden tahsilat makbuzu ya da fatura kesildiği, gıda sektöründe ise fiyatların dolara endeksli olarak uygulandığı belirtiliyor.

Başta gıda olmak üzere pek çok ürünün fiyatında plastik ambalaj maliyetinden kaynaklı yüksek fiyat artışları yaşanacağı belirtiliyor. Sanayicinin, üreticinin, ihracatçının yakındığı bir ekonomik ortamda yerli-yabancı yeni yatırımcı gelir mi?

İş dünyasının hemen her kesiminde endişe ve yarın ne olacağını bilememe kaygısı büyürken iktidar tüm sorunlara duyarsız kalıyor. İktidar, kendi kendine aldığı kararlar ve attığı adımlarla varacağı yeri bile düşünmeksizin ortak akli yok sayarak hareket ediyor.

DIŞ TİCARET AÇIĞI 5,3 MİLYAR DOLAR

Kasım ayında dış ticaret açığı 5,3 milyar dolar oldu. Kurlardaki yükseliş önümüzdeki aylarda ithalattaki artışı aşağı çekecektir. 2026'da 300 milyar dolarlık ihracat hedefinden söz edilirken ithalatın hangi düzeye ulaşacağını göz ardı edilmesi, başta enerji olmak üzere ihracatın ithalata bağımlılığının dikkatlerden kaçırılması dış ticarete de hedeflerin yanlış kurgulandığını gösteriyor!

Kasım'da ihracat yüzde 33,4 artarak 21 milyar 468 milyon dolar, ithalat yüzde 26,7 oranında artışla 26 milyar 794 milyon dolar oldu. Geçen yılın aynı ayına kıyasla 272 milyon dolar artan aylık dış ticaret açığı 5 milyar 326 milyon dolar oldu. Ocak-Kasım dönemi ihracat toplamı 203,1 milyar dolar, dış ticaret açığı ise geçen yılın ocak-kasım döneminde kıyasla yüzde 13,55 oranında azalarak 39 milyar 186 milyon dolar olarak gerçekleşti. İhracatın ithalatı karşılama yüzde 76,1'den yüzde 80,1'e yükseldi. Kasım ayında yapılan 26,7 milyar dolarlık ithalatın 21,4 milyar dolarlık bölümü ara malı ithalatına ayrılan tutar. Kasım ayında 21,5 milyar dolarlık ihracat için 21,4 milyar dolarlık ara malı ithal edilmiş. Enerji ithalatı hariç tutulduğunda ihracatın ithalatı karşılama oranının yüzde 101'e

ulaştığının ifade edilmesi ithalatın yüzde 20'den fazlasının enerji olduğunu ortaya koyuyor. Şimdi uygulamaya konulduğu ilan edilen yeni ekonomi modelinin hedefinin ihracat artışı ve cari fazla olduğu ifade ediliyor. Türk parasının değerini düşürüp, döviz kurlarını yükselterek yerli ihracat mallarını ucuzlatarak elde edilecek rekabet avantajı ancak kısa süreli olabilir. İhracattaki artış oransal olarak ithalattan daha yüksek olmasına karşılık dolar bazında ithalat lehine 5,3 milyar dolar daha fazla ödeme ve dış ticaret açığı söz konusu. Bu da birim ihracat tutarının ithalatın çok altında olduğunu, giderek daha fazla malı veya ürünü daha az döviz kazanarak ihracat ettiğimizi gösteriyor. İhracatın kalıcı ve istikrarlı şekilde artmaya devam edebilmesi için ithalata bağımlılığın azaltılması, ara malı ve hammadde ve makinede yurtiçi üretim ve yatırımın teşvik edilerek desteklenmesi ön koşuldur.

Ayrıca, işlenmiş ürün ve katma değeri yüksek teknoloji malı üretimine öncelik verilerek birim ihracat gelirinin artırılması, tarımsal ve hayvansal üretimin desteklenmesi, bu alanda ithalatın düşürülmesi vb. çok yönlü, kapsamlı yakın-orta ve uzun vadeli hedefleri olan bir programın, tüm sektör temsilcilerinin görüş, öneri ve katkısıyla hazırlanıp uygulamaya konulması hayati önemdedir!

GÜVEN DÜŞÜYOR!

Ekonomik Güven Endeksi'nde (EGE) yüzde 2 düşüş gerçekleşti. Tüketici Güven Endeksi ve Hizmetler Sektörü Güven Endeksi'ndeki yaşanan sert düşüşler EGE'yi aşağı çekti. Ekonomiye olan güvenin gerilemesi; iktidarın 'bize güvenin dimdik ayakta'yız' söyleminin piyasalarda-tüketicide-yatırımcıda karşılığının olmadığı, kötümserliğin arttığını sergiliyor!

Ekonomik Güven Endeksi (EGE) Ekim ayında 101,4 iken, Kasım ayında yüzde 2 oranında gerileyerek 99,3 değerine düştü. EGE'deki düşüş, tüketici ve hizmet sektörü güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı. Ekonomideki tüm alanları kapsayan güven endekslerinin çatısı konumundaki EGE'deki bu düşüş ekonominin genelinde bir kötüleşme beklentisini ve artan endişeleri yansıttı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ekonomide yaşanan kriz sürecinin geçici olduğu, 6 ay içinde her şeyin düzeleceği ve dengeleneceği tezlerinin karşılığının olmadığı EGE'de ve EGE'yi oluşturan alt endekslerdeki tabloda somut şekilde görülüyor. TÜİK'in açıkladığı ve EGE'yi oluşturan güven endekslerindeki kasım ayı gelişmelerine bakıldığında;

- ✓ **Tüketici Güven Endeksi** bir önceki aya göre yüzde 7,3 oranında azalarak 71,1'e indi.
- ✓ **Hizmet Sektörü Güven Endeksi** yüzde 0,7 oranında azalarak 119,4'e geriledi.
- ✓ **Reel Kesim (İmalat Sanayi) Güven Endeksi** yüzde 0,6 oranında artarak 112 oldu.
- ✓ **Perakende ticaret sektörü güven endeksi** yüzde 0,6 oranında artarak 121,9 değerini aldı
- ✓ **İnşaat Sektörü Güven Endeksi** yüzde 1 oranında artarak 93,6 oldu.

En geniş kesimi kapsayan tüketici güvenindeki yüzde 7'yi aşan düşüş ve istihdamın, ekonomik faaliyetlerin yüzde 50'den fazlasını oluşturan hizmetler sektöründeki güven gerilemesi genel ekonomik güvenin de yüzde 2 düşmesine yol açtı.

Diğer iki güven endeksinde artışlar görülse de bunun çok düşük düzeyde olması, inşaat sektörü güveninin ise yüzde 1'lik artışa rağmen beklentilerde 'kötümserlik ve endişeyi' işaret eden 100 puanın altında kalması ekonomik güvensizliğin yaygınlaştığını ortaya koyuyor.

Özellikle TÜGE'de gelecek 12 aya ilişkin beklentilerdeki ağır kötüleşme, ekonominin genel durumu ve hanelerin maddi durum beklentilerindeki olağanüstü güven kaybı, ekonominin geneline yansımış halde. Dolayısıyla ekonomik güven tesis edilemedikçe Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın dile getirdiği 6 ayda yeni modelin meyvelerinin alınacağı enflasyon, döviz kurları ve fiyatların dengeleneceği söyleminin inandırıcı bulunmadığı, **iktidara güvenilmediği** TÜİK'in resmi güven endekslerinde de açıkça görülüyor!

BU YIL İÇİNDE İFLAS EDEN ESNAF SAYISI 90 BİNE YAKLAŞTI

Artan döviz kurları ve yüksek enflasyon, esnafın kepenk kapatmasına neden oluyor. Kasım ayında esnaf sicil gazetesi verilerine göre meslekten ve sicilden terkinini yaparak iflas eden esnaf sayısı **Kasım ayı ile birlikte en az 88 bin 734 oldu.**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Kasım ayında kepenk indiren esnaf sayısı, Ekim ayına göre yüzde 16 oranında artarak 9362'ye yükseldi. 2020 yılının Kasım ayına göre iflas sayısındaki artış ise yüzde 22'yi aştı.

Duran ekonomi esnafı vurdu.

2021 yılının ilk gününde 7,34 olan dolar kuru yüzde 80'leri aşan bir artışla 13,80 seviyelerinde seyretmektedir. Döviz kurlarının sürekli olarak artması ekonomiyi neredeyse durma noktasına getirmiştir.

Döviz kurlarında yaşanan artış nedeniyle esnaf sattığı ürünün yerine yenisi koyamamakta ve rafları boş kalmaktadır. Hal böyle olunca esnaf lar hem yüksek döviz kuru hem de yüksek enflasyon verileri neticesinde dükkânlarını kapatmak zorunda kalmaktadır.

Bunun yanı sıra kapanma döneminde bankalara ve piyasalara olan borçların katlanarak artması ve esnaf ların kur krizine bağlı olarak borçlarını ödeyememesi de iflasların bir diğer nedeni olarak karşımıza çıkmaktadır.

Türkiye'de esnaf ve sanatkârlar sicil gazetesi verilerine göre bu yıl içinde iflas eden esnaf sayısı en az 88 bin 734 olmuştur. Sadece bu yılın Kasım ayında iflas eden esnaf sayısı en az 9362'dir. 2020'nin Kasım ayında iflas eden esnaf sayısı ise 7 bin 677'di. Geçen yılın Kasım ayına göre iflas sayısındaki artış ise yüzde 22 oranında artmıştır.

Bir başka deyişle; bu yıl içerisinde her ay 8 bin 66 esnaf her gün ise en az 269 esnaf kepenk indirmiş oldu.

Türkiye'de döviz kurunda yaşanan dalgalanmalar neticesinde ekonomi artık durma noktasına gelirken, duran ekonomide ilerleyen günlerde toplu iflasların yaşanması kaçınılmazdır.

5 büyük şehirde iflas rekoru İstanbul'da.

Bu yılki esnaf iflasının en çok yaşandığı il ise İstanbul oldu. 2021 yılında şimdiye İstanbul'da toplamda en az 9 bin 53 oldu.

İzmir'de bu içinde iflas eden esnaf sayısı 6 bin 30 olurken, Ankara'da toplam iflas sayısı 4910, Antalya'da 4273 ve Bursa'da 4128 oldu.

İktidarımızda esnafın kredi faizlerini sileceğiz

Erdoğan sürekli faize karşı olduğunu, faizleri indirdiğini söyleye dursun, bu durum esnaf larımız için gerçeklikten uzaktır.

Esnaf larımız halen kapanma sürecinde çektikleri kredilerin faizleri ile uğraşmakta ve birçok esnafımızda bu kredi faizlerini ödeyememektedir.

Kredi faizlerine ek olarak esnafın esnaf kefalet kooperatifine ve piyasaya olan diğer borçlarını da düşündüğümüzde esnaf larımızın bu borçlarla ayakta kalması mümkün değildir. İlk seçimle birlikte iktidarımızda, pandemi süresince kullanılan kredilerin faizlerini sileceğiz. Esnaf larımızı faiz ve borç kısılcından kurtaracağız.

MUTFAK TÜPÜNE 11 AYDA 20 ZAM!

AK Parti iktidarının yanlış ekonomi politikaları nedeniyle özellikle son bir yıl içerisinde bütün temel gıda ürünlerine büyük oranda zam gelmiştir. Tencereyi doldurmak gibi tencereyi kaynatmak da pahalalmıştır. 11 ayda mutfak tüpüne 20 defa zam gelmiştir. 12 kilogramlık mutfak tüpleri 120 liradan 220 liraya çıkmıştır.

2021 yılında iktidarın uyguladığı yanlış politikaların faturasını vatandaşlarımız market kasalarında temel gıda ürünlerini alırken ödemek zorunda kalmaktadır. Son bir yıl içerisinde iğneden ipliğe bütün temel ürünlere zam üzerine zam gelmiştir.

Bu nedenle çarşı-pazar ve raf fiyatlarının her gün değişmesi vatandaşlarımızın tepkisini çekmektedir. Vatandaşlar tencereyi nasıl dolduracağını kara kara düşünürken mutfak tüpüne yapılan zamlar nedeniyle şimdi de tencereyi nasıl kaynatacağını düşünmeye başlamıştır.

Mutfak Tüpü 120 Liradan 220 Liraya Çıktı!

Mutfak tüpüne özellikle son 3 ayda fahiş oranlarda zam yapılmıştır. Henüz 2021 yılı bitmeden mutfak tüpünün fiyatındaki artış neredeyse iki kat olmuştur. Bu yılın başında – 1 Ocak 2021 tarihi itibarıyla 120 liraya alınan 12 kilogramlık mutfak tüpünün 1 Aralık 2021 tarihi itibarıyla satış fiyatı 215 lira 50 kuruşa çıkmıştır. Artış yüzde 80'nin üzerinde gerçekleşmiştir. Resmi kurumlar ise enflasyonu yüzde 20'nin altında açıklamaktadır. Tek başına mutfak tüpüne bir yıl olmadan yapılan zamlar bile enflasyonun yüzde 20'nin üzerinde olduğunu göstermektedir.

Zamların Maliyeti Yıllık En Az 400 Lira

Piyasada satılan mutfak tüpleri hem mutfaklardaki ocaklarda hem de ısınma amaçlı olarak kullanılmaktadır. Özellikle kırsal bölgelerdeki vatandaşlarımızın kullandığı mutfak tüpünün fiyatının neredeyse ikiye katlanması vatandaşı perişan etmektedir. Bazı vatandaşlarımız ise mutfak tüpünü ısınma amaçlı olarak da kullanılmaktadır. Ancak bu fahiş zamların ardından mutfak tüpünü ısınma amaçlı kullanmak tamamen lükse dönüşmüştür. Dört kişilik bir ailenin üç ayda bir mutfak tüpü aldığı düşünülduğünde; mutfak tüpüne yapılan zamların aile bütçesine maliyeti yıllık en az 400 lira olacaktır.

GERÇEK İŞSİZLİK ORANI YÜZDE 22,8 OLDU!

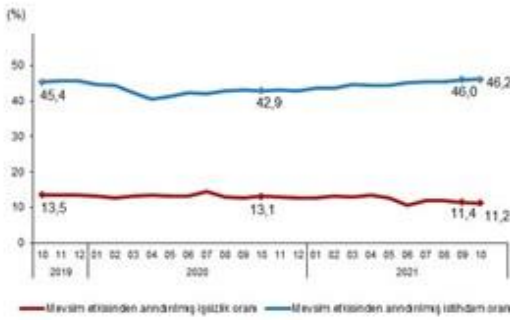
TÜİK verilerine göre, Türkiye'de işsizlik oranı, ekimde bir önceki aya göre 0,2 puan azalarak yüzde 11,2 seviyesinde gerçekleşti. Atıl işgücü' olarak tanımlanan gerçek işsizlik ise ekim ayında bir önceki aya göre 1 puan artarak yüzde 22,8 oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Ekim 2021 dönemine ait işgücü rakamlarını açıkladı. Verilere göre Türkiye'de işsizlik oranı, ekim ayında yüzde 11,2 olarak gerçekleşti. 'Atıl işgücü' olarak tanımlanan gerçek işsizlik ise ekim ayında bir önceki aya göre 1 puan artarak yüzde 22,8 oldu.

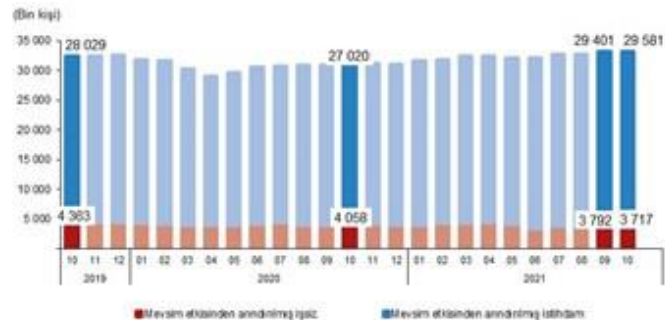
Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2021 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre 75 bin kişi azalarak 3 milyon 717 bin kişi oldu. TÜİK'e göre işsizlik oranı ise 0,2 puanlık azalış ile yüzde 11,2 seviyesinde gerçekleşti.

İstihdam edilenlerin sayısı 2021 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre 180 bin kişi artarak 29 milyon 581 bin kişi, istihdam oranı ise 0,2 puanlık artış ile %46,2 oldu.

İşsizlik ve istihdam oranı, Ekim 2019-Ekim 2021

İşsiz ve istihdamda olanlar, Ekim 2019-Ekim 2021

Mevsim Etkisinden Arındırılmış İşgücüne Katılma Oranı

İşgücü 2021 yılı ekim ayında bir önceki aya göre 104 bin kişi artarak 33 milyon 297 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,1 puanlık artış ile %52,0 olarak gerçekleşti.

	Ekim 2021			Bir önceki aya göre fark			Bir önceki yılın aynı ayına göre fark		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
(Bin kişi)									
Nüfus	64 002	31 669	32 333	84	38	46	1 067	514	553
İşgücü	33 297	22 446	10 852	104	6	99	2 219	1 139	1 080
İstihdam	29 581	20 230	9 350	180	40	139	2 561	1 540	1 019
İşsiz	3 717	2 215	1 502	-75	-35	-40	-341	-402	61
İşgücüne dahil olmayanlar	30 704	9 224	21 481	-21	33	-53	-1 152	-624	-527
(%)									
İşgücüne katılma oranı	52,0	70,9	33,6	0,1	0,0	0,3	2,6	2,5	2,9
İstihdam oranı	46,2	63,9	28,9	0,2	0,1	0,4	3,3	3,9	2,7
İşsizlik oranı	11,2	9,9	13,8	-0,2	-0,1	-0,5	-1,9	-2,4	-0,9
Tanım dışı işsizlik oranı	12,9	11,0	17,1	-0,4	-0,3	-0,5	-2,3	-2,9	-1,3

Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,8 puan azalarak %20,1, istihdam oranı 0,3 puanlık artışla %33,4 oldu. Bu yaş grubunda işgücüne katılma oranı ise bir önceki aya göre 0,1 puan azalarak %41,8 seviyesinde gerçekleşti.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

	Ekim 2021			Bir önceki aya göre fark			Bir önceki yılın aynı ayına göre fark		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
İşgücüne kabılma oranı	41,8	53,8	29,2	-0,1	0,2	-0,6	2,2	2,6	1,8
İstihdam oranı	33,4	44,9	21,4	0,3	0,7	-0,2	3,7	5,5	1,9
İşsizlik oranı	20,1	16,6	26,9	-0,8	-0,9	-0,4	-4,9	-6,5	-1,8

Mevsim Etkisinden Arındırılmış İstihdamın Yüzde 55,4'ü Hizmet Sektöründe

Ekim ayında istihdam edilenlerin sayısı bir önceki aya göre tarım sektöründe 33 bin kişi, hizmet sektöründe 211 bin kişi artarken sanayi sektöründe 58 bin kişi, inşaat sektöründe 4 bin kişi azaldı. İstihdam edilenlerin %17,0'ı tarım, %21,5'i sanayi, %6,1'i inşaat, %55,4'ü ise hizmet sektöründe yer aldı.

Atıl İşgücü Oranında Artış

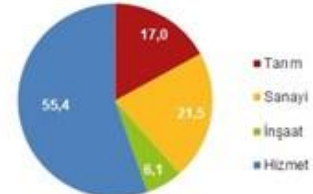
Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı 2021 yılı ekim ayında bir önceki aya göre 1 puan artarak %22,8 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı %15,6 iken, potansiyel işgücü ve işsizlerin bütünleşik oranı %18,7 olarak gerçekleşti.

İstihdamın sektörel dağılımı, 15+ yaş, (Bin kişi), Ekim 2021

	Ekim 2021			Bir önceki aya göre fark			Bir önceki yılın aynı ayına göre fark		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Toplam	29 581	20 230	9 350	180	40	139	2 561	1 540	1 019
Tarım	5 021	2 884	2 136	33	3	29	203	14	188
Sanayi	6 361	4 777	1 583	-58	-87	27	846	590	255
İnşaat	1 809	1 713	96	-4	-2	-2	198	167	30
Hizmet	16 391	10 856	5 535	211	127	84	1 315	769	546

Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

İstihdamın sektörel dağılımı (%), Ekim 2021

İşsizlik oranı bir önceki yılın aynı ayına göre 2,1 puan azalarak %10,7 oldu. İşsiz sayısı bir önceki yılın aynı ayına göre 384 bin kişi azalarak 3 milyon 623 bin kişi olarak gerçekleşti.

İstihdam oranı bir önceki yılın aynı ayına göre 3,6 puan artarak %47,2 oldu. İstihdam edilenlerin sayısı 2 milyon 802 bin kişi artarak 30 milyon 217 bin kişi oldu.

İşsizlik oranı, Ekim 2019-Ekim 2021

İstihdam oranı, Ekim 2019-Ekim 2021

İşgücüne katılma oranı bir önceki yılın aynı ayına göre 3,0 puan artarak %52,9 oldu. İşgücüne katılan sayısı 2 milyon 418 bin kişi artarak 33 milyon 840 bin kişi olarak gerçekleşti.

Tarım Dışı Sektörde Kayıt Dışı Çalışanların Oranı Yüzde 18,1

Ekim ayında sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların toplam çalışanlar içindeki payını gösteren kayıt dışı çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı ayına göre 2,3 puan azalarak %29,5 olarak gerçekleşti. Tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışanların oranı bir önceki yılın aynı ayına göre 2,6 puan azalarak %18,1 oldu.

TÜİK'İN HER AY DÜŞÜRDÜĞÜ İŞSİZLİĞİ İŞKUR YÜKSELTMEYE DEVAM EDİYOR

TÜİK'in her ay düşürdüğü işsizliği, İŞKUR yükseltmeye devam ediyor. Devletin iki kurumu her ay birbirini yalanlamaya devam ediyor. TÜİK'in her ay açıkladığı gerçek dışı bir veriyi, İŞKUR kendine kayıtlı işsizlerle çürütüyor.

İşsiz sayısı 75 bin kişi azalmadı, 114 bin kişi arttı.

TÜİK, işsiz sayısının Ekim ayında bir önceki aya göre 75 bin kişi azalarak 3 milyon 717 bin kişi olduğunu iddia ediyor. Lakin devletin bir başka kurumu İŞKUR ise Eylül ayından Ekim ayına işsizlik ödeneğine başvuran kişi sayısındaki artışın 114 bin olduğunu açıklıyor.

İŞKUR'A işsizlik ödeneği başvurusundan bulunan işsizlerin sayısı Eylül ayında 15 milyon 375 bin kişi iken, bu sayı Ekim ayında 15 milyon 489 bin kişiye çıkmıştır. Yani İŞKUR verilerine göre işsiz sayısındaki artış 114 bindir.

TÜİK ile İŞKUR arasında aylardır devam eden tezatlık, Ekim ayında da devam etmiştir. Devletin iki kurumu işsizlik verileri üzerinden aylardır birbirlerini yalanlamaya devam etmektedir.

Kendisine kayıtlı işsizleri ve işsizlik ödeneğine başvuran sayısını açıklayan İŞKUR, TÜİK'İN anketli ve makyajlı verilerine göre daha güvenilirdir.

TÜİK Kendi İçinde De Çelişkiye Düşmüş Durumda.

Bunun yanı sıra TÜİK dar tanımlı işsizliğin Ekim ayında 0,2 puan azalarak iddia ederken öte yandan yine kendi verilerinde gerçek işsizliğin de arttığını söylüyor.

Ama aynı verilerde TÜİK gerçek yani geniş tanımlı işsizliğin ise 1 puan artarak yüzde 22,8'e yükseldiğini açıklıyor. Bir başka deyişle TÜİK, kendi verilerinde kendisini de yalanlamaya devam ediyor.

TÜİK'İN kendi verisine kendisinin bile inanmadığı içler acısı hali ne yazık ki devam ediyor.

İKTİDAR ÜLKEYİ HER ALANDA ATEŞE ATTI

Ülkeyi uçuruma sürükleyen, mutfaktaki yangına benzin döken iktidar, insan hak ve özgürlüklerini de budadı. Türkiye, gelir eşitsizliğinden yolsuzluk endeksine hemen her alanda dünyanın en kötülerinde zirveye oynuyor.

20 yıllık AKP iktidarı, ülkeyi tüm alanlarda dünyanın en kötü listelerinde zirve yaptırdı. Gelir eşitsizliğinde OECD ülkeleri arasında birinci sırada yer alan Türkiye'de en zengin yüzde 10'luk kesim tüm servetin yüzde 54'üne sahip. Türkiye, dövizin yükselmesiyle asgari ücret bazında Avrupa sonuculuğuna yerleşirken, yüksek enflasyonda tartışmalı TÜİK verilerine göre bile dünyada 11. Sırada yer bulabildi. Öte yandan insan hakları, demokrasi ve özgürlüklerin her geçen gün budandığı Türkiye, pek çok sıralamada Kongo, Ruanda, Honduras gibi ülkelerle aynı sıralamaları paylaşıyor.

Son iki yılda ulusal ve uluslararası yapılan çeşitli araştırmalardan ortaya çıkan sonuçları 10 kalemde şöyle ele aldık:

1 Asgari ücret

Asgari ücret için hükümet ve sendikalar arasında pazarlık sürerken Avrupa'da avro bazında brüt asgari ücret sıralamasına bakıldığında Türkiye 2021'in ikinci yarısı itibarıyla 27 ülke içinde 245 avroya tekabül ettiği Arnavutluk'u da geçerek son sıraya yükseldi. Türkiye'de bugün için asgari ücret 205 dolara kadar geriledi. Dünyada da en geri liglerde yer alan Türkiye, Vietnam, Bangladeş gibi ülkelerle yarışıyor.

2 Enflasyon

TÜİK verileri baz alındığında bile enflasyonun en çok arttığı Avrupa ülkesi Türkiye. Dünyada ise en yüksek 11'inci enflasyona sahip ülkesi. TÜİK'in açıkladığı enflasyon sepetini baz alarak ayrı bir hesaplama yapan Enflasyon Araştırma Grubu (ENAGrup) ise kasım ayındaki yıllık enflasyonun yüzde 58. 65 olduğunu vurguluyor. ENAGrup verisinde göre Türkiye dünyada Surinam'ın ardından altıncı sıraya yerleşiyor.

Avrupa'da ilk 10

ÜLKE	ENFLASYON ORANI (%)
1- TÜRKİYE	21,31
2- Ukrayna	10,9
3- Belarus	10,5
4- Moldova	8,8
5- Rusya	8,13
6- Litvanya	8
7- Romanya	7,94
8- Polonya	7,7
9- Estonya	7
10- Sırbistan	6,6

*Ülkelerin son açıklanan enflasyon oranlarını göstermektedir.

3 Gelir eşitsizliği

OECD'nin son gelir eşitsizliği raporuna göre Türkiye'de vatandaşların eşitsizlik algısı en yüksek seviyeye ulaştı. Yurttaşların yüzde 67'si, "Ülkenin toplam gelirinin büyük bölümü en zengin yüzde 10'a akıyor" derken, Türkiye bu oranla tüm OECD ülkeleri içinde ilk sırada yer alıyor. Öte yandan Dünya Eşitsizlik Raporu'na göre Türkiye'de en zengin yüzde 10, tüm gelirin yüzde 54'ünü alıyor. Rapora göre Türkiye'de gelir eşitsizliği son 15 yılda artmaya devam etti ve son üç yıldaki ekonomik yavaşlama tüm nüfus gruplarının gelirlerini azalttı.

4 Şeffaflık/yolsuzluk

Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün 2020 Yolsuzluk Algı Endeksi'ne göre Türkiye, 180 ülke arasında 86'ncı sırada yer aldı. Türkiye, son 8 yıl içinde en çok gerileyen 5 ülke arasındaki yerini değiştirmede. Araştırmaya göre 40 puan alan Türkiye, küresel sıralamada 180 ülke arasında 86'ncı sırada bulunuyor. Türkiye 2019'da yayımlanan endekste ise 39 puan ile 91'inci sırada yer almıştı. Türkiye ile aynı puanı paylaşan ülkeler, Trinidad ve Tobago, Doğu Timor, Fas, Hindistan ve Burkina Faso oldu. Endekse göre, Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkeler ile de karşılaştırıldığında, 44 ile AB içinde en düşük puanı alan Romanya'nın da gerisinde kaldı.

5 Basın özgürlüğü

Merkezi New York'ta bulunan Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ) yayınladığı yıllık raporunda, 2021'de mesleki faaliyetleri yüzünden hapiste bulunan gazeteci sayısının rekor kırarak 293'e ulaştığını açıkladı.

CPJ'nin geçen seneki raporunda ikinci sırada bulunan Türkiye'nin ise altıncı sıraya gerilediği belirtildi. Rapora göre Türkiye'de 2020'de hapiste olan gazeteci sayısı 20 azalarak 37'den 17'ye geriledi. 2020 Raporuna göre ise 1 Aralık itibarıyla dünyada 274 gazetecinin cezaevinde tutulduğu belirtilirken, Çin (47), Türkiye (37) ve Mısır (27) bu sıralamada ilk üç içinde yer aldı.

6 Demokrasi

İngiliz araştırma ve analiz şirketi Economist Intelligence Unit'in (EIU) hazırladığı 2020 Demokrasi Endeksi'nde 167 ülke arasında 110'uncu sırada yer aldı.

Beşinci yıllık raporlarını sunan V-Dem Enstitüsü, 2020 yılı boyunca özellikle Covid-19 salgını ve önlemlerinin 144 ülkedeki demokratik gelişmeyi nasıl etkilediğini inceledi. Buna göre, 2010'dan 2020'ye doğru olan değişimde Türkiye en çok gerileyen 3. ülke oldu.

179 ülkenin değerlendirildiği Liberal Demokrasi Endeks listesinde ise Türkiye; Kongo ile Ruanda'nın arasında 149. sırada yer bulabildi.

7 Ayrımcılık/şiddet

Türkiye, 41 OECD ülkesi arasında ayrımcılığın en yüksek olduğu ülke hâline geldi. 2020 Refah Endeksi'ne göre ayrımcılığa karşı yasal önlemlerin varlığı ve toplumsal hoşgörü açısından 167 ülke arasında Türkiye, son 10 yıl içinde 33 sıra gerileyerek 154. sıraya yerleşebildi. Türkiye'de nefret ve şiddet suçları da arttı. Refah Endeksi'nde şiddet içeren suçlar, iç çatışmalar, mülkiyet suçları, siyasi suçlar üzerinden açısından 167 ülke arasında en güvencesiz 147. ülke oldu.

8 Mutluluk

2021 yılında yayınlanan Dünya Mutluluk Raporu da Türkiye'nin günbegün mutsuzluğa gömüldüğünü gösterdi. 2019 yılında 156 ülke arasında 79. sırada yer alan Türkiye, sadece 2 sene içinde 25 sıra gerileyerek 2021 yılında 104. Sırada yer aldı. TÜİK'in Yaşam Memnuniyet Araştırması'nda da 2020 yılında Türkiye'de yaşayan her iki yurttaştan biri kendisini mutsuz hissettiğini belirtti.

9 Cinsiyet eşitliği

Türkiye, OECD ülkeleri arasında kadına karşı şiddetin en yaygın olduğu ülke konumunda. 2021 Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Raporu'nda ise 156 ülke içinde 133. sırada yer aldı.

10 Hayvan hakları

Dünyada hayvanların refah derecesini ve ne kadar korunduklarını ölçen Sessiz Hayvan Zulmü Endeksi'nde Türkiye, gösterdiği kötü performans nedeniyle 50 ülke arasında 33. sırada yer buldu.

Dünya Gelir Eşitsizliği

En zengin yüzde 10: Toplam gelirin yüzde 54'üne sahip

Geri kalan yüzde 90: Toplam gelirin yüzde 46'sını paylaşıyor

ULUSLARARASI ŞEFFAFLIK ÖRGÜTÜ **2020 YOLSUZLUK ALGI ENDEKSİ**

1. Danimarka, Yeni Zelanda
2. Finlandiya, Singapur, İsveç ve İsviçre
8. Almanya
- 86. Türkiye**

2021 DÜNYA MUTLULUK RAPORU

- 1-Finlandiya
- 2-İzlanda
- 3-Danimarka
- 4-İsviçre
- 5- Hollanda
- 104-Türkiye**
- 156- Lesotho

2 MİLYAR DOLAR BİR HAFTADA ERİDİ

Faiz indirimleriyle döviz kurunun fırlamasına neden olan Merkez Bankası'nın rezervlerindeki erimeyi haftalık para ve banka istatistikleri ortaya koydu. Merkez Bankası BOTAS'a rekor döviz satışı gerçekleştirmişti.

AKP'li Erdoğan'ın 'faiz sebep enflasyon netice' fikriyle hareket eden Merkez Bankası yönetimi her hecen gün rezervlerin erimesine neden oluyor. Faiz indirimleriyle döviz kuru fırlarken enflasyon da aynı oranda yükseliyor.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) haftalık para ve banka istatistiklerini yayımladı. Buna göre Merkez Bankası'nın döviz rezervleri 3 Aralık haftasında 2 milyar dolarlık sert bir düşüş yaşadı. Bir önceki hafta 126,4 milyar dolar olan brüt rezerv, bu hafta 124,1 milyar dolara geriledi.

Net rezervler de 22,5 milyar dolar seviyesine geriledi. Bir önceki hafta TCMB'nin net rezervleri 24,7 milyar dolar olmuştu. Swap hariç net rezervlerde de düşüş kaydedildi. Buna göre 3 Aralık'ta swap hariç net rezerv eksi 37,9 milyar dolar oldu. Bir önceki hafta bu rakam eksi 36,2 milyar dolar olarak gerçekleşmişti.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

TCMB 1 Aralık tarihinde döviz piyasalarına müdahale ettiğini açıklamıştı. 3 Aralık'ta da ikinci döviz müdahalesi gerçekleşmişti. İlk müdahalede 1 milyar dolar, ikinci müdahalede ise 300 milyon dolarlık satış yapıldığını belirtmişti.

Bunun yanında TCMB'nin BOTAŞ'a yaptığı döviz satışlarındaki rekor seviyeler de dikkat çekti. TCMB, Kasım ayında BOTAŞ'a rekor seviyede 2,2 milyar dolarlık Döviz sattı. TCMB'nin net rezervleri dört haftada 9,4 milyar dolar geriledi.

CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu, bütçe görüşmelerinde yaptığı konuşmada Merkez Bankası rezervleriyle ilgili çarpıcı bir iddiada bulunmuştu. Kılıçdaroğlu "128 milyar doları kaçtan sattılar? 6 liradan sattılar. Şimdi dolar oldu 14 lira. Yaklaşık 70 milyar dolar rant var. Bu para kimin cebinden çıkacak? Vatandaşın cebinden çıkacak. Vatandaş ödeyecek, Erdoğan cebinden ödemeyecek" demişti.

SIĞINAK YÜKSEK FAİZLİ KREDİ OLDU

Artan pahalılık karşısında savunmasız kalan halk, yüksek faiz oranına rağmen bankalara borçlanıyor. Sadece bir haftada ihtiyaç kredisi borcu 4,7 milyar lira, kredi kartı borcu ise 6,2 milyar TL arttı.

İktidarın uyguladığı ekonomi politikaları geniş halk kesimlerinin borç batağına saplanmasına neden oluyor. Türk Lirası, yılbaşından bu yana dolar karşısında yüzde 45 civarında değer kaybı yaşadı. TL'deki bu değer kaybının arkasında iktidarın, faizleri düşük tutarak ekonomik büyümeyi, rekabetçi kur ile ihracatı artırmayı hedeflemek yönündeki politikası var. Ancak bu politika en son 2018 yılında yaşanan kur krizinden çok daha ağır sonuçlara neden oluyor.

TÜİK kasım ayı enflasyonunu yüzde 21'i geçti ama halkın hissettiği bunun çok daha üzerinde. Merkez Bankası (TCMB), ise en son kasım ayında politika faizini yüzde 16'dan 15'e indirdi. Faiz indirimlerinin devamına yönelik artan mesajlar ise TL'nin değer kaybını hızlandırıyor. Merkez Bankası'nın doğrudan müdahalelerine rağmen dolar kuru 13,70 seviyesinde.

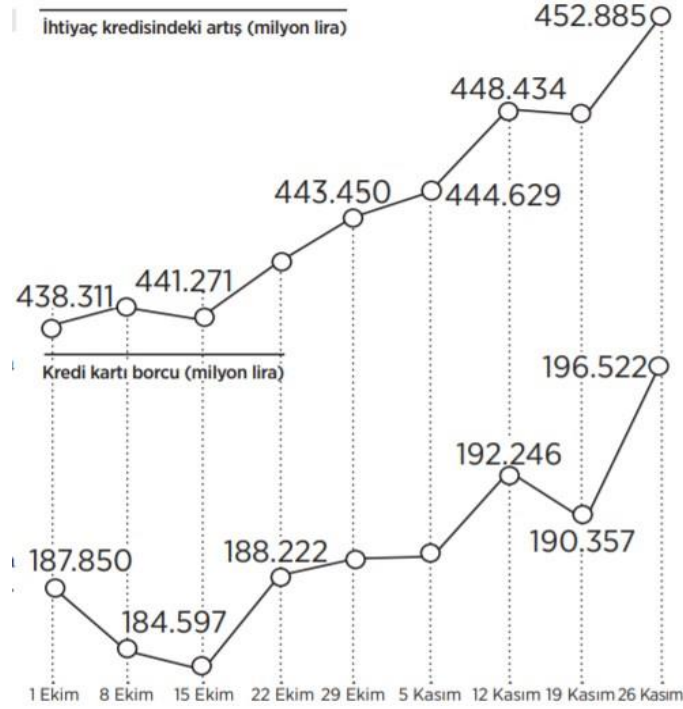
Kredi Borçları Katlanarak Artıyor

Ülke ekonomisinin gıdadan tekstile birçok malın üretiminde ithalata bağımlı olması nedeniyle doların yükselmesi fiyatların da artmasına yol açıyor. Hal böyle olunca artan pahalılık karşısında yurttaşın tutunacağı tek dal yüksek faize rağmen ihtiyaç kredileri oluyor. Kur şoklarının hızlandığı ekim ayından itibaren ihtiyaç kredisi ve kredi kartı harcamalarının değişimini inceledik.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) verilerine göre faiz oranlarının yüzde 23,3 olduğu 1 Ekim'de bankalara olan ihtiyaç kredisi borcu 438,3 milyar lira, kredi kartı borcu ise 187,8 milyar lira düzeyindeydi. 1 Ekim'den 26 Kasım'a kadar geçen sürede ise ihtiyaç kredisi borcu yüzde 3,3, kredi kartı borcu ise yüzde 4,6 seviyesinde arttı.

Merkez Bankası'nın faiz indirimleri ise yurttaşın en çok kullandığı ihtiyaç kredisi faizlerine yansımada. Kasım ayının son haftasında ihtiyaç kredisi faizleri yüzde 23,6'ya çıktı. 26 Kasım itibarıyla kredi kartı ve ihtiyaç kredisi borcu sadece bir haftada 10,9 milyar lira artarak toplam 649,4 milyar liraya ulaştı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Hatalı Politikaların Bir Tezahürü

Bilgi Üniversitesi'nden Cem Başlevent'e göre krediye dayalı tüketimle sağlanan ekonomik canlılık sağlıklı değil ve uzun vadede halkın alım gücünü yükseltmeyecek.

Bireylerin büyük bir borç yükü altında yaşamlarını sürdürmeye çalıştıklarını belirten Başlevent, "Uygun faizle alınan kredilerin tüketim yerine döviz ve kripto para gibi yatırım araçlarına gitmesi de gelecekte beklenen getiriler elde edilemeyebileceğinden borç alanlar için ciddi bir risk oluşturuyor. Bu tür yönelimler, iktidarın para politikalarının ne kadar hatalı olduğunun da bir tezahürü" değerlendirmesinde bulundu.

Öte yandan vadesinde ödenemediği için bankalar tarafından takibe alınan borçların da 17,5 milyar lirası konut, taşıt ve ihtiyaç kredilerinin toplamından, 5,8 milyar lirası da kredi kartlarından olmak üzere toplam 23,3 milyar lira düzeyinde bulunuyor. Bankaların takipteki bu borçlarını düşük bir bedel karşılığında varlık yönetim şirketlerine satıyor olmaları bu rakamı olduğundan daha düşük gösteriyor. Varlık yönetim şirketleri tarafından icra yoluyla yurttaşın tahsil etmeye çalıştıkları alacaklarla bankalar tarafından takibe alınan borç miktarı 54 milyar lirayı geçiyor.

Tarih	İhtiyaç kredisi faizi
1 Ekim	23,3
8 Ekim	23,4
15 Ekim	23,4
22 Ekim	23,4
29 Ekim	23,3
5 Kasım	23,5
12 Kasım	23,4
19 Kasım	23,3
26 Kasım	23,6

SANAYİYE YA 'ÜRETİM YAPMA' YA DA 'ZAMMIN FATURASINI ÖDE' KISKACI

BOTAŞ, 2 Aralık 2021 tarihinde 1 Aralık 2021 tarihinden geçerli olmak üzere sanayi ve elektrik üretiminde kullanılan doğalgaza yüzde 20 zam yaptı. Sanayi doğalgaz tarifesine daha geçen ay yüzde 48 oranında zam yapılırken; bir ay sonra tekrar yüzde 20 oranında zam yapılması iktidarın enerji buhranında ana faturayı sanayicilerimize kesmek istediğini gösterdi.

Yılın son ayında sanayi ve elektrik üretiminde kullanılan doğalgaza yapılan zam yeni yılda enflasyonu tetikleyecektir. Sanayiye yapılan doğalgaz zammı doğrudan çarşı, pazar ve market raflarına zam olarak yansıtacaktır. Vatandaşlarımız sanayiye yapılan zammın faturasını alışveriş yaparken temel ürünlere yapılan zamlarla ödemek zorunda kalacaktır.

Sanayici Artan Maliyeti Bilmeden Hareket Etmek Zorunda Kaldı

Öte yandan her ayın başında kamuoyuna açıklanan doğalgaz toptan satış tarifesi Aralık ayında gecikmeli olarak duyurulmuştur. 1 Aralık'ın ilk saatlerinde kamuoyuna ilan edilmesi gereken tarife neredeyse 48 saat sonra 2 Aralık gece yarısı açıklanmıştır. Sanayicilerimiz zaten önünü göremezken; 1 Aralık itibarıyla geçerli olacak tarifeye yapılan zammı 48 saat sonra öğrenebilmiştir. Başka bir deyişle sanayicilerimiz zam nedeniyle artan maliyeti bilmeden adeta iki gün karanlıkta bırakılmıştır.

Sanayi Tarifesi 11. Zammın Ardından Yüzde 158 Oranında Arttı

Sanayi doğalgaz tarifesi 2021 yılı içerisinde Ocak, Şubat, Mart, Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında yüzde 1'er oranında artarken; Temmuz ayında yüzde 20, Ekim ayında yüzde 15, Kasım ayında yüzde 48 ve son olarak Aralık ayında yüzde 20 oranında zamlandı. Sanayi doğalgaz tarifesi böylece 2021 yılı içerisinde yüzde 158 oranında zamlanmış oldu. Başka bir deyişle bu yıl içerisinde sanayinin temel girdisi olan doğalgaza 11 kez zam yapılırken; sanayi tarifesi ise 2,5 kattan daha fazla artmıştır. Sanayi tarifesinin özellikle son 3 ayda yapılan zamlarla artması doğrudan hayat pahalılığını artıracaktır.

Santrallerin Tarifesi 3'e Katlandı, Elektrikte Zam Kapıda

Elektrik santrallerinin doğalgaz tarifesi ise 2021 yılı içerisinde Ocak, Şubat, Mart ve Nisan aylarında yüzde 1'er oranında; Mayıs ayında yüzde 12; Haziran ayında yüzde 5; Temmuz ayında yüzde 20; Ekim ayında yüzde 15; Kasım ayında yüzde 47 ve son olarak Aralık ayında yüzde 20 oranında zamlandı. Buna göre elektrik santrallerinin doğalgaz tarifesi 2021 yılı içerisinde yapılan 11 zamlarla yüzde 198,2 oranında arttı. Böylece elektrik santrallerinin kullandığı tarife neredeyse 3 kat artmış oldu. Bu durum da önümüzdeki yıl elektrik tarifelerinde büyük bir zam yapılması ihtimalini artırmaktadır.

KADEMELİ TARİFEDEKİ BELİRSİZLİK ZAMMA DÖNÜŞEBİLİR

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, Meclis'in gündeminde bulunan kademeli elektrik faturası tarifesindeki belirsizliklerin gizli bir zamma dönüşebileceğine işaret ederek, "Kademeli tarife düzenlenmesinde kademelerin bilimsel ölçütlere göre belirlenmesi ve her dönem bu ölçütlere göre güncellenmesi gerekmektedir. İlk kademe standart tüketimin altında tutulursa bu doğrudan bir zam anlamına gelecektir. Dört kişiden oluşan bir ailenin asgari elektrik tüketimi olan 230 kilovatsaatın altında kalacak düzenleme vatandaşa zam olarak yansıtacaktır" değerlendirmesinde bulundu.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, TBMM Genel Kurulu'nun gündeminde yer alan kademeli elektrik faturası düzenlemesi tarifesiyle ilgili açıklama yaptı. CHP'li Akın, 2021 yılı içerisinde elektrik santrallerinin doğalgaz tarifesinin tam 11 defa zamlanarak yüzde 198,2 oranında arttığına dikkat çekti. CHP'li Akın, şunları dile getirdi:

"Başka bir deyişle 2021 yılı içerisinde elektrik üretim santrallerinin tarifesi neredeyse 3 kat arttı. Bu durum; kuraklık nedeniyle en az elektrik maliyetinde kaçınılmaz bir artış olacağı anlamına geliyor. Kuraklık nedeniyle hidroelektrik santrallerinin payının düşmesi elektrik üretiminde doğalgaz santrallerinin payını artırdı. Türkiye'de elektrik üretiminin yüzde 25 ila yüzde 30 arasında bir oran doğalgaz elektrik üretim santrallerinden karşılanıyor."

‘Düzenlemedeki Belirsizlikler Gizli Zamma Dönüşebilir’

CHP’li Akın; AK Parti iktidarının en ucuz elektrik ve doğalgazın Türkiye’de olduğu söylemine karşın her ay 100 binlerce abonenin faturalarını ödeyemediği için elektrik ve doğalgazının kesildiğine işaret etti. CHP’li Akın, şunları dile getirdi:

“Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu, vatandaşlarımızı rahatlatmak için Kara Kış Fonu kurulması çağrısı yapmış, önerileri arasında kademeli tarife sistemine geçilerek elektrik faturasında sosyal tarife uygulaması çağrısında bulunmuştu. Bu kapsamda iktidarın parlamentoya getirdiği kademeli tarife sistemine ilişkin düzenlemede belirsizlikler bulunmaktadır. Düzenlemedeki belirsizlikler kademeli tarifenin gizli bir zam aracı olarak kullanılmasını gündeme getirebilir.”

‘Kademeli Tarifede 230 Kilovatsaatın Altı Zam Anlamına Gelir’

Kademeli tarife için nasıl bir hesaplama yönteminin uygulanacağını belli olmadığına dikkat çeken CHP’li Akın, şunları dile getirdi:

“Elektrikte dört kişilik bir hanenin ortalama aylık tüketim miktarı yaklaşık 230 kilovatsaat olarak kabul edilmektedir. Dolayısıyla kademeli tarifenin ilk kademesinde 230 kilovatsaat saatin altında bir sınır konulması zam demek olacaktır. Bu tüketim miktarı da bugünün koşullarında geçerlidir. Yarın bu oran daha da artabilir. Asgari tüketim miktarı bilimsel bir yöntemle hesaplanmalı ve belli aralıklarla da güncellenmelidir.”

‘AK Parti’nin Niyeti Zam Değilse Belirsizlikleri Gidermeli’

Kademeli tarifeyi içeren yasanın hala TBMM Genel Kurulu’nun gündeminde olduğuna işaret eden CHP’li Akın, düzenleme yasalasmadan belirsizliklerin giderilmesi gerektiğini vurguladı. CHP’li Akın, şunları dile getirdi:

“Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz kademeli sosyal tarife uygulamasının başlatılmasını istedik. AK Parti iktidarı ise kademeli tarifeyle ilişkin düzenlemede hiçbir ölçüt sunmuyor. Bu durum da ‘Gizli bir zam mı yapılacak?’ sorusunu akıllara getiriyor. Biz; ‘Vatandaş rahatlasın’ derken AK Parti iktidarı ise ‘Vatandaşa daha nasıl yüklenebiliriz?’ diye hesap yapıyor. AK Parti’nin niyeti zam değilse yasa geçmeden bu konudaki belirsizlikler giderilmelidir.”

İCRADAN SATILIK TARIM ARAZİLERİ

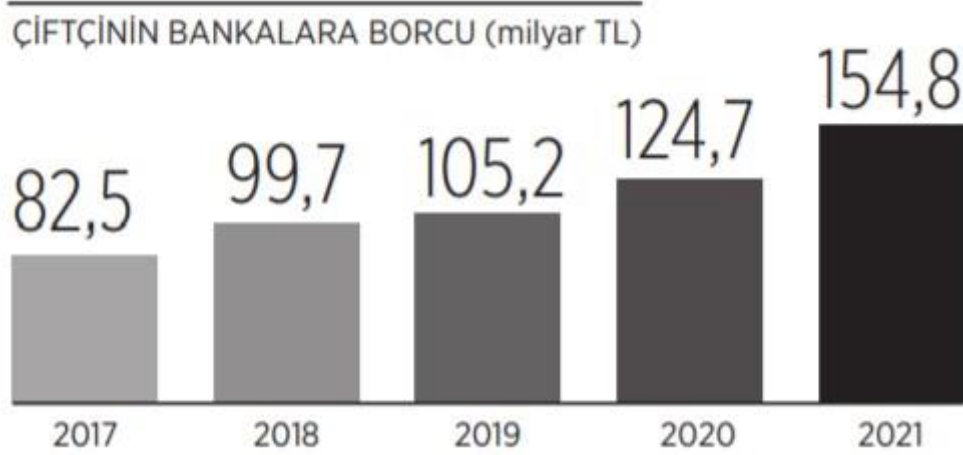
Çiftçilerin, Tarım Kredi Kooperatifi’ne olan borçlarının erteleme süresinin sona ermesiyle icradan tarla satışlarında meydana gelebilecek artış endişe yaratıyor. Sadece Ziraat Bankası’nın sitesinde 669 arsa satışıta.

Üretici artan maliyet ve borç sarmalında yeni sezonu bekliyor. Üreticinin büyük bir bölümü 2021-2022 üretim sezonuna gübre kullanmadan başlamak zorunda kaldı.

Türkiye Ziraat Odaları Birliği’nin verilerine göre son bir yılda amonyum sülfat gübresi yüzde 200 artarken, aynı dönemde amonyum nitrat gübresi yüzde 195, üre gübresi yüzde 239, DAP gübresi yüzde 159 ve 20.20.0 kompoze gübresi yüzde 130 arttı. Ayrıca son bir yılda tarımsal sulamada kullanılan elektrik fiyatları yüzde 57, mazot fiyatları yüzde 33, TİGEM hububat tohumluk fiyatları yüzde 40-63 arasında, süt yemi fiyatları yüzde 52 ve besi yemi fiyatları yüzde 48 arttı. Üretici fiyat-girdi-üretim üçgenine sıkışmış durumda. Üreticiler bu sıkışmışlıktan çıkma noktasında Tarım Kredi Kooperatifleri’ne ve bankalara kredi borçlanmaktan başka çare bulamıyor.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu’nun (BDDK) verilerine göre tarım kesiminin bankalara olan borcu yılın ilk 10 aylık döneminde 28,5 milyar lira artarak 156,2 milyar liraya yükseldi. Bu borcun 116,9 milyar liralık kısmı kamu bankalarına, 39,3 milyar liralık kısmı ise özel bankalara olan tarım kredisi borçlarından kaynaklanıyor. Borcun 4,4 milyar lirası ise takipte.

Geri ödenmeyen kredi borçlarına karşılık bankalarda haciz yoluyla el konulan her türlü gayrimenkul bulunuyor. Çiftçilerin, Tarım Kredi Kooperatifi’ne olan borçların erteleme süresi ise aralık ayı itibarıyla sona erdi. Ertelenen borçların ödenmemesi nedeniyle önümüzdeki günlerde icradan tarla ve tarım arazi satışlarında meydana gelebilecek artış endişe yaratıyor.

Zeytinlik Bile Var

Hali hazırda borç çevirmekte zorlanan üreticilerin tarım alanları bankalar tarafından icra ile el konulup ihale usulüyle satışa çıkarılıyor. Ziraat Bankası'nın internet sitesinde yer alan ilanlara göre toplam 669 arazi ihale usulüyle satışta. Teklif vermeye başlanması ile yedi gün ilanda kalan aralarda ihaleye katılma şartı olarak yüzde 6 teminat isteniyor. İlandaki arsalar arasında tarım arazilerinden zeytinliklere kadar çok sayıda tarla bulunuyor. Bu rakamlar yalnızca Ziraat Bankası'nın ihale yoluyla satışa çıkardığı tarım arazileri.

Bunun dışında icra iflas müdürlükleri tarafından satışa çıkarılan tarım arazileri de var. Basın İlan Kurumu'nun sitesi olan ilan.gov.tr'de tarla statüsünde 1867 mülk çeşitli mahkemeler tarafından icradan satışa çıkarılmış durumda.

Türkiye ekonomisinin üçüncü çeyreğine ait büyüme rakamları da tarım sektörünün içinde bulunduğu sıkıntıları gözler önüne sermiş durumda. Tarım sektörü geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5,9 oranında küçüldü. Sektörün yarattığı katma değer yılın ilk dokuz aylık döneminde yüzde 2,8 oranında azaldı.

Tarımsal üretimin geleceğine dair endişeler artarken konuya dair çiftçinin derdine derman olacak bir politika ise iktidarın gündeminde değil.

ERİYEN BÜTÇEDE HALK YOK!

1,5 ayda 63 milyar 735 milyon dolar eriyen 2022 Bütçesi, ülkenin krizdeki ekonomik tablosuna ve milyonlarca yurttaşın taleplerine yanıt vermekten uzak boş bir belgedir!

2022 bütçesi TBMM'ye geldiğinde 190 milyar 512 milyon dolar iken Genel Kurulda nihai görüşmelerin başladığı 6 Aralık'ta 126 milyar 777 milyona düştü. 2022 Bütçe yasası ve 2022-2024 Orta Vadeli Program, iktidarın AB ilerleme raporları için kullandığı tabirle 'çöp' oldu! 1,5 ayda 63 milyar 735 milyon dolar eriyen 2022 bütçesi ülkenin krizdeki ekonomik tablosuna ve milyonlarca yurttaşın taleplerine yanıt vermekten uzak boş bir belgedir!

Türkiye 2022 yılına kâğıt üzerinde var olan ancak gerçekte anlamını ve geçerliliğini yitirmiş bir bütçe yasası ile girecek. Eylül ayında Cumhurbaşkanı (CB) imzasıyla yayınlanan 2022-2024 **Orta Vadeli Plan (OVP)** ve 15 Ekim'de TBMM'ye sunulan 2022 bütçesi 1,5 ayda iktidarın çok sevdiği ve genelde AB İlerleme Raporları için kullandığı tabirle 'çöp' oldu.

TBMM'ye 1 trilyon 747 milyar TL olarak sunulan 2022 bütçesi 15 Ekim'deki 9,17 TL'lik kur üzerinden 190 milyar 512 milyon dolar idi. Bütçe yasasının Meclis Genel Kurulu'nda nihai görüşmelerinin başladığı 6 Aralık itibarıyla 13,78 olan dolar/TL kuru üzerinden karşılığı 126 milyar 777 milyona indi. Büyük ihtimalle görüşmelerin tamamlanacağı 17 Aralık'ta ve Resmî Gazetede yayınlanarak yürürlüğe gireceği yılbaşı öncesinde bu tutarında altına inecektir.

İki ay öncesine kadar gerek OVP gerekse bütçe açıklandığında ortada Çin Modeli diye bir ekonomik model ya da plan yoktu. Şimdi iktidar Çin Modeline geçildiğini ve 6 ay içinde sonuç alınarak her şeyin dengeye oturacağını ilan ederek ekonomide ciddi bir U dönüşü ve makas değişikliği yapmıştır. Böylece 2022 bütçesinin ve 2022-2024 OVP'sinin 'geçersiz' olduğu bizzat iktidar tarafından resmi olarak ilan edilmiştir.

Çin'in 70 yılda geldiği noktaya Türkiye ekonomisinin 6 ayda geleceği iddiası her türlü gerçeklik ve inandırıcılıktan yoksun olsa da iktidarın bu yolu ülke ekonomisi ve vatandaşlar üzerinde denemeye karar verdiği görülüyor. Bütçe ve OVP hedefleri, ödenekleri, tamamıyla anlamsız ve geçersiz geldiğine göre o halde yapılması gereken başta asgari ücretliler olmak üzere memur, işçi, emekli, dar ve sabit gelirli on milyonlarca kişi için yürürlüğe konulacak yeni ücret ve maaş zamlarının tümüyle bunların dışında, bütçedeki ödenekler bahane edilmeksizin ve gerekçe gösterilmeksizin belirlenmesidir.

Milyonlarca kişinin maaş-ücret zamları sadece TÜİK'in insafına ve enflasyon hesabına terk edilemez. Bu nedenle Cumhurbaşkanı Erdoğan, asgari ücrette herkesi memnun edeceğini, tüm beklentilerinde 'fevkinde olacağını' ilan ettiği zammı hiçbir bahaneye sığınmadan ve enflasyon oranını, bütçe ödeneklerinde 1,5 ayda eriyen kaynak yetersizliğini öne sürmeden açıklamaya mecburdur. Enflasyonun çok üzerinde olacağı vaat edilen maaş zamlarına **iktidarın çok övündüğü 'çift haneli büyüme' çerçevesinde oluşan refah payı ilavesi zorunludur!**

KRİZE DÜŞÜNCE KÖRFEZ'E SARILDI

AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan, ekonomik krizi aşmak, sıcak para bulmak için rotayı 'Körfez'e kırdı. İktidar, yönetilemez bir duruma gelen ekonomiyi düzeltmek için birtakım kaynakları kelepirci fiyata satmayı planlıyor.

"Faiz sebeptir, enflasyon neticedir" diyen ve bu yaklaşımla ekonomi politikalarını belirleyen AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, yaşanan ekonomik krizi aşmak için rotayı Körfez ülkelerine çevirdi. Kasım ayında Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) Velihaht Prensi Şeyh Muhammed bin Zayed Al Nahyan'ı ağırlayan Erdoğan, bu kez Katar'a gitti. Ziyaret öncesinde basın açıklaması yapan Erdoğan, Katar ile bugüne kadar siyasi, askeri, kültürel olmak üzere 69 belge imzalandığını belirtti. Katar ile yeni anlaşmalara imza atacaklarını ifade eden Erdoğan, "Türkiye olarak tüm Körfez ülkeleriyle olan birlikteliğimizi çok daha güçlendirerek devam ettirmekten yanayız" dedi.

Kelepirci Satışlar

Kamu kurumlarının Körfez ülkelerine "yok pahasına" satılmasının planlandığı konuşulurken, Erdoğan'ın ziyareti öncesinde açıklama yapan Katar Dışişleri Bakanı Şeyh Muhammed bin Abdurrahman el-Sani de Türkiye'nin yaşadığı ekonomik krizde ortaya çıkacak "fırsatları" değerlendirdiklerini söyledi.

BAE İle Yakınlaşma

Erdoğan, gelecek şubat ayında da bir heyet ile BAE'yi ziyaret edeceğini ve yeni anlaşmalara imza atacaklarını da açıkladı. Erdoğan, Katar ziyaretinden önce de BAE Velihaht Prensi Şeyh Muhammed bin Zayed Al Nahyan ile 9 yıl aradan sonra görüşmüştü. Ankara'da Velihaht Prensi için onur yemeği verilmiş, BAE'nin Türkiye'ye 10 milyar dolarlık bir yatırım yapacağı öğrenilmişti. Bu yatırımların özellikle lojistik, liman işletmeciliği, finans, yenilenebilir enerji, turizm ve gayrimenkul projelerinde olacağı öğrenildi. BAE Velihaht Prensi'nin ziyareti sırasında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Birleşik Arap Emirlikleri Merkez Bankası arasında hem de Abu Dabi Liman şirketi ve Abu Dabi Kalkınma Holdingi ile Türkiye Varlık Fonu arasında mutabakat zaptları imzalandı.

Çavuşoğlu'nu Kestiler

Ziyaret ile ilgili dün Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun basın toplantısı da gündeme damga vurdu. Türkiye-Katar Yüksek Stratejik Komite Dışişleri Bakanları Hazırlık Toplantısı'nda ortak basın açıklamasına katılan Çavuşoğlu'na Katarlı bir gazeteci, "Acaba, Türkiye'nin yaşadığı ekonomik kabusu aşması için Katar'a mali destek talep etmek için mi geldiniz?" diye sordu. Basın toplantısını canlı yayınlayan TRT Haber, Çavuşoğlu'na sorulan soru üzerine canlı yayını kesti.

Katar'a Satılanlar

AKP iktidarının Katar ile kurduğu ilişki muhalefetin de eleştirilerine neden oldu. Son 10 yılda Katar'a hastane, banka, otel, AVM, TV kanalı satıldı, Borsa İstanbul'un hisseleri verildi. İşte, Katar'a yapılan satışlardan bazıları:

- ◆ Borsa İstanbul'un yüzde 10'u geçen yılın sonunda Katar'a satıldı. İstinye Park'ın hisselerinin yüzde 42'si Katar Yatırım Bankası tarafından alındı.
- ◆ Memorial Sağlık Grubu'nun yüzde 40 hissesi Ağustos 2010'da İngiliz özel yatırım fonu Argus Capital ve Katar Yatırım Bankası'na devredildi.
- ◆ English Home'un yüzde 40'ı da 2012 yılında Katar Yatırım Bankası'na satıldı.

- ◆ 1992 yılında kurulan Alternatif Bank'ın yüzde 75'i 2013'te Katar'ın ilk özel bankası The Commercial Bank'a satıldı. 2016 yılı sonunda The Commercial Bank, ABank'ın yüzde 100'üne sahip oldu.
- ◆ 2015'te Katar'a gerçekleşen bir büyük satış da Finansbank'tı.
- ◆ 2015'in bir başka önemli gelişmesi ise Türkiye'nin en pahalı yalısı iş insanı Abdülhadi Mana Ash Al-Hajri'ye satılmasıydı. Al-Hajri, Erbilgin Yalısı'nı 100 milyon euro'ya satın aldı.
- ◆ Üç yıl boyunca TMSF kontrolünde kalan Digitürk, Haziran 2016'da Katarlı iş insanı Nasser Al-Khelaifi'nin şirketi BelN Sports'a satıldı.

Tank Palet Tepkisi

Sakarya Tank Palet Fabrikası'nın 2019'da Katar ve Ethem Sancak ortaklı BMC'ye devredilmesi ise Türkiye-Katar anlaşmaları arasında en fazla tepki çeken oldu. Erdoğan, söz konusu anlaşmanın bir özelleştirme olmadığını, kurumun "işletme hakkının devredildiğini" savunurken, savunma sanayiine yakın kaynaklar, kararı "Geri dönülmez bir hata zincirinin başlangıcı" olarak nitelemişti. Ana muhalefet partisi CHP de o dönemde söz konusu devre çok sert tepki göstermişti. Katar Emiri'nin annesi Şeyha Moza'nın Başakşehir'de 100 bin lira sermayeli şirket kurup Kanal İstanbul güzergahında 44 dönüm arazi satın aldığı iddiası da 2019'un son ayında gündeme oturmuştu.

AKP'NİN FAİZCİ BELEDİYELERİ!

AKP'li belediyenin 11 yıllık faiz ödemesi ve borcu dudak uçuklattı

CHP Kayseri İl Başkanı Ümit Özer, AKP'li Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nin 11 yılda faize ödediği miktarı açıkladı. Özer, AKP'li Belediye'nin 11 yılda faize yaklaşık 500 milyon ödediğini belirtirken, belediyenin borcunun ise son 8 yılda yüzde 78,4 artarak 1 milyar 130 milyon 760 bin TL'ye yükseldiğini söyledi.

CHP Kayseri İl Başkanı Ümit Özer, AKP'li Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nin faiz ödemesi ve borcuna ilişkin çarpıcı açıklamalarda bulundu.

"8 Yılda Borcu Yüzde 78,4 Arttı"

AKP'li belediyenin borcunun 2013 yılından bu yana yüzde 78,4 arttığını da ifade eden Özer, şunları söyledi:

"Sayıştay raporlarına göre, Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nin 2013 yılında toplam borcu 633 milyon 724 bin 569 lira iken, 2020 yılında yüzde 78,4 artarak 1 milyar 130 milyon 760 bin 432 lira oldu. 2020 yılında 1 milyar 130 milyon 760 bin 432 lira toplam borcun yüzde 47,4'si yani 535 milyon 623 bin 901 lirası kısa vadeli borç, yüzde 52,6'sı, yani 595 milyon 136 bin 531 lirası da uzun vadeli borç olarak yer aldı.

Rakamlarda da görüldüğü gibi Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nin son 8 yılda kısa vadeli borcu yüzde 590,4, uzun vadeli borcu ise yüzde 7,0 ve toplam borcu da yüzde 78,4 artmıştır. Yani yıllardır 'borçsuz belediye' açıklaması yapanların, gerçekleri sakladıkları, gizledikleri ve algı oluşturmak için gününbirlik sığınacak liman aradıkları da ortaya çıkmıştır"

11 Yılda Yaklaşık 500 Milyon Lira Faiz Ödemiş

AKP'li Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nin faiz ödemelerine de dikkat çeken CHP İl Başkanı Ümit Özer, belediyenin son 11 yılda yaklaşık 500 milyon lira faiz ödediğini ifade etti. Belediyenin genel tabloyu kendince saklayarak, algı oluşturmak için faiz ödenmediğine ilişkin paylaşım ve haberlerle kamuoyunu yanılttığını dile getiren Özer, "Her ne kadar gizlemeye çalışsalar da bu düşündürülen tablo denetim raporlarına yansıyor.

Sayıştay tarafından açıklanan, Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nin 2010-2020 yıllarına ait raporlar incelendiğinde, belediyenin son 11 yılda 496 milyon 807 bin 492 lira faiz ödediği ortada. Bu rakamlar ortadayken hala çıkıp faiz ödenmediğine dair açıklama yapmak, algı oluşturmaya çalışmak milletin aklıyla alay etmektir" diye konuştu.

Kayseri Büyükşehir Belediyesi Ödediği Faiz

Belediye Başkanı	Yıl	Ödenen Faiz
Mehmet ÖZHASEKİ	2010	9.701.894
	2011	18.126.664
	2012	15.814.693
	2013	17.762.807
	2014	38.692.492
Mustafa ÇELİK	2015	29.808.187
	2016	35.464.433
	2017	58.179.571
Memduh BÜYÜKKILIÇ	2018	85.444.416
	2019	99.868.752
	2020	87.943.583
2010-2020 Ödenen Toplam Faiz		496.807.492

Kaynak: Sayıştay Raporları

“Kaynakları Nasıl Faize Teslim Ettiklerinin Göstergesidir”

“Ne yazık ki belediyelerin kaynakları da tıpkı ülke kaynakları gibi har vurup harman savruluyor” diyen Özer, “Vatandaşın parası faize gidiyor. Bu tablo, bir tarafta faizle mücadele ettiklerini iddia edenlerin, ülkeyi, kaynakları nasıl faize teslim ettiklerinin yerelde ki göstergesidir.

Yandaş kayıran, israf belediyeciliğinin yıllar sonra geldiği nokta budur. Aynı zihniyet tarafından yönetilen belediyelerde bu tablo da yıllardır aynı şekilde devam etmektedir. Buradan halkın alın terini, kamunun kaynaklarını yıllardır kötü yönetimleri nedeniyle faize teslim edenlere uyarıyoruz. Bu konu vebali olan bir konudur. Kul hakkıdır. Çünkü faize giden para vatandaşın hakkıdır” ifadelerini kullandı.

RANT AĞI

AKP’li Esenler Belediyesi’nin eski AKP yöneticisine sağladığı geri dönüşüm rantı Sayıştay’ın raporuna da girdi. Sayıştay, belediyenin kafeterya, restoran ve halı saha gibi alanların kiralama ihalelerinde usulsüzlük yaptığını da belirledi.

AKP’li Tevfik Göksu’nun yönettiği Esenler Belediyesi’nin, bedelsiz ve ihalesiz şekilde eski AKP ilçe yöneticisine devrettiği geri dönüşüm işi Sayıştay denetimine de takıldı. Sayıştay’ın İstanbul Esenler Belediyesi 2020 Yılı Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporu’nda, borç batağındaki AKP’li belediyeye ilişkin birçok usulsüzlüğe yer verildi.

İhalesiz Kıyak

Esenler Belediyesi, ilçe geneli geri dönüşüm ve ambalaj atıklarının toplaması işini, 2010 yılında eski AKP Esenler İlçe Başkan Vekili Hüseyin Aydın ve akrabalarının ortağı olduğu İstanbul Geri Dönüşüm Şirketi’ne verdi.

Sayıştay’ın denetim raporunda ise “Ambalaj atıklarının toplanması ve değerlendirilmesi hakkının bedelsiz ve ihalesiz olarak devredilmesi” başlığıyla yer alan tespitte şu ifadelere yer verildi:

“Belediyenin yetki ve sorumluluk alanındaki ambalaj atıklarının toplanması, taşınması, ayrıştırılması ve depolanması hizmetlerini içeren imtiyaz; gelir getirici faaliyetler olmasına rağmen, protokolle çevre lisanslı bir firmaya ihalesiz ve herhangi bir bedel alınmaksızın devredilmiştir.”

Sayıştay denetçileri, “Ambalaj atıklarının toplanması ve değerlendirilmesi” işinin ihale mevzuatına uygun olarak kiraya verilmesi ve devredilmesi gerektiğini de vurguladı.

Denetim raporunda “Taşınmaz kiralama ihalelerindeki” usulsüzlüklere ilişkin de çarpıcı bilgilere yer verildi. Sayıştay denetçileri, AKP’li belediyenin kafeterya, restoran ve halı saha gibi alanların kiralama ihalelerinde “İhaleye katılımı kısıtlayıcı düzenlemelere yer verdiğini” belirledi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Raporda, "Farklı kullanım amacı olan Belediye taşınmazlarının bu şekilde rekabet ortamı oluşmadan ve eşit muamele sağlanmadan bir arada ihale edilmesi, kanuna aykırı olacağı gibi, tam rekabet sağlanmadığı için belediye gelirlerinin azalmasına da sebebiyet verebilecektir" denildi. Esenler Belediyesi tarafından yapılan savunmada ise "Bulguya konu edilen hususlara azami ölçüde dikkat edilecektir" ifadeleri yer aldı.

Sözleşmeli Müdür

Belediyede usulsüz atama da tespit eden Sayıştay denetçileri, "Sözleşmeli olarak istihdam edilen bir kişinin müdür olarak görevlendirildiğini" de belirledi. Denetçiler, "Bütçeyle ödenek tahsis edilen, harcama biriminin en üst yöneticisi olan ve ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasında birinci derece sorumluluk atfedilen müdürlük görevinin, süreli sözleşmeler ile istihdam edilen sözleşmeli personel eliyle gördürülmesi mümkün değildir" uyarısında bulundu.

Milyonluk Peşkeş

Esenler Belediye Meclisi'nin CHP'li Üyesi Kemal Şahin, "Belediyenin gelir getirici işlerinin yandaşlara peşkeş çekildiğini" vurgulayarak şunları söyledi:

"Sayıştay bizi yine haklı çıkardı. Belediyenin en az 313 milyon TL borcu var ama geri dönüşüm işinden para kazanabilecekleri halde para kazanmıyorlar. Daha önce de açıkladım. Geri dönüşüm tesisinin bulunduğu 4 bin metrekarelik alan için 11 yıldır kira bedeli de alınmıyor. Esenler ilçe nüfusuna emsal olan diğer ilçelerde yaptığım araştırmaya göre, bu tesislerin yıllık kira bedeli ise 1 milyon 680 bin TL. Yani geri dönüşüm işini yaklaşık 11 yıldır yürüten AKP'li eski Esenler İlçe Yöneticisi Aydın'ın şirketine milyonlarca liranın peşkeş çekildiğini görüyoruz. Esenler Belediyesi yine yandaşını korudu. Sayıştay'ın uyarısına rağmen peşkeşe devam ediyor."

SAYIŞTAY'DAN BELEDİYEYE 'BASİRET' HATIRLATMASI

Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nin sermaye destekleriyle batmaktan kurtarılmaya çalışılan KAY-TUR isimli şirketi, spor kulübüne 2 milyon liralık reklam verdi.

Sayıştay denetçileri, AKP'li Kayseri Büyükşehir Belediyesi'ne ait KAY-TUR isimli şirkette yaptığı denetimlerin sonuçlarını aktardığı raporlarında, "Her tacirin ticaretine ait bütün işlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekir..." ifadesine yer verdi.

Tacirin öngörülü, konusunu bilen, hukuki ve fiili durumu kavrayabilme özelliklerine sahip olması gerektiği, "Basiretli iş adamı" kavramının ticari hayatın gereklerini ve teamüllerini iyi bilmeyi ifade ettiği vurgusu da yapıldı.

Şirketin kâr etme amacıyla kurulan tüzel kişiliğe sahip bir organizasyon olduğu belirtilen raporda, başkanlığını Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanı Salih Özgöncü'nün yaptığı yönetim kurulunun bu şirketin menfaatlerini gözetme yükümlülüğü bulunduğu da belirtildi.

"Reklama ihtiyacı olmadığı" belirtilen şirketin yönetim kurulunun kararları ile reklam anlaşmaları imzaladığı bildirildi. İsmi açıklanmayan ancak Kayserispor olduğu bildirilen spor kulübüne, 2020 yılında 250 bin TL, 2021 yılında 500 bin TL, 2022'de 500 bin TL olmak üzere toplam 1 milyon 250 bin TL'lik reklam verildi. Ayrıca, Covid-19 nedeniyle işçilerini kısa çalışma ödeneğinden yararlandıran şirketin aynı dönemde kulübe 750 bin liralık aynı yardım yaptığına da dikkat çekildi.

Bu tutarlar karşılığında kulübe sponsor olunurken şirketin işlettiği tesisler ve organizasyonlarının tanıtımları için Kadir Has Stadyumu ile Karpuzatan tesislerindeki panolara reklam verildi. Şirketin kulübe yaptığı gıda satışından kaynaklı 983 bin TL'lik alacağı olduğu, bunun tahsili için bir girişimde de bulunulmadığı belirtildi.

Şirketin 2019 ve 2020 yıllarında zarar ettiği belirtilen raporda, sermaye kaybına uğradığı için de "Borca batıklık" durumunun oluştuğu bildirildi. Ana hissedar Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nin 2019'da 7 milyon 500 bin TL sermaye tamamlama fonu ödemesi yaparak özkaynağı arttırdığı, ancak 2020'deki büyük zarar nedeniyle özkaynak tutarının yine karşılıksız kaldığı belirtildi. Belediyenin sürekli sermaye transferi yaptığı şirket, reklam anlaşmalarının imzalandığı 2019 yılında 2 milyon 548 bin TL, 2020'de de 3 milyon 954 bin TL zarar etti.

AKP, YOLSUZLUK EKONOMİSİNDEN BESLENİYOR

AKP'nin 20 yıllık iktidarının sonucunda; Türkiye saydamlık, iyi yönetim ve özgürlük endekslerinde büyük gerileme yaşadığı ve derin bir yoksulluğa saplandığı gibi, Yolsuzluk konusunda da Cumhuriyet tarihinin en kötü dönemini yaşamaktadır. Yolsuzluk Algısı Sıralaması'nda Türkiye'nin sıralaması ve puanı istikrarlı bir şekilde düşmektedir. Türkiye, Yolsuzluk algısı sıralamasında 2012 yılından bu yana 9 puan kaybetmiş ve 180 ülke arasında 86. sıraya gerilemiştir. Yolsuzluk Algısı Puanı ise 100 üzerinden sadece 40'tır.

Tek Adam Rejiminde Türkiye; Kara Para Aklama, Rüşvet ve Yolsuzluk İddiaları Yüzünden Gri Listeye Alındı

Türkiye, OECD çatısı altında çalışan Mali Eylem Görev Gücü (FATF) tarafından evrensel olarak belirlenen tavsiye kararları ve hedefleri, AKP iktidarının uygulamaktan uzak durması nedeniyle gri listeye alındı. Türkiye, kara para aklama ve terörizm finansmanı gibi ciddi uyarılara kulak asılmaması ve gerekli önlemlerin alınmaması yüzünden büyük bir itibar kaybı yaşamaktadır. OECD'nin, yolsuzluk, rüşvet ve kara para transferinde alınan tavsiye kararlarına Türkiye'nin uymamakta direnmesi nedeniyle maalesef ekonomimizi ve kurumlarımızın itibarını olumsuz şekilde etkileyecek biçimde gri listeye alınması kaçınılmaz oldu. Özellikle Siyasi Nüfuz Sahibi kişilerin dahil olduğu yolsuzluk ve rüşvet olaylarına yönelik tavsiye kararlarında isteksiz davranılması ve bununla ilgili yasal düzenlemelerin gerekince yapılmaması nedeniyle durum vahimleşmektedir. Yolsuzluk ve kara para ile mücadeledeki isteksizlik; siyasi iktidar ve bürokrasi üzerine şüphelerin çekilmesine neden olduğu gibi, Türkiye'nin kurumları ve ekonomisine bu olumsuz tabloyu yaşatmaktadır.

AKP, Yolsuzluğu Kolaylaştırıcı ve Aklayıcı Düzenlemeler Yaptı

AKP'nin 20 yıllık iktidarında yolsuzlukla etkin mücadele edilmediği gibi, tam aksine yolsuzluk ve rüşvet önünde engel olarak görülen yasalar, diğer hukuki düzenlemeler ve kadrolarla mücadele edilmiştir. Kamu ihale Kanunu'nun 200'e yakın kez değiştirilmesi, Sayıştay ve MASAK'ın denetim fonksiyonlarının zayıflatılması, Teftiş Kurullarının etkisizleştirilmesi, Türkiye Varlık Fonu'nun denetim dışında bırakılması denetimsizliği ve yolsuzluk affediciliği olağanlaştırmıştır. AKP iktidarının TBMM'ye dahi hesap vermekten imtina eden yönetim anlayışı nedeniyle yolsuzluk, usulsüzlük ve rüşvet, yönetimde adeta bir norm haline gelmiştir. Bu da yetmiyormuş gibi, kara para ve yolsuzluğa bulaşan siyasetçiler ve kamu görevlileri dokunulmaz ve imtiyazlı gibi hareket etmeye devam ederken, bu kişilere dava açılmamakta ve himaye edilen bu kişilere karşı kamu bürokrasisinin harekete geçmesi önlenmektedir.

AKP iktidarında rüşvet almayan memurların cezalandırıldığı örnekler dahi yaşanmıştır. Reza Zarrab'ın sahte belge ile Atatürk Havalimanı'ndan Türkiye'ye sokmaya çalıştığı altınları fark eden ve bunlar hakkında tutanak tutan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nda çalışan 'Memur Teoman'ın görev yerinin değiştirilmesi, bu örneklerden en bilineni olarak tarihe geçmiştir.

AKP, Yolsuzluk ve Rüşvet İle Anılan Saraya Yakın İş Adamlarının Yurtdışına Kaçışını İzliyor

AKP'nin Türkiye'ye dayattığı rant ekonomisinin önemli sonuçlarından biri kara paranın vazgeçilmez bir kanal haline gelmesidir. AKP döneminde, kaçakçılık, yolsuzluk ve kara paranın aklanması suçlarına bulaşan isimler adeta milli kahramanlar gibi yüceltilmiş ve iktidar tarafından savunulmuştur. Reza Zarrab, Sezgin Baran Korkmaz, Naci Şerifi Zindaştı gibi kara para aklama, kaçakçılık, uyuşturucu ticareti ve rüşvet verme gibi yasadışı faaliyetlerle anılan isimlerin; iktidar partisi mensubu siyasetçi ve bürokratlarla kurdukları şaibeli ilişkiler ayyuka çıkmıştır. Normal bir ülkede, yolsuzlukla mücadele edilmesinde en önemli görevi üstlenmesi gereken kurum ve makamların, kendileri hakkında operasyon yapılacağı bilgisini önceden bu kirli isimlere vermesi ve yurtdışına kaçmalarının sağlanması, iktidar kadrolarının yolsuzluk, rüşvet ve kaçakçılık ile mücadele gibi bir amacının olmadığını somut bir göstergesidir. Bununla birlikte bizzat İçişleri Bakanının, mafyadan bir siyasetçinin aylık 10 bin dolar rüşvet aldığını ortaya atması ancak bu ismin kamuoyundan gizlenmesi, iktidarın rüşvet alan siyasetçileri adeta himaye ettiğini göstermektedir. İktidar partisinin, siyasi danışman olan büro personellerine kadar uzanan yozlaşma, yolsuzluk ve rüşvet dalgası içinde bulunması, yolsuzluk ve çürüme mücadelesi konusundaki isteksizliğin ve himayeciliğin özetidir.

Saray Düzeninde; Tescilli Rüşvetçiler, Devleti Yurtdışında Temsil Etme İmtiyazına Kavuştu

AKP iktidarında, bakanlık döneminde rüşvet ve yolsuzluk iddiaları ile gündeme gelen AKP'li bazı siyasetçiler, Türkiye Cumhuriyeti Devletini temsil etme görevi verilerek Büyükelçi atanmıştır. Ülkemizin kurumlarına ve ulusal itibarına büyük zarar veren bu atamalar; dış politikadaki itibarsızlaşmanın somut bir örneği olduğu gibi, benzer yolsuzluk ve suç pratiklerine bulaşan siyasetçi ve bürokratlara da "ödüllendirme modeli" örneği

olmuştur. Rüşvetçi kamu görevlilerinin yurt içinde yurt dışında ülkemizi temsil etmeleri, devlet geleneklerimize aykırı bir durum teşkil etmektedir.

CHP İktidarında, Siyasi Ahlak Yasası'nı Çıkaracağız, Yolsuzluğa Bulaşanları Devletten Temizleyeceğiz

Cumhuriyet Halk Partisi olarak, yolsuzluk ve rüşvete karşı tutumumuzun gereği olarak TBMM'ye geçtiğimiz yıllarda siyasi etik ve siyasetin finansmanı ile ilgili kanun teklifleri sunduk. Genel Başkanımızın kamuoyu ile paylaştığı İkinci Yüzyıla Çağrı Beyannamesi'nde ifade ettiği gibi; CHP iktidarında "Siyasi Ahlak Yasası" çıkarılacaktır.

Siyasi Ahlak Yasası ile siyaset kirlilikten arındırılacak, vatandaşla siyasetçi arasındaki güven yeniden inşa edilecektir. Kamu İhale Kanunu, rekabet ve şeffaflığı sağlayacak şekilde yeniden düzenlenecektir. Kamuda israf ve kayırmacılığı önlemek amacıyla Kamu İhale Kanunu ivedilikle değiştirilecek, tüm kamu ihalelerinin şeffaf, kamuya açık, kayırmacılıktan uzak bir anlayışla yapılması sağlanacaktır. Bu düzenlemelerle birlikte, Türkiye'yi hak etmediği yolsuzluk sarmalından kurtaracağız. Devletin bürokrasisini, siyaseti ve medyayı zehirleyen kara para, yolsuzluk ve rüşvet ile etkin bir şekilde mücadele edeceğiz. Yolsuzluklara ortak olanların hiç birini devlette tutmayacağız, adaletle tanıştıracacağız.

'CUMHUR' YOLSUZLUĞU

Sayıştay'ın denetim raporları Kütahya, Afyon, Isparta gibi Ege illerindeki belediyelerdeki usulsüzlükleri ortaya çıkardı.

► Kütahya: MHP'li Kütahya Belediyesi'nin açık ihale usulüyle gereken araç kiralama işi doğrudan temin usulüyle gerçekleştirildiği, özel halk otobüsü hatlarını ise ihalesiz kullandığı ortaya çıktı. Uygulamanın kamu menfaati ile bağdaşmadığı belirtildi.

► Afyon: AKP'li Afyon Belediyesi'nde de kentin en büyük şirketlerinden biri olan YÜNTAŞ'ın şirket yönetim binasına alınan demirbaşlar kayıtlara alınmakla birlikte daha önceki yıllarda kayıtlara alınan bazı demirbaşların varlığıyla ilgili bilgi edinilemediği belirtildi. YÜNTAŞ şirketinin ticari defterlerden sayılan pay defterinin ortadan kaybolduğu da ortaya çıktı.

► Denizli: Denizli Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nde muhasebe kayıtlarında izlenen kanalizasyon, enerji nakil ve su isale hatlarının taşınmaz cetvellerine kaydedilmediği tespit edildi. Taşınmaz cetvelleri ile muhasebe kayıtları arasında 1 milyar 18 milyon 727 bin 671 lira 94 kuruş TL fark olduğu ortaya çıktı.

► Bozdoğan: AKP'li Bozdoğan Belediyesi'nde ise bazı mal alımlarında yanlış ihale yöntemleri kullanılarak alım yapıldığı tespit edildi. Bütçe içi işletmede kullanılmak üzere KDV hariç 1 milyon 800 bin TL bedelle alınan makinenin pet şişe imalatında kullanıldığı ifade edildi.

► Aliağa: MHP'li Aliağa Belediyesi'nin şirketi Aliağa Belediyesi Petrol A.Ş'nin 2020 yılı içerisinde yapmış olduğu sermaye artırımının muhasebe kayıtlarına geçirmedeği tespit edildi. Aliağa Belediyesi Petrol A.Ş'nin taşınmaz devri suretiyle artırılan 15 milyon 828 bin 704 TL'nin belediyenin mali tablolarına yansıtılmadığı görüldü.

► Isparta: AKP'li Isparta Belediyesi'nde ise Belediye'nin mülkiyetinde bulunan 4 adet taşınmaz, bazı dernek ve vakıflara tahsisli kullandırıldığı ortaya çıktı.

BELEDİYEDEN HAMSİYE 300 BİN LİRA

AKP'li belediye bir günlük hamsi festivali için 300 bin lira harcadı

AKP'li Arnavutköy Belediyesi, bir günlük hamsi festivali için 300 bin liralık ihale gerçekleştirdi. İhaleyi de İBB'den geçtiğimiz yıllarda milyonlarca liralık "mehter organizasyonu" ihaleleri alan şirketin sahibi Mustafa Yolaç'ın başka bir şirketi kazandı.

Arnavutköy Belediyesi, 15 Temmuz Şehitler Meydanı'nda 5 Aralık günü Hamsi Festivali düzenledi.

Festivalde, Turan Şahin ve Ekin Uzunlar konser verdi. Katılan vatandaşlara hamsi dağıtıldı. Bir günlük etkinliğin maliyeti Elektronik Kamu Alımları Platformu'nda yayımlanan ihale sonucu ile ortaya çıktı.

Belediyenin yaklaşık maliyetini 329 bin lira olarak belirlediği ihaleye 2 teklif sunuldu. 300 bin liralık teklifin sahibi Moda Prodüksiyon Gıda İnşaat Ticaret Limited Şirketi kazandı. 1 günlük festival için belediye bütçesinden 300 bin lira çıkmış oldu.

Mehter İhalelerinin Abonesi

İhaleyi kazanan şirketin sahibi İstanbul Ticaret Odası kayıtlarına göre Mustafa Yolaç. Yolaç, kardeşi ile birlikte İBB'den geçtiğimiz yıllarda milyonlarca liralık “mehter organizasyonu” ihaleleri alan İstanbul Ajans Turizm Organizasyon Şirketi'nin de ortağı.

Yolaç'ın yıllardır AKP'li belediyelerden organizasyon ihaleleri alan şirketi İstanbul Ajans Turizm Organizasyon, İBB'nin 2015-2018 arası için 3 yıllık düzenlediği “Tarihi Türk Müziği Topluluğu ve Bando Gösterileri” ihalesini 25 milyon 480 bin 440 TL'ye almıştı.

İBB'nin 2013 yılında gerçekleştireceği etkinlikler için düzenlediği aynı içerikli ihalesini 5 milyon 947 bin TL'ye, 2014 yılı için açtığı aynı ihaleyi 7 milyon 505 bin TL'ye bu şirket kazanmıştı.

ÇAKMA UNESCO ÖDÜLÜ HERKESİ ŞAŞIRTIYOR

Çakma UNESCO ödülü skandalı Sayıştay'ın raporlarına da girdi. Raporu hazırlayan Sayıştay denetçileri, çakma ödül skandalına yönelik şaşkınlıklarını şöyle ifade etti: “Ödül töreninin neden UNESCO'nun Fransa'nın başkenti Paris'te bulunan genel merkezinde düzenlendiği anlaşılamamıştır... Ödül UNESCO tarafından verilmiş imajı oluşturulmaya çalışılmıştır.”

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'nden (UNESCO) ödül almadığı halde UNESCO'dan ödül aldığını açıklayan Bursa'daki Osmangazi Belediyesi Başkanı AKP'li Mustafa Dündar'ın imza attığı skandala Sayıştay raporunda da yer verildi. “Osmangazi Belediyesi 2020 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nu” hazırlayan Sayıştay denetçileri, raporda tam 283 bin TL harcanan çakma ödül skandalına geniş bir yer ayırdı.

İmaj Oluşturulmaya Çalışıldı

Belediye hesap ve işlemlerini inceleyen Sayıştay denetçileri hazırladıkları raporda, “Osmangazi Belediyesi tarafından yaptırılan Panorama 1326 Bursa Fetih Müzesi için ulusal bir enstitü tarafından verilen İdeal Kent Ödülünün, UNESCO Fransa'nın başkenti Paris'te bulunan genel merkezinde düzenlenen bir törenle Belediye Başkanı Mustafa Dündar'a verildiği görülmüştür. Törene katılım için, Belediye Başkanı Mustafa Dündar, üç yardımcısı ve özel kalem müdürü görevlendirilmiş ve törene katılan bu beş kişi için toplam 19 bin 302 TL de harcırah ödemesi yapılmıştır. Anılan enstitünün web sayfasına bakıldığında Çankaya/Ankara merkezli olduğu görülmektedir. Enstitünün seçici kurulu, 7 öğretim elemanından oluşmakta olup altısı Türk, bir tanesi de yabancıdır. Enstitünün, UNESCO ile herhangi bir bağı tespit edilememiştir. İdeal Kent Ödül töreninin niçin UNESCO'nun Fransa'nın başkenti Paris'te bulunan genel merkezinde düzenlendiği anlaşılamamıştır. Söz konusu tören Türkiye'de düzenlenmiş olsa idi belediye bütçesinden daha az ödeme yapılmış olacaktı” ifadelerine yer verdi.

Sayıştay denetçileri çakma ödül skandalına ilişkin şaşkınlıklarını şu şekilde ifade etti: “Ulusal enstitü tarafından verilen ödül UNESCO tarafından verilmiş imajı oluşturulmaya çalışılmıştır. Ödül töreninin niçin UNESCO'nun Fransa'nın başkenti Paris'te bulunan genel merkezinde düzenlendiği anlaşılamamıştır.”

Ankara'da Reklam Verdiler

AKP'li Osmangazi Belediyesi, belediye kasasından binlerce lira ödeyerek aldığı çakma UNESCO ödülünün tanıtımı için bir de Ankara'da reklam panosu kiralarak reklam verdi. Sayıştay raporunda bu duruma ilişkin de “Osmangazi Belediyesi tarafından yaptırılan Panorama 1326 Bursa Fetih Müzesi için ulusal bir Enstitü tarafından verilen İdeal Kent Ödülünün reklamı amacıyla Ankara ilinde 100 adet billboard, 30 adet raket ve 10 adet megalight kiralama hizmeti alındığı tespit edilmiştir. Yapılan incelemelerde bunun için de 14 Şubat 2020 tarihinde 70 bin 800 TL ödendiği görülmüştür” denildi.

Sayıştay da Anlamadı

Raporda, AKP'li Osmangazi Belediye Başkanı Mustafa Dündar'a verilen ödülün UNESCO tarafından verilmiş gibi reklamının yapıldığının altı çizilerek şu ifadelerle yer verildi:

“Reklam materyallerine bakıldığında, ön tarafta reklamın neredeyse tamamını kapsayan Belediye Başkanı Dündar'ın fotoğrafı olduğu, müzenin arka fontta kaldığı ve tam belirli olmadığı, bu nedenle reklamın Belediye başkanının hususi reklamı mahiyetinde olduğu görülmektedir. Söz konusu ödül reklamının belediye sınırları dışında yapılması da anlaşılamamıştır. Bu yönüyle yapılan reklam harcamaları ayrı bir eleştiri konusu oluşturmaktadır... Bu giderin Belediye Başkanının hususi reklamı mahiyetinde olduğundan, Belediye bütçesinden ödenmemesi gerekmektedir.”

Çakma Ödülün Faturası: 283 Bin TL

Çakma ödül skandalının Osmangazi Belediyesi'ne faturası 283 bin 392 TL'yi buluyor. Belediye kasasından ödül için yapılan harcama kalemleri şu şekilde:

- ◆ Organizasyon beledi: 106.200 TL
- ◆ TV kanallarına yapılan ödeme: 31.800 TL
- ◆ Reklam panoları için harcanan para: 70.800 TL
- ◆ Uçak ve konaklama: 55.290 TL
- ◆ Harcırah: 19.302 TL

Toplam: 283.392 TL

ESKİ BAKAN, ŞİMDİ BELEDİYE BAŞKANI'NIN İHALE OYUNLARI

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ymken görevden alınan Hilmi Güler'in belediye başkanlığında da ihalesiz, adrese teslim milyonluk alımlar yapılıyor. Pazarlıkla alım yapmayı alışkanlık haline getiren Ordu Belediye Başkanı Güler, mevzuattaki sınırlamalara takılmamak için alımları bölerek yapıyor, yasadaki limitlere uymuyor.

Sayıştay'ın denetim raporlarına göre; Ordu Büyükşehir Belediyesi'nde yapılan incelemeler sonucunda ihalelerle ilgili ortaya çıkartılanlar şöyle:

- 2020 yılı içinde pazarlık usulü ve doğrudan temin yöntemiyle çok sayıda mal ve hizmet alımı gerçekleştirildi. Bütçeye bu amaçla konulan toplam ödeneğin yüzde 10'unun Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadıkça aşılması gerektiği halde çok sayıdaki alımda bu zorunluluğa uyulmadı.
- Bazı mal ve hizmet alımları, ihale açmamak için parçalara ayrılarak doğrudan teminle yapıldı. Yasadaki ihale yapılmasını zorunlu kılan parasal limitlerin altında kalmak için 2020 yılı içinde aynı veya birbirine yakın tarihlerde, aynı nitelikteki mal veya hizmet alımları aynı ya da farklı yüklenicilerden doğrudan teminle alındı.
- Denetçilerin raporunda Başkan Güler'in alım alışkanlıklarına ilişkin şu tespit yer aldı: "Ordu Büyükşehir Belediyesi'nin 2020 yılı ihale ve satın alma işlemlerinde mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde, Kamu İhale Kanunu'nda belirtilen temel ilkelere aykırı olarak pazarlık usulü ihale yönteminin yaygın kullanıldığı tespit edilmiştir."

CHP Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel, AKP'li belediyenin pazarlık usulüyle 25 ihale yaptığını belirterek, "Belde Evleri'ndeki 40 milyon liralık proje 5 milyon liraya, Altınordu'da 12 milyon liralık peyzaj çalışması ise 4 milyon liraya yapılabiliyor. Aradaki fark başkanın altındaki rant çetesi arasında pay ediliyor" dedi.

BİR GİTTİ, DÖRT GELDI

RTÜK'teki görevinden alındıktan sonra atanacağı yer merak edilen İlker Ilgın'ın dört koltuğunun olduğu ortaya çıktı. Ilgın'ın, hem RTÜK'te hem Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nda görevli olduğu bildirildi.

Emeklilikte yaşa takılanları "çift maaş alacaklar" gerekçesiyle mağdur eden ve ülke genelinde işsizliğin görülmemiş seviyelere yükselmesine neden olan iktidar, yandaşlarını ise dört koltuğa birden "layık görüyor." Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nda (RTÜK) daha önce başkan yardımcılığı görevini yürüten ancak daha sonra bu görevden ayrıldığı bildirilen İlker Ilgın'ın kaybettiği bir koltuğa karşılık dört ayrı yerde görevli olduğu ortaya çıktı.

Edinilen bilgiye göre, İlker Ilgın, başkan yardımcılığı görevinin ardından RTÜK Başkan Müşavirliği'ne getirildi. Yaklaşık 17 bin TL maaş aldığı ifade edilen Ilgın'ın daha sonra görevlendirme yöntemiyle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nda işe başlatıldığı bildirildi. Ilgın'ın Bakan Danışmanlığı görevine getirildiği kaydedildi.

20 Bin TL Huzur Hakkı

RTÜK bürokrati Ilgın'ın bunlarla yetinmeyerek iki ayrı kurumda da yönetim kurulu üyeliği yaptığı ortaya çıktı. Ilgın, Türkiye Eskrim Federasyonu'nda Yönetim Kurulu üyesi olarak görevli. İlker Ilgın ayrıca, Türkiye Petrolleri Offshore Technology Center (TP-OTC) adlı şirkette de Yönetim Kurulu üyeliği yapıyor. Ilgın'ın burada "huzur hakkı" adı altında aylık yaklaşık 20 bin TL ödeme aldığı öne sürüldü.

Bürokratların birden fazla yerde faaliyet gösterdiği RTÜK'te, Üst Kurul Başkanı Ebubekir Şahin de iki ayrı yerden maaş alıyor. Şahin, hem RTÜK, hem de Yönetim Kurulu üyesi olduğu Halkbank'tan ücret alıyor. Çift maaşını savunan Şahin, bu konuda yaptığı açıklamada, "RTÜK Başkanlığı dışında Halk Bankası Yönetim Kurulu üyeliğimden dolayı maaş alıyorum. Bu da yasal ve etikdir. Çünkü bu belediyelerde de diğer devlet kurumlarında da böyle" ifadelerini kullandı.

KIRLI İLİŞKİLER

Kirli ilişkiler Sayıştay'a takıldı: Usulsüzlük ittifakı

Sincan Belediyesi'nin mülkiyetindeki taşınmazı ücret talep etmeden beş yıllığına TÜGVA'ya verdiği ortaya çıktı. Bala Belediyesi'nin, ilgisiz ihaleleri 'İvedi' adı altında pazarlık yöntemiyle gerçekleştirdiği tespit edildi.

Ankara'da sayıştay tarafından yapılan denetimler AKP ve MHP yönetimindeki ilçe belediyelerinde yapılan usulsüzlükleri gün yüzüne çıkardı. Cumhuriyet İttifakı'na ait belediyelerin dernek ve vakıflara sağladığı ayrıcalıklar, ihale usulsüzlükleri ile harcama limitlerine uyulmayan uygulamaları resmi raporlarla ortaya konuldu.

Sayıştay'ın Ankara'daki ilçe belediyelerine yönelik denetim raporları, "Bu kadarı da olmaz" dedirtti. Raporlarda mevzuata aykırı usulsüz işlemler birer birer sıralandı.

TÜGVA'ya Kıyak

AKP'li Pursaklar Belediyesi'nin, mülkiyetindeki taşınmazı beş yıllığına TÜGVA'ya tahsis ettiği açığa çıktı. 4 Şubat 2019 tarihli Belediye Meclisi Kararı ile gerçekleştirilen tahsisin gerekçesi, "Gençlerin yerli, milli ve çağın gerektirdiği teknolojik altyapı ile yetişmesine katkı sağlamak" olurken TÜGVA'dan hiçbir ücret alınmadığı tespit edildi.

Bilal Erdoğan'ın kurucusu olduğu vakfa yapılan tahsis işlemi Sayıştay'ın 2020 yılı denetim raporlarına da usulsüzlük olarak geçirildi. Sayıştay, "Uygun değildir" diyerek tahsis işleminin sonlandırılmasını istedi.

Pursaklar Belediyesi'nin, mülkiyetindeki bir diğer taşınmazı ise üç yıllığına Kızılay'a verdiği belirtildi. Denetçiler, bu işlemin de iptal edilmesi gerektiğini vurguladı.

Dosya Kabarık

Altın varaklı belediye başkanı odası ile gündeme gelen AKP'li Ahmet Buran yönetimindeki Bala Belediyesi'nin, Covid-19'u adeta fırsata çevirerek ilgisiz ihaleleri pazarlık yöntemiyle yaptığı ortaya çıktı. İdare, "Salgın hastalığı" gerekçe göstererek 1,3 milyon TL'lik köy konakları yapım işinin ihalesini, "İvedi" diyerek pazarlık yöntemiyle yaparken ihaleyi inceleyen Sayıştay denetçisi, "Köy konaklarının ivedi olarak yapılmasını zorunlu kılacak olayın ne olduğu anlaşılammıştır" dedi.

Bala Belediyesi'nin skandal uygulamaları bununla da sınırlı kalmadı. Sayıştay raporlarına kaydedilen bazı usulsüzlükler ise şöyle sıralandı:

- Kuruma ait mali kaynakların tamamının kamu bankalarında tutulmaması, bir kısmı için özel bankaların tercih edilmesi,
- Mal, hizmet ve yapım işlerine ilişkin ödemelerin bankaya gönderme emri düzenlemeksizin doğrudan veya belediye çalışanlarının şahsi hesabına para aktararak yapılması,
- Personele avans adı altında borç para verilmesi.

İhalesiz Alımlar

AKP'li Sincan Belediyesi'nin, "İstisna" kapsamında değerlendirilemeyecek bazı mal alımlarını ihalesiz olarak gerçekleştirdiği tespit edildi. İdarenin, bakliyat alımı başta olmak üzere bazı malları ihale yapmaksızın satın aldığı belirtilirken alınan malların herhangi bir işleme tabi tutulmadan doğrudan kullanılan mallar olduğunun altını çizen Sayıştay denetçileri, "İhaleden istisna edilmemiş mal alımlarının, rekabeti sağlayacak şekilde 4734 sayılı Kanun'da yer alan ihale usullerine göre yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir" görüşünü bildirdi.

MHP yönetimindeki Gölbaşı Belediyesi'ne yönelik denetim raporu, Türkiye'nin içinde olduğu ekonomik buhranı gözler önüne serdi. İdarenin yurttaştan, Ankara Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'na göndermek üzere topladığı 7 milyon 744 bin 671 TL'yi hesaplarında tuttuğu belirlendi. Sayıştay denetçilerinin tespit ettiği uygulamaya yönelik savunma ise "Ekonomik imkansızlıklar nedeniyle payları göndermedik" oldu. Sayıştay,

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

“Belediyeler genel olarak mali imkanları işaret ederek aktarmaları zamanında yapmamaktadırlar. Fakat mükelleften yapılan bu tahsilatlar belediyenin geliri değildir” ifadeleriyle belediyeyi uyardı.

Bütçe Delik Deşik

Sayıştay denetimleri, AKP’li Keçiören Belediyesi’nin temsil, ağırlama ve tören bütçesinin başkanlık bakımı dışındaki birimlerce kullanıldığını ortaya koydu. Denetçiler, Özel Kalem Müdürlüğü dışında Dış İlişkiler, Kültür ve Sosyal İşler ve Zabıta Müdürlükleri tarafından da temsil, ağırlama ve tören harcamalarının yapıldığını belirledi. Denetçiler, ödeneğin kullanımının Belediye Başkanının yetkisinde olduğunu vurguladı.

Yasal Sınır Aşıldı

AKP’li Murat Köse yönetimindeki Mamak Belediyesi’nin, parasal limit dahilinde gerçekleştirdiği mal alımlarında, yasal sınırı aştığı ortaya çıktı. Rapora göre Mamak Belediyesi, 2020 yılı içinde 21/f ve 21/d kapsamında 22 milyon 249 TL’lik mal alımı gerçekleştirdi. Toplam mal alım ödeneği 102,5 milyon TL olan belediyenin, 21/f ve 21/d kapsamında yalnızca 10,2 milyon TL’lik mal alımı yapabileceğini belirten denetçiler, idarenin yasal sınırı 11 milyon TL aştığını kayıtlara geçirdi.

AKP’li belediyelerin, “İhtiyaç sahiplerine” verilmek amacıyla aldığı tüketim malzemeleri için de ihale düzenlemediği anlaşıldı. Malzemeleri doğrudan temin yoluyla firmalardan alan ihale, denetimlere takıldı. Mamak Belediyesi’ne yönelik kayıtlara geçen diğer bazı tespitler ise şunlar oldu:

- Belediye sınırları içerisinde ruhsatsız faaliyet gösteren işyerlerinin bulunması,
- Ambalaj atıklarının toplanması ve değerlendirilmesi hakkının ihalesiz ve bedelsiz olarak devredilmesi.

YAĞMA VE TALAN SIRASI YENİDEN KIZILAY’DA

Skandallarla anılan Kızılay, artık bankalardan kredi alarak borçlanabilecek. Kızılay, vakıf ve üniversite kurabilecek ayrıca yerli ve yabancı özel kuruluşlarla da ortak olup, girişimcilere finansman sağlayabilecek.

Son yıllarda yolsuzluk ve israf skandallarıyla gündemden düşmeyen Kızılay tüzük kongresi düzenledi. Kongrede, 2019 yılında Kızılay Yatırım Holding adı altında holdingleşen ve 9 ayrı şirket kuran Kızılay, kurumun yağmalanmasının önünü açacak birçok değişiklik yapıldı. Dün Ankara’da düzenlenen Kızılay Tüzük Kongresi’nde kabul edilen yeni "Türkiye Kızılay Derneği Tüzüğü" ile Kızılay Genel Kurulu’nun birçok yetkisi Kızılay Yönetim Kurulu’na devredildi. Bu yetki devriyle de üçüncü dönemi 2022 yılının Nisan ayında sona erecek Kızılay Başkanı Kerem Kınık’ın görev süresinin uzatılmasının önünü açıldığı belirtiliyor.

Borçlanma Yetkisi

Tüzükte, “Kızılay’ın Borçlanma Usulleri” başlığı altında da dikkati çeken bir değişiklik yapıldı. Değişiklikte “Kızılay, amacını gerçekleştirmek ve faaliyetlerini yürütebilmek için ihtiyaç duyulması halinde Genel Merkez Yönetim Kurulu kararı ile borçlanma yapabilir. Bu borçlanma kredili mal ve hizmet konularının olabileceği gibi, nakit olarak da yapılabilir” ifadelerine yer verildi. Bu değişiklik ile Kızılay’ın borçlanmasının ve bankalardan kredi çekmesinin önünün açıldığı belirtiliyor.

Ortaklık Kuracak

Yapılan bir başka değişiklikle de Kızılay’ın vakıflar kurabileceği, yerli ve yabancı özel kuruluşlarla ortaklık ve işbirliğine gidebileceği ifade ediliyor.

Söz konusu değişiklikle “Kızılay görevlerini yerine getirebilmek için sürdürülebilir finansman sağlamak üzere Bankacılık ve Sermaye Piyasası Kanunları kapsamındaki kuruluşları, varlık kiralama şirketleri, sosyal işletmeler, yatırım fonları, sandıklar, kooperatifler ve vakıflar kurar; yerli ve yabancı özel, kamusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirlikleri ve ortaklıklar tesis eder” denildi.

Kızılay’ın özel şirketlerle ortaklık kurması, ticari faaliyetlerde bulunabilmesi, varlıklarına yerli veya yabancı şirketler ile kişilerin ortak olmasının kuruluş ilkelerine aykırı olduğu bildirildi.

Üniversite Kurabilecek

Tüzük taslağında yer alan bir başka değişiklikle de Kızılay ismi ile bir vakıf üniversitesi kurulması ve bunun için de Kızılay’ın gayrimenkullerinin kurulacak vakfa aktarılmasının önü açılıyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Taslakta “Kızılay’ın Silahlı Çatışma Hali Dışındaki Görevleri ve Faaliyetleri” başlığı altındaki maddelerde yapılan değişikliklerde ise “Kızılay amaçları, görev konuları ile ilgili olarak vakıf ve bunlara bağlı eğitim ve öğretim kurumları kurar, işletir ve işlettirir” denildi.

Bu değişiklikte birlikte “Vakıf üniversitesi açmak için Kızılay’ın kaynaklarının en az yüzde 50’sinin üniversite vakfına aktarılmasını gerektireceği ve bunun da kurumun iflasına yol açabileceği belirtiliyor. Ayrıca üniversite kurma süreciyle Kızılay’ın son kalan kaynakları olan gayrimenkullerin de ya vakfa aktarılacağı ya da bankalara ipotek edileceği iddia edildi.

Tüzükte yapılan bu değişiklik ise akıllara Türk Hava Kurumu’nun üniversite kurma ve ardından da iflas sürecini akıllara getirdi.

Kızılay Adı Ve Logosu

Tüzükte Kızılay’ın amblem ve logosunun ticari amaçla kullanılabilmesini sağlayacak bir değişiklik de yapıldı.

Yeni tüzükte “Kızılay logosu, Kızılay Genel Merkez Yönetim Kurulunun izni ve belirli şartlar doğrultusunda insani faaliyetlere maddi destek sağlamak üzere ticari faaliyet ve işletmelerde kullanılabilir. Kızılay adı ve logosu, Kızılay geçici izin vermediği sürece başkaları tarafından ticari, sınai, zirai ya da başka herhangi bir amaçla kullanılamaz. Aykırı hareket edenler hakkında hukuki, cezai ve idari hükümler uygulanır” denildi.

Yeni tüzükte dikkatleri çeken son değişiklik “Bağış ve yardımlarla ayakta duran Kızılay’ın girişimci ve işletmecilere mikro finansman sağlaması” oldu. Tüzükte, “Koruma, kalkınma, sosyal, ekonomik güçlendirme ve girişimciliği desteklemek amaçlarıyla finansman araçlarına erişim imkânı bulunmayan ihtiyaç sahibi kişilere veya destek olabilecek sosyal girişimcilere ve işletmelere mikro finansman kaynakları sağlamak üzere fonlar tesis eder ve kaynak toplar” denildi.

Ancak, Kızılay’ın işletmelere veya sosyal girişimcilere finansman sağlanmasının Kızılay’ın temel ilke ve prensiplerine aykırı olduğu belirtiliyor.

Erdoğan Onaylayacak

Tüzük değişikliği, AKP’li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın onaylamasının ardından yürürlüğe girecek.

AKP’Lİ OL, MÜDÜRLÜĞÜ KAP

Sayıştay’ın Sakarya Büyükşehir Belediyesi şube müdürlüğü kadroları üzerinde yapılan incelemelerde, mevzuata aykırı olarak sözleşmeli personel ve işçi statüsünde istihdam edilen personelin, şube müdürü olarak görevlendirildiği tespit edildi.

Raporda, belediyelerin asli ve sürekli kamu hizmetlerinin yerine getirilmesiyle görevli birim yetkililerinin 657 sayılı Kanuna tabi devlet memuru olmaları, şef, müdür veya daha üst kadro unvanlarına sahip birim yetkilisi kadro unvanları esas alınarak sözleşmeli personel çalıştırılmayacağı belirtildi. Ekonomist, mühendis, mimar ve tekniker gibi kadro unvanlarına ilişkin görevlerde tam zamanlı sözleşmeli personel olarak istihdam edilen kişilerin ayrıca birim müdürü ve üstü yönetici kadroları tarafından yürütülmesi gereken işlerde görevlendirilemeyeceğine de dikkat çekildi.

Bu kişilere birim müdürü ve üstü yönetici kadrolarına ilişkin imza yetkisi verilemeyeceği aynı gerekçelerin işçi personel için de geçerli olduğu vurgulandı. Ancak, belediyede yönetim kademeleri arasında yer alan “Şube Müdürü” veya “Daire Başkanı” kadro unvanları gibi birim yetkilisi kadro unvanlarında, sözleşmeli personel ve işçi statüsünde istihdam edilen personelin görevlendirildiği belirlendi.

Fon’da Oyun

Belediyenin Gecekondu Fonu’na yatırılması gereken 2 milyon 594 bin TL’yi başka amaçlarla kullandığı öğrenildi. İdare, fona aktarılması gereken milyonlarca lirayı birden çok faaliyet için kullandığı banka hesaplarında tuttu. 2020 yılında cari hesapta bulunan Gecekondu Fonu’na ait 573 bin 79 TL’nin tamamı hakediş, personel, vergi, sigorta primi, icra ödemeleri ile mal ve hizmet alımı karşılığı fatura ödemelerinde kullanıldı.

CERRAHİDE BİLE KRİZ

Kur kriziyle birlikte başlayan ameliyat ve tıbbi malzeme krizi derinleşiyor. TÜMDES yöneticisi Delikanlı, “Yeni malzeme alamıyoruz” dedi. TTB’den Bulut ise “2001 krizinin benzeri yaşanıyor” açıklaması yaptı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Döviz kurundaki yükselişle birlikte yaşanan tıbbi malzeme sıkıntısı ortopedi ve beyin başta olmak üzere farklı alandaki operasyonları durma noktasına getirdi. Medikal firmalar da hekimler de durumun ciddiyetine dikkat çekerek acil önlem alınmasını istedi.

Sağlık Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumu'na birer yazı gönderen tedarikçi ve ithalatçı dernekleri ortak bir açıklama yaparak Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) fiyatlarının güncelliğini kaybettiğini bildirdi. Sağlık kurumlarının ödeme sürelerinde belirsizlik yaşandığını ve artan maliyetleri karşılayamadıklarını ilettiler. 6 Aralık Pazartesi gününden itibaren hastanelere ortopedi ve beyin cerrahisinde kullanılan her türlü tıbbi cihaz ve medikal malzemenin satışı durduruldu.

Sözler Tutulmadı

Tüm Medikal Dernekler Federasyonu (TÜMDES) Başkan Yardımcısı Erkin Delikanlı "Türkiye'nin neredeyse tamamında acil olmayan ortopedi ve beyin ameliyatlarında sıkıntı yaşanıyor. Bizim alamadığımız ödemeler aylar önce söylediğimiz gibi halk sağlığı sorununa dönüştü" dedi.

"Sağlık Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı ödemelerin yapılacağına dair söz verdi ancak bir gelişme olmadı" diyen Delikanlı, sözlerini şöyle sürdürdü: "Tüm bunların üstüne bir de döviz kuru yükseldi. Yerli üreticiler üretimi durdurmak zorunda kaldı. Ürünlerimizin hammaddesi ithal. Bundan sonra bizi halkın gözünde itibarsızlaştırmaya çalışacaklar. Ürün satışını durdurmadık. Ödemeler yapılmadığı için sattığımız malzemelerin yerlerine yenisini koyamadığımız için bu problem yaşanıyor." Erkin Delikanlı, bu sisteme yalnızca global firmalar dayanabileceğini savunarak "Sektörün global firmalara peşkeş çekildiğini söyleyebiliriz. Önümüzdeki süreçte kalp damar cerrahisinde sorun yaşanabilir. Bu durum, tedavi ve ameliyat malzemelerini hastaların kendi cebinden ödemesini getirebilir" diye konuştu.

2001 Krizinin Aynısı

Pazartesi gününden bu yana ameliyatlarda kullanılan tıbbi malzemeleri temin edemediklerini söyleyen Türk Tabipleri Birliği (TTB) Genel Sekreteri Prof. Dr. Vedat Bulut, şu bilgileri verdi: "Bu durum sadece Türkiye'nin belli başlı illerindeki hastanelerde olmuyor. Tüm yurt genelinde beyin ve sinir cerrahi ile ortopedi ameliyatları durma noktasında. Bu sektörün neredeyse yüzde 85'i dışa bağımlı. İlaçta yaşanan sıkıntının bir benzeri. Döviz kurlarındaki artışla firmalar Türkiye'den çekiliyor. 2001'de sağlık alanında yaşanan krizin aynısı yaşanıyor. 650 kalem ilacın bulunmadığını düşünürsek hastalar çaresiz ve sağlık büyük bir kriz içinde. Şu anda ortopedi alanında bütün protez ve implant malzemeleri ile beyin cerrahisinde kullanılan bütün mikro cerrahi parçalarında sorun yaşanıyor" diye konuştu.

Ameliyatlar Erteleniyor

CHP Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlioğlu, şunları dile getirdi: "Tıbbi cihaz ve medikal sektörünün Sağlık Bakanlığı, SGK ve üniversitelerden alacağı 10 milyar liraya ulaştı. Sağlık Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı bu sorunu çözmek için hiçbir adım atmadı. Ameliyatlar ertelenmeye başladı, tedaviler geciktiriliyor. Sağlıktaki bu kriz göz göre geliyor dedi. Tıbbi malzeme ve cihaz sektörü 'Hammadde alacak durumumuz kalmadı, ithal hammaddeli ürünleri temin edemeyeceğiz ve ciddi bir sağlığı sorunu ile karşı karşıya kalacağız' dedi. Devletten alacaklarını tahsil edemeyen firmaların birçoğu iflasın eşiğine geldiklerini belirtiyor."

AKADEMİ DE BALIK BAŞTAN KOKMUŞ!

Enstitü müdürünün doktora tezinin yüzde 95'i intihal

Hitit Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü müdürünün doktora tezinin büyük bölümünün kopyala-yapıştır yöntemiyle hazırlandığı ortaya çıktı.

Akademik kanayan yarası "intihal"de çıta bu kez biraz daha yükseğe konuldu. Hitit Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü Muhammed Asif Yoldaş'ın doktora tezinin ilk 185 sayfasının, başka yayınlarla yüzde 95 oranında benzerlik taşıdığı belirlendi. Tezde, TBMM'yi ilk tanıyan devlet olarak Ermenistan yerine Afganistan yazıldı.

Hitit Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Muhammed Asif Yoldaş'ın 2006 yılında Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yazdığı doktora tezine yönelik inceleme, "Bu kadarı da olmaz" dedirtti. Tezin tamamına yakını başka yayınlarla benzerlikler taşıırken ilk 185 sayfadaki benzerlik oranı yüzde 95 olarak hesaplandı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Lisansüstü tezlerin yazıldığı enstitüde müdür olan Yoldaş'ın, doktora tezini kaleme aldığı 2006 yılından yıllar önce yayımlanan kitaplarda yer alan fikirleri, tezinde kendi fikri gibi gösterdiği de öne sürüldü. 2006 yılında Niğde Üniversitesi'nde yazılan doktora tezinin, 2004 yılında yine aynı üniversitenin Murat Canitez'in yazdığı, "KOBİ'lerin İhracat Sürecinde Karşılaştıkları Sorunlar: Tekstil Sektöründe Ampirik Bir Araştırma" başlıklı tezdeki görüşlerin kullanıldığı öğrenildi. Yoldaş'ın, "Uluslararası Pazarlamada Karşılaşılan Sorunlar" başlıklı tezinin ikinci bölümünü, noktasına virgüle dahi dokunmadan Canitez'in tezinden aldığı görüldü.

Tezdeki yayın etiğine aykırı uygulamalar bunlarla da sınırlı kalmadı. Tezde yabancı kaynaklara yapılan atıfların, daha önce yazılan Türkçe kitap, makale ya da tezlerden alındığı anlaşıldı. Tezin 28 ve 29'uncu sayfalarında yer alan ve üç farklı yabancı yazara atıf yapılan bölümlerin, Türkçe yazarların kitaplarından olduğu göze çarptı. Tezin büyük bölümü kopyala-yapıştır yöntemiyle daha önce yazılan metinlerden oluştu.

Fikir Hırsızlığı

Yoldaş'ın müdürü olduğu Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü'nün yönetmeliğinde intihal suçu, "Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi gösterme" olarak tanımlanıyor. Akademide, "Fikir hırsızlığı" olarak tanımlanan intihal, YÖK'ün Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi'nde de benzer ifadelerle yer alıyor.

DÖVİZDEKİ ARTIŞ MAARİF'E YARADI

Maarif Vakfı'nın bütçesindeki dev artışın gerekçesi belli oldu. Bütçesi MEB'e göre 3,5 kat daha fazla artan ve "Gölge bakanlık" olarak nitelendirilen vakfın kasasındaki yüzde 752'lik büyüme, "döviz kuruna" bağlandı.

Gülen yapılanmasına ait yurtdışındaki okulları devralmak amacıyla kurulan Maarif Vakfı'na, MEB bütçesinden 2022 yılı için aktarılması öngörülen para, 2017 yılına göre yüzde 752 arttı. Faaliyetleri nedeniyle 'paralel eğitim bakanlığı' olarak nitelendirilen vakfın bütçesindeki devasa büyüme, "döviz kurundaki artış" ile açıklandı.

MEB ile yetki karmaşası yaşayan vakfın yurt dışına gönderdiği personel için ödemediği maaş dudak uçuklattı. Vakıf yönetimi, "Faaliyette bulunan ülkelerin ekonomik şartlarına göre" belirlendiğini ifade ettiği yurt dışı personel maaşının alt sınırının 2 bin 887 dolar, üst sınırının ise 6 bin 637 dolar olduğunu söyledi. Vakfın yurtdışındaki toplam personel sayısının ise 438 olduğu bildirildi.

Astronomik Artış

MEB dışında, yurtdışında doğrudan eğitim kurumu açma yetkisine sahip tek kuruluş olan ve yönetiminde iktidara yakın çok sayıda isim bulunan Maarif Vakfı'na 2017, 2018, 2019, 2020 ve 2021 yıllarında sırasıyla 163 milyon TL, 270 milyon TL ve 422 milyon TL, 684 milyon TL, 1,2 milyar TL aktarıldı.

CHP Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun TBMM'deki bütçe görüşmelerinde sorduğu soruya MEB'den gelen yanıtta, vakfın bütçesindeki astronomik artışa da açıklık getirildi. Vakfa 2022 yılında 1 milyar 389 milyon TL kaynak aktarımı öngörüldüğünü belirten Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, vakıf bütçesindeki artışa yönelik "Artışın nedeni, döviz kurundaki artış, faaliyette bulunan ülke sayısının 42'den 61'e, okul sayısının 331'den 402'ye, öğrenci yurdu sayısının 42'den 48'e çıkmasıdır" ifadelerini kullandı.

Denetimden Uzak

TEDMEM'in raporunda, vakfa aktarılan kaynaklar, MEB'in bütçesiyle karşılaştırıldı. Rapora göre, eğitim bütçesine 2016 yılından 2019 yılına kadar ayrılan pay 1,5 kat artarken aynı dönemde Maarif'e aktarılan pay beş kat arttı. Raporda, vakfın bütçe büyüklüğüne karşın denetiminde eksiklikler olduğunun altı çizilerek şu ifadelerle yer verildi:

"Türkiye Maarif Vakfı Denetim Kurulu'nun oluşumunda, kuruluş yasasında öngörülmüş olmasına rağmen Millî Eğitim Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığının temsilcilerine yer verilmediği tespit edilmiş, temsilcilerin Bakanlıklar adına yetki ve sorumluluk üstlenecek deneyim, birikim ve uzmanlığa sahip olması gerektiği vurgulanmıştır. Bu noktada sorulması gereken soru ilgili kurumlardan gelecek kişilerin denetim, şeffaflık ve hesap verebilirlik kapsamındaki görev ve yetkilerinin nasıl kullanılacağıdır."

Bütçe katlanarak artıyor

48

VAKFIN ÖĞRENCİ
YURDU SAYISI

163 milyon TL

VAKFIN ÖĞRENCİ
YURDU SAYISI

1,2 milyar TL

VAKFIN 2021'DEKİ
BÜTÇESİ

%752

BÜTÇENİN 5 YILDAKİ
ARTIŞ ORANI

Yetki Karmaşası

Maarif Vakfı, 15 Temmuz 2016 tarihinde yaşanan darbe girişiminin ardından, “Yurtdışındaki FETÖ okullarının devralınması” amacıyla kuruldu. 2016 yılında beş ülkede eğitim faaliyeti yürüten vakfın ulaştığı ülke sayısı 2021 itibarıyla 44’e çıktı. Devraldığı cemaat okullarını işleten vakıf, giderek artan etki alanı ile birlikte yurtdışındaki eğitim faaliyetlerinde Milli Eğitim Bakanlığı’nın alanına da girdi.

Vakfın MEB ile yaşadığı yetki karmaşası resmi raporlara da yansdı. MEB’in 2019 Yılı Faaliyet Raporu’nun, “Zayıflıklar” bölümünde Maarif Vakfı’na yönelik şu not düşüldü:

“Türkiye Maarif Vakfı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB), Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) gibi kuruluşlar özellikle yurt dışında Genel Müdürlüğümüzle mükerrer sahalarda bulunmaktadır. Söz konusu kurum ve kuruluşlarla iletişimin artırılıp farklı sahalara yönlendirme yapılarak devletin kaynakları daha etkili ve verimli kullanılmalıdır.”

AKP’NİN YANLIŞ VE TUTARSIZ EĞİTİM POLİTİKALARI EĞİTİM BİRLİĞİNİ ORTADAN KALDIRDI

AKP iktidarında, Cumhuriyetimizin en önemli kazanımlarından olan eğitimde fırsat eşitliği, ortadan kalktı. Toplum kastlaşıyor, bunun bir sonucu olarak çocuklarımızın gittiği okullar dahi ayrılmış durumda. AKP’nin eğitim politikaları ve bütçe tercihleri, ulusal birliğimizin önemli yapı taşlarından biri olan eğitim birliğini ortadan kaldırdı. Çocuklarımız arasındaki uçurum katlanılmaz boyutlara ulaştı.

OECD ortalamasında ilkokuldan yükseköğretime kadar olan kademelerde öğrenci başına yapılan eğitim kurumları harcaması 11.680 dolar iken Türkiye’de yapılan harcama 5.723 dolardır. Yaşanan Kur şoku ile bu rakamlar daha kötüleşmektedir. İlkokuldan yükseköğretime kadar olan kademeler için öğrenci başına yapılan harcamaların kişi başına düşen GSYH’ye oranı OECD ortalamasında %26 iken Türkiye’de %20’dir. MEB bütçesinin Merkezi Yönetim bütçesi içerisindeki payının azalması, yoksul vatandaşların eğitim harcamalarının artmasına neden olmakta ve bu durum da haneler üzerinde ciddi bir maliyet olarak eşitsizlikleri derinleştirmektedir.

CHP olarak, kamu harcamalarının ve bütçenin halkımız için nasıl kullanılacağına bir siyasi tercih olduğunu yıllardır söylüyoruz. AKP iktidarı, halk çocuklarını mesleksiz ve beceriksiz bırakan rant ekonomisine dayalı bütçe tercihleriyle yüksek işsizlik ve gelir uçurumu yarattı ve bu uçurumun yarattığı yıkıcı tahribatlar her geçen gün derinleşmektedir.

Kovid döneminde milyonlarca yoksul öğrencimiz, televizyonu, tableti ve interneti olmadığı için EBA’ya erişemedi ve eğitimden kopuşlar arttı. Okulların açılmasından sonra ise eşitsizliklerin devam ettiğini görüyoruz. Türkiye, Saray Rejimi altında sadece ekonomik ve sınıfsal olarak değil eğitimsel olarak da kastlaşma sürecine girmiştir.

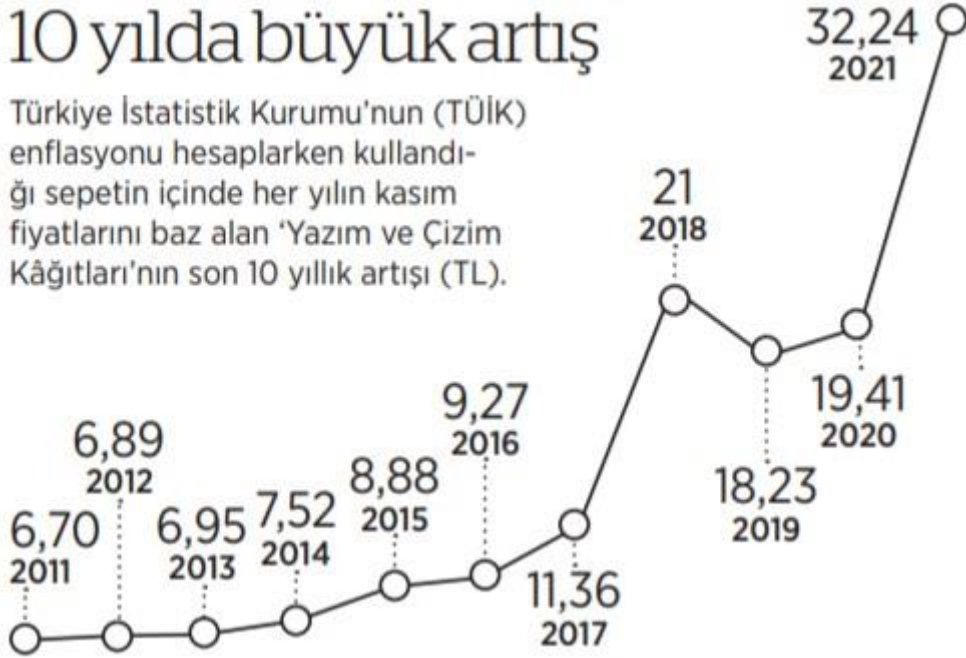
Eğitimde kopuş bunu hızlandırmaktadır. Artan yoksulluk ve ataerkillik yüzünden, özellikle kız çocuklarının eğitimden kopuşu gerilemenin başlangıcı olarak değerlendirilmelidir.

GAZETELERİN ÖLÜM KALIM MÜCADELESİ

Yüksek kur ve zamlarla ulusal gazetelerin üzerindeki mali yük de katlandı. Bir gazetenin maliyeti 4 liraya yaklaşırken gazete temsilcileri, "Gazete çıkarmaya devam edeceğiz ama yolun sonu görünmüyor" dedi.

Dolar kurunun artışı ve zamlarla birlikte kâğıt ve matbaa masrafları giderek katlanırken basın sektörü derin yaralar alıyor. Kâğıt, kalıp, boya gibi baskıda kullanılan tüm gereçlerin ithal olması nedeniyle yüksek enflasyon ve yüksek döviz kuru gazetelerin belini büküyor.

Yaklaşık 2 ay önce 600 dolar olan bir ton kâğıdın güncel fiyatı neredeyse bin dolara ulaştı. Matbaadaki boya, kalıp, işçilik masrafı ise yüzde 300 oranında arttı. Gazete binalarının masrafları ise elektrik, ısınma ve suya gelen zamlarla yüzde 50 katlandı. Bir gazetenin maliyeti 4 liraya yaklaştı. Pek çok gazete sayfa sayısını azaltmak, fiyatına zam yapmak, renkli sayfa sayısını düşürmek, bazı eklerini sonlandırmak zorunda kaldı. Gazete temsilcileri ise gelinen duruma tepkili. Giderleri ciddi boyutta artan gazetelerin temsilcileri, yaşadıklarını anlattı.

BirGün'ün İmtiyaz Sahibi İbrahim Aydın, "Türkiye, gazete kâğıdını kendi üretmiyor ithal ediyor. Kur artışı, kâğıt maliyetini yükselttiği gibi kâğıdın dolar bazındaki fiyat artışı da ciddi bir maliyet sorunu olarak karşımıza çıkıyor" dedi. Basının toplumun sesi soluğu olduğuna dikkat çeken Aydın, şunları söyledi: "Bu koşullar devam ettiği ölçüde basının sesinin soluğunun çıkması iyice zorlaşacak. Dolayısıyla Türkiye'deki gazetecilik faaliyeti bütünüyle piyasanın insafsız koşullarına terk edilemez."

Sayfalar Azalacak

Cumhuriyet Gazetesi Yönetim Kurulu Üyesi Osman Özer ise üretim maliyetlerinin yaklaşık yüzde 150 arttığını ve bu artışın devam ettiğini dile getirdi. Özer, "Bu durum bütün sektörü çok derinden etkiledi. Basın İlan Kurumu'nun verdiği destek yeterli değil. Uygulanan cezalar sonucu iyice azalıyor. Çözüm seçenekleri çeşitli değil" dedi. Cumhuriyet'in sayfa sayısının azaltıldığını ve tekrar azaltılacağını aktaran Özer, şöyle konuştu: "Eklerimizden bazılarını kapattık. 2018'den beri değiştirmedığımız satış fiyatımıza zam yapacağız. Hiç istemese de son çare olarak personel daralmasına gideceğiz. Ulusal ve yerel gazeteler birlik halinde hareket etmeli. Kâğıt konusunda devlet doğrudan veya dolaylı olarak desteğini artırmalıdır. Kâğıt üretimi konusunda iç piyasada seçenekler çeşitlendirilmelidir."

Destek Yok

Evrensel Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Fatih Polat da gazete kâğıdı fiyatlarının son bir yılda yüzde 60, matbaa giderlerinin ise yaklaşık yüze 40 arttığına dikkat çekti. Polat, “Şu anda dağıtım alanında da bir tekel durumu söz konusu olduğu için o kalemdede giderler ciddi sıkıntı yaratacak boyutta” dedi ve ekledi: “Basın İlan Kurumu 2019’un eylül ayında Evrensel’e uyduruk bahanelerle ilan akışını durdurdu. Haber ve yazıları bahane ederek toplam 103 günde ilan kesme cezası verdi. Tüm bunların yanında gazete fiyatımızı hâlâ 2 TL’de tutarak direnmeye çalışıyoruz. Gazete tirajı ve e-gazete abonelik gelirlerine ek olarak, resmi ilan dışında çeşitli belediye ve kurum ilanlarından oluşan bir gelire, okurlarımızın desteği ile dik durmaya çalışıyoruz. İktidarların neoliberal tercihleri sonucu kapatılmış olan kâğıt fabrikaları önemli bir sorun. Yerli gazete kâğıdı fabrikaları açılmasına ihtiyaç var.”

Sonu Belirsiz Yol

Kâğıt tedarikinde yaşanan sorunu anımsatan Yeni Yaşam Gazetesi İdari İşler Sorumlusu Mehmet Şahin, “Ülkeye kâğıt girişi de hayli azaldı. Hem kâğıt yok hem dolar bazında hem de doların kendisi de arttı. Masraflarımız son zamlarla birlikte ikiye katlanacak. Matbaa giderlerinde de artış var. Kimyasallar ithalata bağlı. Dolardaki artış böyle devam ederse öngörü yapamıyoruz. Sonu belli değil. Bu kötüye gidişi durduracak bir politika yok. Yanlışta ısrar ediliyor” diye konuştu.

22 Nisan’da ebat küçültüklerini söyleyen Şahin, “Bunun dışında yapabilecek çok şey yok. Bu gazetenin çıkması gerekiyor. Biz bu şartları zorlayıp devam etmeye çalışacağız. Bu ülkenin genel ekonomik durumuyla ilgili. İktidar savaş politikasıyla ülkenin ekonomik ayarlarıyla oynadı. Bu sorun çözülmediği sürece bu maliyetler olacak. Bu ülkenin tüm kaynakları insanların ölümüne sebep olan politikasına harcanacak” ifadelerini kullandı.

İŞSİZLİK BAŞ Gösterir

Dünya Gazetesi Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Güldağ, fiyat artışlarının tüm gazeteçileri ciddi şekilde etkilediğini dile getirdi. Güldağ, şöyle konuştu: “Yüzde 40’a yakın sözleşmemiz sona ermeden matbaadan zam geldi. Ciddi ham madde artışları kâğıt fiyatı artışı var. Tedarikinde de ciddi sıkıntılar ortaya çıktı. Gazete kâğıdı Türkiye’de üretilmiyor. Bu hem tedarik tarafını hem de kurlar arttıkça kâğıt fiyatlarının da artmasını beraberinde getiriyor. Türkiye’de üretilmesi son derece önemli bu konuda bir çalışma yapılmasını talep ediyoruz. O sürece kadar ithal kâğıda vergi düzenlemelerinin yapılmalı. KDV, ÖTV oranları aşağı çekilebilir. Kâğıt tedarikinde günlük uygulamaların da mutlaka çalışılması lazım. Basın ilan kurumunun da e gazete aboneliklerini de tiraja dahil etmesi gerekir. Kâğıt fiyatlarının giderek arttığı bir ortamda başka yayınlara da olanak sağlanması gerekir. Öncelikli olarak sıcak gelişmeler esnasında basın organlarımızın zarar görmemesi için mutlaka vergi oranlarında indirim gidilmesini elzem görüyoruz. Matbaanın diğer girdileri, maliyetler çok artıyor ama bunu yansıtmak mümkün olmuyor. Zaten zararlı çalışan basın yayın organları daha büyük zararda. Gazeteciler işsiz de kalabilir.”

BU ZEHRİN ETKİSİ YILLARCA SÜRER

Giresun’da bulunan maden ocağındaki çökme sonucu kimyasal atıkların toprak ve suya karışmasına karşı uzmanlar uyarıyor: “Kirlilik büyük bir alana yayıldı ve uzun yıllar sürecek. Tarım yapmak mümkün değil”

Giresun’a bağlı Şebinkarahisar ilçesinde Nesko Madencilik A.Ş. tarafından işletilen maden ocağında kimyasal atıklarının depolandığı tesislerde meydana gelen patlamaya karşı tepkiler sürüyor. Türk Mühendis ve Mimarlar Birliği’ne (TMMOB) bağlı odaların başkanları, patlamayla birlikte su ve toprağa karışan kimyasal atıkların bölgede büyük tehlikelere yol açacağını belirtti.

Yaşanan olayın ardından şirkete 13 milyon TL para cezası ve işletmeyi kapatma cezası verildi.

Çökmenin ardından kimyasallar Darabul Deresi ile taşınarak Kılıçkaya Barajı’na ulaştı. Valilik tarafından hazırlanan raporda 4 bin 500 tondan fazla kimyasal atığın çevreye yayıldığı belirlendi.

Envanter Çıkarılmalı

Birçok kimyasal atığın toprak ve suya karıştığına dikkat çeken Kimya Mühendisleri Odası (KMO) Başkanı Ali Uğur, “Atık deposunda ağır metaller, silikat, silis, cinkosulfat, polielektrolit, Aeroflat 242, metil-butil karbinol, sülfürik asit, kostik bulunuyordu. Tehlikeli kimyasalların içme suyuna karışması sonucu içme suyunun kalitesinde muhakkak bir kirlilik ortaya çıktı. Bu kirliliği ve tehlikenin boyutunu anlamak için incelemeler yapmak gerekiyor. Ancak bu ağır metallerin kanserojen etkisi var” dedi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Denetimsizliğe ve atık depolarında bulunan kimyasalların envanterinin açıklanmadığına dikkat çeken Uğur, “Bakanlık aldığı numunelerin sonuçlarını kamuoyuyla açıklamalı. Madencilik faaliyetlerine ilişkin denetimler artırılmalı. Denetlemek de yeterli değil, madencilik yasasının da tekrardan gözden geçirilmesi gerekiyor” ifadelerini kullandı.

Tarım Yapılamaz

Ziraat Mühendisleri Odası (ZMO) Başkanı Baki Suiçmez ise kısa vadede bölgede tarım yapılamayacağına dikkat çekti. Suiçmez, “Atık havuzu ile Kılıçkaya barajı arasında derenin etrafındaki tarım alanları tamamen çamurla örtülmüş durumda. O çamur kaldırılsa bile onun etkilerinin uzun yıllar alacağını düşünerek ilk yıllarda doğrudan tarım yapmak zor gözüküyor. Uzun vadede ise çıkan sonuçlara göre bölgedeki toprağın ve suyun ne kadar kirlendiğini görerek bir yol haritası çizmemiz gerekiyor” dedi.

ÇED süreçlerinin düzgün işletilmediğine dikkat çeken Suiçmez, “ÇED gerekli değildir kararlarıyla böylesine tehlikeli bir çalışma alanınıza izin verilmesi kabul edilemez. 2018’de de yine bir sızıntı nedeniyle toplu balık ölümlerinin olduğu bir madenin denetlenmemesi kabul edilemez” diye konuştu.

Kimyasal tehlikeli atıkların 5 kilometrelik bir alanı doğrudan etkilediğini belirten Suiçmez, “Atıklar Kılıçkaya barajına kadar ulaştı. Tarım alanlarında üretim yapmak mümkün değil. Gözle görülen etkilerin dışında bu tür ağır metallerin etkileri uzun yıllar sonra ortaya çıkıyor. Dolayısıyla bizim bugün ortaya çıkan olumsuz etkiler dışında uzun yıllarda ortaya çıkabilecek sonuçları da göz önüne alarak sağlıklı bir değerlendirme yapmamız gerekiyor.

Tehlike Sürecek

Flastosyon tesislerinde cevheri ayırmak için kimyasallar kullanıldığını ve ortaya çıkan kimyasal atıkların havuzlarda depolandığını hatırlatan Jeoloji Mühendisleri Odası Başkanı (JMO) Hüseyin Alan, ‘asit kaya drenajı’na dikkat çekti. Ağır kimyasalların oksijen ve hidrojenle temasının ardından asit kaya drenajına neden olacağını ve böylece sülfürikasit meydana geleceğini belirten Alan, “Asit kaya drenajı ile yüzey, yeraltı suyu ile toprağımızın kirlenmesi on yıllar boyunca devam edecektir. Bunu daha önce Balıkesir-Balya, Çanakkale-Çan Kömür İşletmeleri veya Kıbrıs-Lefke’de yaşadık. O bölgelerde sülfürik asit oluşumu devam ediyor” dedi.

Felaketler Kapıda

Besin zinciriyle yıllarca insanları zehirlemeye devam edeceğini belirten Alan, son olarak fay hatlarına dikkat çekti: 500’ün üzerinde aktif faylarla her an 7 ve üstü büyüklükte depremlerle karşı karşıya olan ülkemizde, çok sayıda atık barajının, sanayi bölgesi veya tesisinin aktif fay zonları üstüne yeterli jeolojik-jeoteknik araştırmalar yapılmadan oturtulduğu düşünüldüğünde büyük çevre felaketlerinin kapımızda olduğu unutulmamalıdır.”

MECLİS’İN HAYALET VEKİLLERİ

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi Sistemi’ne geçişle birlikte yasama yetkisini tamamen Saray’a devreden, denetim yetkisini ise kullanamaz hale gelen çoğunluğu iktidar partisinden onlarca milletvekili bir yılı hiçbir şey yapmadan tamamladı. İstifa ve ölüm gibi nedenlerle 600’den 582’ye gerileyen AKP’lilerin çoğunlukta olduğu 79 milletvekili, 2021’de hiç kanun teklifi hazırlamadı.

Araştırma, soruşturma, genel görüşme, soru önergesi gibi yürütmeyi denetleme yöntemlerine de başvurmayan milletvekilleri, TBMM Genel Kurulu ve komisyonlarda da hiç söz almadı. Bu süreçte 300 bin TL’den fazla maaş alan milletvekilleri arasında, Bayburt’un tek milletvekili olan AKP’li Fetani Battal da bulunuyor. Son üç yıldır yasama faaliyetine katılmayan milletvekillerinin de büyük bir bölümünü AKP’li isimler oluşturdu.

AKP: Ahmet Zenbilci, Fatih Şahin, Hacı Turan, Yalçın Akdoğan, Tuğrul Türkeş, Mustafa Köse, Seda Nur Çelik, Adil Çelik, Fetani Battal, Selim Yağcı, Ferdi Berdibek, Osman Mesten, Ebubekir Bal, Metin Bulut, Sermin Balık, Zülfü Demirbağ, Tolga Ağar, Selami Altınok, Emine Nur Günay, Hacı Osman Akgül, Husret Dinç, Hacı Bayram Türkoğlu, Mehmet Uğur Gözgül, Recep Özel, Ahmet Mücahit Arıncı, Canan Kalsın, Mehmet Doğan Kubat, Nurettin Canikli, Binali Yıldırım, Alpay Özalan, Hamza Dağ, Recep Şeker, Hakkı Köylü, Taner Yıldız, Gülay Samancı, İsmail Bilen, Mehmet Ali Özkan, Tamer Akkal, Cengiz Demirkaya, Mehmet Yavuz Demir, Mehmet Emin Şimşek, Şenel Yediyıldız, Hayati Yazıcı, Osman Ören, Ahmet Akay, Halil Özcan, İbrahim Halil Yıldız, Mehmet Ali Cevheri, Rizgin Birlik, Adnan Günnar, Meliha Akyol, Bekir Bozdağ.

OTORİTERLİK İKLİMİ, EZİYET VE SADİZMİ ARTIRIYOR; ŞİDDET VE ZORBALIK KÜLTÜRÜ YERLEŞİYOR

CHP Bilim Platformu “**Otoriterlik İklimi, Eziyet ve Sadizmi Artırıyor; Şiddet ve Zorbalık Kültürü Yerleşiyor**” başlıklı yeni bir politika notu yayınladı.

Politika Notunda; AKP iktidarı döneminde, Türkiye’de her alanda şiddet olaylarının yükseldiği, iktidarın kutuplaştırıcı ve hedef gösterici söylem ve politikalarının gündelik hayatın her alanına sirayet ettiği ve şiddeti tetiklediği, bunun artan sosyo ekonomik sorunlarla birleştiğinde ise genel bir şiddet ve sadizm kültürüne yol açtığı tespiti yapıldı. Politika Notunda, rejimin otoriterleşmesinin; ötekileştirme, hedef gösterme, hınç ve nefret duygularının artması gibi pratikleri beslediğine dikkat çekildi ve şiddetin artmasının farklı alanlardaki etkileri detaylı şekilde ele alındı. Toplumsal şiddetin artmasının adli olaylara yansımalarının da incelendiği Politika Notunda, Bireysel Silahlanmanın artışı da rakamlarla ortaya konuldu ve bu konudaki sorunlar üzerinde duruldu. Politika Notunda, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu tarafından kamuoyuna sunulan İkinci Yüzyıla Çağrı Beyannamesi’ndeki “*Etnik kimlik, yaşam tarzı ve inanç eksikli siyasetle toplumsal barışımız derin yara almıştır. “Tek Kişilik Saray Hükümeti”, iktidarını sürdürmek için kamplaşmayı, kutuplaşmayı ve ayrışmayı çözüm olarak sürdürmektedir.*” maddesine de yer verildi.

Politika Notunun “CHP Ne Yapacak” bölümünde ise CHP iktidarında, Cumhuriyetin İkinci Yüzyılında alçakgönüllü bir uygarlığın inşa edileceği ve güven ve hoşgörünün yeniden hakim kılınacağı ifade edildi.

Bu bölümde şu başlıklara yer verildi:

“CHP, Cumhuriyetimizin İkinci Yüzyılında, kutuplaştırmayan, birleştiren, düşmanlığı değil, yurtta ve dünyada barışı esas alan, ülkemizi hak ettiği ilerleme ivmesine kavuşturacak, vatandaşlarına refah ve huzur içinde bir arada yaşamalarını sağlayacak yeni bir düzen tesis edecektir.”

“Cumhuriyetin İkinci Yüzyılında Alçakgönüllü Ve Saygıya Dayalı Bir Uygarlık İnşa Edilecek; Güven Ve Hoşgörü Yeniden Hakim Kılınacak”

“Toplumsal Huzur Ve Barış Yeniden Tesis Edilecek” - Akp’nin Sorumsuzluk Ve Cezasızlık Politikasına Son Verilecek Kanun Önünde Tüm Yurttaşlar Eşit Olacak” - “Bireysel Silahlanmanın Önüne Geçilecek” - “Kadına Şiddeti Önlemek Devletin En Temel Politikası Olacak: İstanbul Sözleşmesi Yeniden Yürürlüğe Alınacak” - “Çocuklarımızın Geleceğini Karartan Her Türlü Tacizci Zihniyetle Mücadele Edilecek” - “Hayvanları Koruyan Yasal Altyapı Oluşturulacak” - “Medyada Tehdit, Sindirme Ve Sansür Olmayacak” “Engelli Ve Yaşlılar Her Türlü Şiddete Karşı Korunacak” “Üniversiteler Şiddetin Değil; Gençlere Saygının Ve Özgürlüğün Mekanları Olacak”

Politika Notundan Özet Tespitler ve Veriler Şu Şekilde:

- Türkiye’de tek adam rejimi dünyadaki pek çok otoriter rejimi gölgede bırakacak biçimde, yurttaşlara karşı ayrımcılığı ve ön yargıyı körüklemiş; ekonomik yağma, haksız kazanç ve rant devşirme, yönetim zihniyetini esir almıştır.
- Türkiye’de yerleşen çarpık tek adam rejiminin ve yağmacı iktisadi düzenin teşvik ettiği bu olumsuz hava, toplumdaki empati duygusunu âdeta erozyona uğratmıştır. Bu yüzden toplumsal barış, güven ve huzur tehlikeye atılmış, vatandaşlarımız âdeta birbirine yabancılaştırılmıştır.
- **Türkiye, 41 OECD ülkesi arasında ayrımcılığın en yüksek olduğu ülke hâline gelmiştir. 2020 Refah Endeksi’nde ayrımcılığa karşı yasal önlemlerin varlığı ve toplumsal hoşgörü açısından ise 167 ülke arasında son 10 yıl içinde 33 sıra gerileyerek 154. sıraya yerleşmiştir.**
- Saray rejimi, kendisinden görmediği herkesi ötekileştirmekte, kendisine eleştirenleri ise nankörlük ve ihanetle yaftalamakta, hatta onları hedef göstermeye ve itibarsızlaştırmaya çalışmaktadır. AKP’nin bu yaklaşımı yalnızca muhalif kesimleri değil, temel haklarını savunan sıradan vatandaş bile hedef göstermekte ve cezalandırmaktadır.
- Bu bozuk düzen içerisinde Türkiye’de nefret ve şiddet suçları da körüklenmiştir. Türkiye’de yaşamın neredeyse her alanında eziyeti, nefreti ve cinneti yaygınlaşmıştır. Türkiye, 2020 yılında yayınlanan Refah Endeksi’nde **şiddet içeren suçlar, iç çatışmalar, mülkiyet suçları, siyasi suçlar üzerinden açısından 167 ülke arasında en güvencesiz 147. ülke olmuştur.**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Tek adam rejimi, kurmuş olduğu ataerkil ve zorba kültür aracılığıyla, toplumumuzun tüm kırılgan kesimlerini savunmasız bırakmıştır. Bu yoz rejim altında **siyasette şiddet, sokakta şiddet, okulda şiddet, kadınlara şiddet, çocuk istismarı, hayvanlara işkence ve muhaliflere dönük tüm baskılar, hiçbir yaptırımla karşılaşmamış, güç 'âdeta kutsanmış**, iktidarı elinde bulunduranların ise cezasızlığı, hukuksuzluğu ve imtiyazları kurumsallaştırılmaya çalışılmıştır.
- **Saray rejimi, muhalif görüşlere yönelik tehdit, aşağılama, hedef gösterme, şeytanlaştırma gibi sistematik nefret söylemleri kullanmaktadır.** Baskıcı rejim toplumdaki güvensizliği perçinlemekten ve gerilimi artırmaktan medet ummaktadır.
- **Ülkemiz âdeta sivil darbe koşullarında yönetilmekte, yurttaşların can ve mal güvenliği korunmamaktadır.** Baskıcı tek adam rejimin körüklediği güvensizlik ve hukuksuzluk yüzünden toplumda huzursuzluk günbegün artmaktadır. Şiddet, öfke, nefret kültürü yurttaşları ciddi psikolojik sorunlara, paranoyalara, korku ve endişelere sevk etmektedir.
- AKP iktidarıyla birlikte ülkemizde yargı kurumları bağımsızlığını yitirmiş, etkili soruşturma, bağımsız ve adil yargılama yürütemez hâle gelmiş, **cezasızlık kültürünün yayılması, toplumun adalete güvenini yitirmesine neden olmuştur.**
- AKP'nin körüklediği hamaset ve aşındırdığı toplumsal dayanışma yüzünden **toplumda huzur ortadan kalkmış; gerginlik ve buhrana dönüşmüştür.** Sosyal eşitsizlik yüzünden dışlanma artmış, vatandaşlar birbirlerine yabancılaştırılmıştır. **Bozuk düzen altında insanlarımız şiddet sarmalına itilmiştir.**
- Evde, iş yerinde, trafikte, sokakta saldırı, dövme, hakaret, yaralama, öldürme haberleri gün geçtikçe çoğalmaktadır. Sokaklarda kaos, kadına karşı şiddet ve kadın cinayetleri, çocuklara yönelik istismar haberleri, hayvanlara yönelik eziyet vakaları ve nefret suçları her gün daha fazla artan şekilde kamuoyuna yansımaktadır.
- 2021 yılında yayınlanan **Dünya Mutluluk Raporu** da Türkiye'nin günbegün mutsuzluğa gömüldüğünü göstermektedir. 2019 yılında **156 ülke arasında 79. sırada yer alan Türkiye, sadece 2 sene içinde 25 sıra gerileyerek 2021 yılında 104. sıraya düşmüştür.**
- TÜİK'in Yaşam Memnuniyet Araştırması'na göre ise **2020 yılında Türkiye'de yaşayan her iki yurttaşın biri kendisini mutsuz hissetmektedir.** Yaratılan düşmanlık ve şiddet ortamı, vatandaşların mutsuzluğunu katlamaktadır.

Silahlanma Teşvik Ediliyor; Silahlı Saldırıları Çığ Gibi Büyüyor

- Toplumda yaygınlaşan ve âdeta normalleşen hoşgörüsüzlük ve tahammülsüzlük, hukuksuzluğun yarattığı güvenlik endişesi ve umutsuzluk, vatandaşları bireysel silahlanmaya yönlendirmektedir. Böylece **Türkiye'de bireysel silahlanma, giderek daha büyük bir toplumsal şiddet ögesi olmaya devam etmektedir.**
- **AKP hükümeti** son yıllarda yürürlüğe koyduğu genelge ve yönetmeliklerle, silah edinmeyi kolaylaştırmış ve **bireysel silahlanma kaynaklı şiddet olaylarının artmasına da neden olan düzenlemeler yapmıştır.**
- 2017 yılında 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Yönetmelikte değişiklik yapılmış, pek çok emekli veya muvazzaf kamu görevlisinden, ülkemizde çalışma ve ikamet izni olan yabancı uyruklulara kadar geniş bir yelpazedeki kişilere silah taşıma ruhsatı alma hakkı tanınmıştır. Aynı yönetmelikte **2021 yılında ise 19. kez değişiklik yapılarak kapsam daha da genişletilmiştir.**
- Can ve mal güvenliğini tehdit altında hissedilmesi, **Türkiye'de bireysel silahlanmanın artmasına neden olmaktadır.** Vatandaşlar tarafından **silah bulundurma ruhsatı için 2019'da 13 bin 206 başvuru yapılırken 2020'de bu sayı %34 artarak 17 bin 751 olmuştur.**
- Yapılan bazı çalışmalarda; **2011 yılında 9 milyon olduğu düşünülen bireysel silah sayısının 2021 yılı itibarıyla %85'i ruhsatsız olmak üzere en az 25 milyona ulaştığı iddia edilmektedir.**
- **2014 yılında basına yansıyan yaralama ve cinayete varan silahlı olayların sayısı 1.499 iken, 2021'de %73 artış artışıyla 2 bin 592 olmuştur.** 2021 yılına gelindiğinde ilk 9 ayda 2 bin 592 bireysel silahlı şiddet olayı yaşanmıştır. 2021 yılında yaşanan bu olaylarda 1.470 kişi ölmüş, 2.693 kişi de yaralanmıştır.

Muhaliflere Saldırıların Sorumlusu, Tek Adam Rejiminin Hınc ve Linç Kültürüdür

- **Bizzat iktidar mensuplarınca hedef gösterilen muhalif siyasetçiler saldırıya uğramakta, sesleri kısılmaya ve siyasi faaliyetleri engellenmeye çalışılmaktadır.** Muhalif siyasetçilere yönelik ve demokratik protesto olma durumunu aşan saldırılar ve provokasyonlar sonrasında bizzat Cumhurbaşkanı tarafından “Daha neler olacak. Bunlar daha iyi günler” şeklinde bir açıklama yapılması, muhalif siyasetçilere yönelik saldırılara zımnen destek verildiğinin bir kanıtı olmuştur.
- **AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın, bir TBMM konuşmasında Kemal Kılıçdaroğlu’na yönelik saldırının video görüntülerini göstermesi, muhalefete yönelik benzer saldırıların olağanlaştırılması ve kutuplaşma ikliminin planlı şekilde artırılması bakımından tehlikeli bir oyun planının parçası olarak kayda geçmiştir.**

Bağımsız Gazeteciler, Dövülerek Susturulmaya Çalışılıyor

- **Ulusal düzeyde tanınan ve köklü mesleki geçmişleri olan onlarca gazeteci ve pek çok ilimizde yerel gazeteciler, sokak ortasında saldırıya uğramış ve yaralanmıştır.** Bu saldırıların, Cumhuriyet İttifakı’nın rahatsız olduğu bazı haber ve yorumlar sonrasında gerçekleştirilmiş olması kamuoyunda dikkat çekmiş ve saldırıların tek merkezden işaretle yapıldığı yönünde düşüncelerin oluşmasına zemin hazırlamıştır. **Gazetecilere yapılan saldırıların çoğu, kamera görüntüleri ve görgü tanıklıkları olmasına rağmen cezasız kalmakta, failer bulunmamakta ya da serbest kalmaktadır.** Gazetecilerin can güvenliğinin iktidar aracılığıyla tehdit edilmesi, yalnızca basın özgürlüğünün değil, halkın haber alma hakkının da ihlalidir.
- **Basın meslek örgütlerinin tespitlerine göre, sadece 2021 yılının ilk 9 ayında 103 gazeteci fiziksel saldırıya uğradı ve şiddete maruz kaldı.**

Kamunun Gücü Ve Sembolleri Kötüye Kullanılıyor; Cezasızlık, Keyfilik Ve Görevleri İhlal Eden Anlayış Yerleşiyor

- **AKP iktidarında liyakatin ortadan kalkması ve kurumların başıboş bırakılmasıyla, bu kurumların gücünün suistimal edilmesine imkân verilmiş, korumaları gereken vatandaşları korkutarak sindiren partizan kamu görevlileri ortaya çıkmıştır.**
- **Suç işleyen çeteler ve görevlerini suistimal eden görevliler, eylemlerini meşrulaştırmak ve cezasızlık zırhının arkasına sığınmak için bakanlar ve milletvekilleriyle çektirdikleri fotoğrafları kullanmaktadır.** Cezasızlık, keyfilik ve görevleri ihlal eden anlayış, otoriterleşmenin önemli bir parçası hâline gelmiştir.

AKP Döneminde Çocuk İstismarına ve Çocuklara Şiddete Âdeta Göz Yumuldu

- **Türkiye’de son yıllarda çocuklara karşı cinsel istismar vakalarında ciddi artışlar yaşandığı görülmektedir.** TÜİK verilerine göre **güvenlik birimlerine 2015’te 226 bin 625 mağdur çocuk getirilirken, 2019’da 236 bin çocuk getirilmiştir.** Mağdur olarak getirilen 100 çocuktan 15’ini ise cinsel şiddete maruz kalan çocuklar oluşturmaktadır.
- **AKP’nin siyasi hesapları, insani ihtiyaçların ve eğitimin önüne geçmektedir.** Çoğu denetimsiz ve çocukların temel ihtiyaçlarını karşılamak için uygun olmayan bu merdiven altı kurumlarda, **genellikle ailelerinden uzakta okuyan çocuklar psikolojik ve fiziksel şiddet, eziyet ve cinsel istismar gibi kötü muamelelerle karşı karşıya kalmaktadır.**

Ataerkil İşkence Ve Eziyet Kültürü Kadınların Yaşam Hakkına Son Veriyor

- **AKP’nin 19 yıllık iktidarında kadınlara yönelik şiddet, taciz, tecavüz ve kadın cinayetleri vakaları ve maruz kaldıkların vahşetin boyutu her yıl hızla artarak ürkütücü boyutlara ulaşmıştır.**
- **Türkiye, OECD ülkeleri arasında kadına karşı şiddetin en yaygın olduğu ülkedir. 2021 Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Raporu’nda ise 156 ülke 133. sırada yer almıştır.**
- **Kadınlar, âdeta bir eziyet kültürüne dönüşen şiddeti toplumumuzda yaşadıkları en büyük sorun olarak görmektedir. 2016 yılında kadınların %53’ü şiddeti en önemli problem olarak görürken, 2020 yılında bu oran %66’ya yükselmiştir.**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Sivil toplum örgütlerine göre ülkemizde son 10 senede 3 binden fazla kadın, erkekler tarafından öldürülmüş, binin üzerinde kadın tecavüze ve yaklaşık 2 bin kadın ise tacize uğramıştır. 2020 yılında, Türkiye’de 300 kadın erkekler tarafından öldürülmüş, 171 Kadın ise şüpheli şekilde ölü bulunmuştur.
- Kadına yönelik şiddetin artışı, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamındaki koruma taleplerine de yansımaktadır. Bu kapsamda 2012’de 139 bin olan koruma talebi sayısı, 2020 yılına geldiğinde %114 artışla 339 bin 792’ye yükselmiştir.

Saray Zihniyeti, Şiddete Karşı Koruyucu Kalkan İstanbul Sözleşmesi’ni Rafa Kaldırdı

- Bu şiddet tablosunun sebeplerinden biri de kuşkusuz AKP’nin kadınları toplumda eşit ve üretken birer birey olarak görmeyen değerler üzerinden şekillendirdiği toplumsal düzen anlayışıdır. Kadına yönelik şiddetin önlenmesinde önemli bir güvence olan ve Türkiye’de yaşayan kadınlar için âdeta bir kalkan vazifesi gören İstanbul Sözleşmesi’ni kimseye danışmadan rafa kaldırmıştır.

Hayvanlara Kötülük Ve Eziyet “Suç” Olarak Görülmüyor; Sadizm Küçük Kabahat Gibi Muamele Görüyor

- Son yıllarda Türkiye’de yaygınlaşan ve yoğunlaşan şiddet ve eziyet kültürünün bir uzantısı olarak hayvanlara uygulanan şiddet olaylarında ciddi artış yaşanmaktadır.
- Dünyada hayvanların refah derecesini ve ne kadar korunduklarını ölçen Sessiz Hayvan Zulmü Endeksi’nde Türkiye, gösterdiği kötü performans nedeniyle 50 ülke arasında 33. sırada bulunmaktadır. Yalnızca 2020 yılında 22 milyon 735 bin 267 hayvan işkenceye maruz bırakılmıştır.

Cezasızlık Ve Magandalık Trafikte Ve Toplu Taşımada Kol Geziliyor

- Trafik ve ulaşım, ülkemizde toplumsal yaşamda şiddet eylemlerinin artışının gözlemlendiği bir başka alandır. Her yıl yüzlerce araç sürücüsü ve yolcusu, trafikte seyir hâlindeyken yol verme-vermeme veya park meselesi yüzünden delici, kesici veya ateşli silahlarla yaralanmakta, hatta öldürülmektedir.

Hesapsız Ve İrrasyonel Göçmen Ve Sığınmacı Politikası, Mahallelerde Gerilimi Ve Suçu Tırmandırıyor

- AKP’nin yanlış dış politikalarıyla 2011 yılından beri ülkemizde derinleşen Suriyeli sığınmacı krizi, ekonomik ve toplumsal olarak sürdürülemez bir hâl almıştır.

Bu nüfus yığılması, sosyo-ekonomik ve kültürel sorunlar ve güvenlik sorunlarının ortaya çıkmasına neden olmuş, vatandaşlarımızın şikayetleri artmıştır. Genellikle dar gelirli nüfusun yaşadığı bu bölgelerde yurttaşların evsiz ve işsiz kalma endişeleri ve kültür çatışmaları toplumsal gerilimi ve şiddet olaylarını artırmaktadır. **AKP iktidarı yanlış göçmen politikasıyla hoşgörüyü azaltmakta, baş sorumlusu olduğu bu şiddet ve yağma olaylarına seyirci kalmakta, krizi çözmek için hiçbir adım atmamaktadır.**

Muhalef Görüşler Dijital Şiddete Maruz Kalıyor

- Türkiye’de her 5 kişiden 1’i dijital şiddete uğramaktadır. Şiddetin bu boyutu özellikle gençleri hedef almaktadır. 15-17 yaş arası her 5 gençten 1’i, 18-32 yaş arası her 3 gençten 1’i dijital şiddete maruz kaldığını belirtmiştir. En sık rastlanan dijital şiddet biçimleri hakaret ve küfür; yazılı ve sözlü taciz mesajları ve ısrarlı takiptir. Vatandaşlar en çok siyasi görüşleri nedeniyle dijital şiddete maruz kalmaktadır.

TÜRKİYE'NİN HER ALANDA GERİLEDİĞİNİN ACI TABLOSU

25 milyon
Türkiye'de bireysel
silah sayısı

133
2021 Küresel Cinsiyet Eşit-
sizliği Raporu'nda ise 156 ülke
arasında 133. sırada yer aldı.

33
Sessiz Hayvan Zulmü Endek-
si'nde Türkiye, gösterdiği kötü
performans nedeniyle 50 ülke
arasında 33. sırada bulundu.

2
Türkiye, LGBTI+ bir birey
olarak yaşamak için en kötü 2
ülkeden birisi.

103
Sadece 2021 yılının ilk 9
ayında 103 gazeteci fiziksel
saldırıya uğradı ve şiddete
maruz kaldı.

BENİM HAKKIM

12 milyon 589 bin 829 kişi asgari ücretle çalışıyor, milyonlarca insan temel ihtiyaçlarını karşılayamıyor. **Açlık ve yoksulluk sınırı altında yaşamak istemiyorum.**

AİLE DESTEKLERİ SİGORTASI #BENİMHAKKIM

Pek çok hastalığın ilacı devlet tarafından karşılanmıyor. **İlaç krizi yaşıyorum.**

İLACA ÜCRETSİZ ULAŞMAK #BENİMHAKKIM

Ben bir çiftçiyim. Üretmek istiyorum. Tarım Kanunu gereği, çiftçiyeye her yıl bütçeden milli gelirin en az yüzde 1'i oranında pay verilmesi gerekiyor. Hakkım ödenmiyor.

MİLLİ GELİRDEN PAY #BENİMHAKKIM

Ben bir anneyim. **Çocuğumu bırakacak bir yer olmadığı için çalışmıyorum.**

ÜCRETSİZ KREŞ #BENİMHAKKIM

Üniversiteyi tüm zorluklara rağmen kazandım. Kazanmak ayrı kazan-dıktan sonra **yurt bulmak ve barınmak ayrı bir derst...**

BARINMAK #BENİMHAKKIM

Kağıt toplayarak ailemi geçindirmek zorundayım. **Sokakta değil okulda olmak istiyorum.**

OKULA GİTMEK #BENİMHAKKIM

Gerçekleri yazan gazeteciler tehdit ediliyor, saldırıya uğruyor, yargılanıyor, hapsediliyor. **Televizyon kanalları karartılıyor, gazetelere ilan ambargoları uygulanıyor.**

GERÇEKLERİ ÖĞRENMEK ve ÖZGÜR, BAĞIMSIZ HABER #BENİMHAKKIM

Beş altı yerden maaş alanların olduğu ülkemizde **asgari ücret; açlık sınırının altında...**

GELİR ADALETİ #BENİMHAKKIM

Sağlık çalışıyorum.

GÜVENLİ ORTAMDA ÇALIŞMAK #BENİMHAKKIM

Yaşıyorum. Hiçbir gelirim yok. Sosyal devlet ihtiyaçlarımı karşılamalı...

ONURLU BİR YAŞAM ve BAKIM #BENİMHAKKIM

Gencim. İşe girmek ve çalışmak için tanıdık birilerine ve **torpile değil liyakate ihtiyacım var.**

ÇALIŞMAK #BENİMHAKKIM

KHK ile ihraç edildim. Hakkımda hiçbir dava ya da soruşturma açılmadı. Görevime iade edilmiyorum.

ADİL YARGILANMA ve ADALET #BENİMHAKKIM

Ailem okul masrafları ve kırtasiye ihtiyaçlarını karşılayamıyor. Formam yok diye okula alınmıyorum.

PARASIZ ve ZORUNLU EĞİTİM #BENİMHAKKIM

Mobinge uğramadan, taciz edilmeden, tehdit edilmeden, şiddet görmeden, öldürülmeden **korkusuzca, güven içinde bir yaşam en temel hakkım...**

ŞİDDETSİZ YAŞAM #BENİMHAKKIM

Fikirlerimi özgürce ifade edemiyorum. Düşüncelerimi açıkladığım, sosyal medyada paylaştığım için şafak vakti kapıma polis dayanıyor.

DÜŞÜNCE ve İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ #BENİMHAKKIM

Çiftçilerin üretme hakkı, benim güvenilir gıdaya erişmem için önemli... Sağlıklı ve güvenilir gıdaya hepimizin ulaşabilmesini istiyorum.

GÜVENİLİR GIDAYA ERİŞİM #BENİMHAKKIM

12 milyon 589 bin 829 kişi asgari ücretle çalışıyor, milyonlarca insan temel ihtiyaçlarını karşılayamıyor. Açlık ve yoksulluk sınırı altında yaşamak istemiyorum.

AİLE DESTEKLERİ SİGORTASI #BENİMHAKKIM

Pek çok hastalığın ilacı devlet tarafından karşılanmıyor. İlaç krizi yaşıyorum.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

İLACA ÜCRETSİZ ULAŞMAK #BENİMHAKKIM

Ben bir çiftçiyim. Üretmek istiyorum. Tarım Kanunu gereği, çiftçiye her yıl bütçeden milli gelirin en az yüzde 1'i oranında pay verilmesi gerekiyor. Hakkım ödenmiyor.

MİLLİ GELİRDEN PAY #BENİMHAKKIM

Ben bir anneyim. Çocuğumu bırakacak bir yer olmadığı için çalışmıyorum.

ÜCRETSİZ KREŞ #BENİMHAKKIM

Üniversiteyi tüm zorluklara rağmen kazandım. Kazanmak ayrı kazandıktan sonra yurt bulmak ve barınmak ayrı bir derd...

BARINMAK #BENİMHAKKIM

Kağıt toplayarak ailemi geçindirmek zorundayım. Sokakta değil okulda olmak istiyorum.

OKULA GİTMEK #BENİMHAKKIM

Gerçekleri yazan gazeteciler tehdit ediliyor, saldırıya uğruyor, yargılanıyor, hapsediliyor. Televizyon kanalları karartılıyor, gazetelere ilan ambargoları uygulanıyor.

GERÇEKLERİ ÖĞRENMEK ve

ÖZGÜR, BAĞIMSIZ HABER #BENİMHAKKIM

Beş altı yerden maaş alanların olduğu ülkemizde asgari ücret; açlık sınırının altında...

GELİR ADALETİ #BENİMHAKKIM

Sağlık çalışıyorum.

GÜVENLİ ORTAMDA ÇALIŞMAK #BENİMHAKKIM

Yaşlıyım. Hiçbir gelirim yok. Sosyal devlet ihtiyaçlarımı karşılamalı...

ONURLU BİR YAŞAM ve BAKIM #BENİMHAKKIM

Gencim. İşe girmek ve çalışmak için tanıdık birilerine ve torpile değil liyakate ihtiyacım var.

ÇALIŞMAK #BENİMHAKKIM

KHK ile ihraç edildim. Hakkımda hiçbir dava ya da soruşturma açılmadı. Görevime iade edilmiyorum.

ADİL YARGILANMA ve ADALET #BENİMHAKKIM

Ailem okul masrafları ve kırtasiye ihtiyaçlarımı karşılayamıyor. Formam yok diye okula alınmıyorum.

PARASIZ ve ZORUNLU EĞİTİM #BENİMHAKKIM

Mobinge uğramadan, taciz edilmeden, tehdit edilmeden, şiddet görmeden, öldürülmeden korkusuzca, güven içinde bir yaşam en temel hakkım...

ŞİDDETSİZ YAŞAM #BENİMHAKKIM

Fikirlerimi özgürce ifade edemiyorum. Düşüncelerimi açıkladığım, sosyal medyada paylaştığım için şafak vakti kapıma polis dayanıyor.

DÜŞÜNCE ve İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ #BENİMHAKKIM

Çiftçilerin üretme hakkı, benim güvenilir gıdaya erişmem için önemli... Sağlıklı ve güvenilir gıdaya hepimizin ulaşabilmesini istiyorum.

GÜVENİLİR GIDAYA ERİŞİM #BENİMHAKKIM

kemal
Kılıçdaroğlu diyor ki;

İktidarın yanlış politikaları yüzünden egemen güçlerin taleplerine boyun eğen bir Türkiye profili ortaya çıktı.

TAM BAĞIMSIZ BİR ÜLKEDE, EVRENSEL İNSAN HAKLARINA UYGUN YAŞAMAK SENİN HAKKIN

“Tek Kişilik Şahsım Hükümeti” Türkiye’yi 5 temel sorunla karşı karşıya bıraktı. Demokrasi sadece kâğıt üstünde kaldı. Yasama, yargı ve medya bir kişinin vesayeti altında bırakıldı. Bu vesayetten ülkemizi birlikte kurtaracağız.

DEMOKRASİ SENİN HAKKIN

Mutfaklardaki yangın büyüyor. Millet açlık, yoksulluk ve işsizliğe terk edildi. Milletin sesi Saraydan duyulmuyor.

İNSAN ONURUNA UYGUN BİR YAŞAM SENİN HAKKIN

Milletimiz, asgari bir gelir düzeyinden yoksun bırakılıyor. Bu topraklarda çocuklar yatağa aç giriyor, genç işsizliği artıyor. Güçlü sosyal devletin ilk adımı olarak sosyal yardımları “lütuf” değil “hak” olarak gören sosyal politikalara ihtiyacımız var.

AİLE DESTEKLERİ SİGORTASI SENİN HAKKIN

Yap-boz tahtasına dönen eğitim politikaları nedeniyle eğitimde eşitsizlikler arttı. Eğitim sisteminin, tüm bileşenlerinin ortak çabasıyla gecikmeksizin yeniden yapılandırılması gerekiyor. Çocukların tarlada, sokakta, işyerinde değil okulda olması gerekiyor.

EĞİTİM SENİN HAKKIN

Sosyal medyada paylaşım yapanlar, görüşlerini ifade edenler, demokratik haklarını kullananlar cezalandırılıyor. Düşünceyi ifade, örgütlenme ve basın özgürlüğü ihlalleri her geçen gün artıyor.

DÜŞÜNCEYİ İFADE ve BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ SENİN HAKKIN

Kemal KILIÇDAROĞLU diyor ki;

İktidarın yanlış politikaları yüzünden egemen güçlerin taleplerine boyun eğen bir Türkiye profili ortaya çıktı.

TAM BAĞIMSIZ BİR ÜLKEDE, EVRENSEL İNSAN HAKLARINA UYGUN YAŞAMAK SENİN HAKKIN

“Tek Kişilik Şahsım Hükümeti” Türkiye’yi 5 temel sorunla karşı karşıya bıraktı. Demokrasi sadece kâğıt üstünde kaldı. Yasama, yargı ve medya bir kişinin vesayeti altında bırakıldı. Bu vesayetten ülkemizi birlikte kurtaracağız.

DEMOKRASİ SENİN HAKKIN

Mutfaklardaki yangın büyüyor. Millet açlık, yoksulluk ve işsizliğe terk edildi. Milletin sesi Saraydan duyulmuyor.

İNSAN ONURUNA UYGUN BİR YAŞAM SENİN HAKKIN

Milletimiz, asgari bir gelir düzeyinden yoksun bırakılıyor. Bu topraklarda çocuklar yatağa aç giriyor, genç işsizliği artıyor. Güçlü sosyal devletin ilk adımı olarak sosyal yardımları “lütuf” değil “hak” olarak gören sosyal politikalara ihtiyacımız var.

AİLE DESTEKLERİ SİGORTASI SENİN HAKKIN

Yap-boz tahtasına dönen eğitim politikaları nedeniyle eğitimde eşitsizlikler arttı. Eğitim sisteminin, tüm bileşenlerinin ortak çabasıyla gecikmeksizin yeniden yapılandırılması gerekiyor. Çocukların tarlada, sokakta, işyerinde değil okulda olması gerekiyor.

EĞİTİM SENİN HAKKIN

Sosyal medyada paylaşım yapanlar, görüşlerini ifade edenler, demokratik haklarını kullananlar cezalandırılıyor. Düşünceyi ifade, örgütlenme ve basın özgürlüğü ihlalleri her geçen gün artıyor.

DÜŞÜNCEYİ İFADE ve BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

SENİN HAKKIN

STRATEJİ YOKSUNU DIŞ POLİTİKA, ERİYEN SAYGINLIK VE İTİBAR!

TÜRKİYE İÇİN “İHLAL PROSEDÜRÜ”

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Osman Kavala hakkında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin verdiği tahliye kararını uygulamayan Türkiye için “ihlal prosedürü” başlattı. Türkiye, Azerbaycan'dan sonra bu sürece tabi tutulan ikinci ülke oldu. AKBK karara karşı yanıt ve savunma için Türkiye'ye 19 Ocak'a kadar süre verdi. Bu tarihin belirlenmesinde 17 Ocak'taki Kavala duruşmasının dikkate alındığı ve iktidara hukuk devleti adına bir fırsat sunulduğu anlaşılıyor.

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi (AKBK) Türkiye ile ilgili Osman Kavala dosyası için ‘ihlal prosedürü’ başlatılmasına karar verdi. Avrupa Konseyi kurallarına göre bir ülke aleyhine ihlal prosedürü başlatılabilmesi için 47 üye ülkeden üçte ikisinin oyu gerekiyor. Bu çerçevede 47 üyeli konseyin bakanlar komitesinde Türkiye hakkındaki Kavala dosyası için yapılan oylamada 35 ülke prosedürün başlatılması yönünde oy kullandı. Türkiye'nin yanı sıra karşı oy kullanan ülkeler Azerbaycan ve Macaristan oldu. Rusya, Ukrayna, Gürcistan, Sırbistan, Romanya, Arnavutluk ve Moldova çekimser oy kullanırken Türkiye ile yakın ilişkileri bulunan Polonya ve Bosna-Hersek ise toplantıya katılmadı. Oylamada Türkiye ile karşı oy kullanan ya da çekimser kalarak, toplantıya katılmayarak dolaylı şekilde Türkiye'ye destek veren ülkelerin hemen tamamının AB ve Avrupa Konseyi ile insan hakları ihlalleri ya da hukuk devleti ve yargı bağımsızlığı konusunda sorun yaşayan ülkeler olması dikkat çekiyor.

AKBK'den yapılan yazılı açıklamada, Bakanlar Komitesi'nin Osman Kavala davası ile ilgili olarak, Türkiye'nin **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi**'nin (AİHS) 46. maddesinde yer alan yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğinin **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi**'ne (AİHM) sorma kararı aldığı ve bu kararın Türkiye'ye bildirildiği kaydedildi. Dışişleri Bakanlığı'nın açıklamasında Kavala davasının sürekli olarak gündemde tutulmasının tutarsız bir yaklaşım olduğu öne sürüldü.

AİHS'in 46. maddesi, Avrupa Konseyi'ne üye ülkelerin AİHM kararlarını uygulamalarını zorunlu kılıyor. Aynı maddenin dördüncü fıkrası, Avrupa Konseyi'nin karar organı olan Bakanlar Komitesi'ne kesinleşmiş mahkeme kararını uygulamayan ülkenin yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğini AİHM'e sorma yetkisi veriyor. AİHM'in üye ülkenin yükümlülüğünü yerine getirmediğini iletmesi durumunda Bakanlar Komitesi, söz konusu üye ülkeye uygulanacak tedbirleri kararlaştırmak için yeniden bir araya gelerek yürürlüğe konulacak tedbirleri kararlaştırıp muhatap ülkeye tebliğ ediyor.

Hatırlanacağı gibi AİHM, 2019 yılı aralık ayında dosya üzerinden yaptığı yargılama sonunda Osman Kavala'nın tutuklanması ve tutuklu olarak yargılanmasına devam edilmesinin tümüyle siyasi bir tutum olduğu, dava dosyasında hiçbir somut suç delilinin bulunmadığı sonucuna vararak söz konusu davanın diğer insan hakları savunucularının cesaretini kırmak amaçlı olduğunun tespit edildiğini duyurmuştu.

AİHM bu doğrultuda Türkiye'den Kavala'nın bir an önce serbest kalması için gerekli önlemleri alması çağrısında bulundu. AKBK açıklamasında AİHM kararının Mayıs 2020'de kesinleştiğine dikkat çekilerek, bu noktadan sonra konunun AKBK'nın gündemine geldiği vurgulandı. AKBK'nın Türkiye'nin Kavala davasında gerekli adımları atması için daha önce 8 kez karar aldığı ancak Türk hükümetinin her defasında AİHM kararını uygulamayı reddettiği kaydedildi. Bakanlar Komitesi'nin Türkiye ile ilgili ihlal prosedürü kapsamında AİHM'e yapacağı başvuruyu 2 Şubat 2022'deki toplantısında gerçekleştireceği belirtilen açıklamada, Türkiye'nin bu süreçle ilgili görüşünü ve savunmasını en geç 19 Ocak'a kadar iletmesinin istendiği bildirildi.

AKBK belirlediği bu takvimle Kavala davasında bir sonraki duruşmasının 17 Ocak'ta olacağını dikkate alarak prosedür sonucunda olası yaptırımlardan kurtulmak için iktidara ve Türkiye'ye son bir imkân daha hazırladı. Şayet mahkeme 17 Ocak'taki duruşmada tahliye kararı vererek Kavala hakkındaki davaları düşürürse ihlal prosedürünün ikinci aşamasının uygulanmasına gerek kalmayacak. Bu gerçekleşmediği takdirde AKBK, Türkiye'nin 19 Ocak'ta iletileceği savunmayla birlikte gerekçeli kararını oluşturacak ve yine bir oylama yaparak üçte iki çoğunluğu bulması durumunda AİHM'e Türkiye hakkında resmi bildirimde bulunarak **2 Şubat'ta ihlal sürecini başlatacak.**

Kavala duruşmasından sonuç çıkmaz ve ihlal prosedürü başlatılırsa Türkiye'ye karşı bazı yaptırımların devreye girmesi söz konusu olacak. Her şeyden önce Türkiye'nin kurucuları arasında yer aldığı Avrupa Konseyi'nde ihlal sürecine sokulması hukuk devleti, yargı bağımsızlığı ve adaletin hayata geçirilmesi konusunda çok ciddi bir uluslararası itibar kaybı!

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

AKBK, AİHM'den "Yükümlülük yerine getirilmemiştir" şeklinde bir bildirim alması halinde Türkiye'ye uygulayacağı yaptırımları ve önlemleri görüşmeye başlayacak. Alınabilecek olası tedbirler arasında Türkiye'nin Avrupa Konseyi'ndeki oy hakkının veya üyeliğinin askıya alınması veya üyelikten çıkarılması gibi adımlar bulunuyor. Türkiye, aynı zamanda, insan hakları ihlalleri nedeniyle Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi'nin siyasi denetimine de alınmış bulunuyor. AKBK ayrıca Selahattin Demirtaş hakkındaki AİHM kararının uygulanması ve tahliye edilmesi için de bir kez daha Türkiye'ye uyarıda bulunulması ve önümüzdeki toplantılarda bu dava için de ihlal prosedürü başlatılmasının gündeme alınmasını kararlaştırdı.

Gerek Avrupa Konseyi'nin kurucu üyesi olan gerekse AB tam üyeliğine adaylık konumunda bulunan Türkiye açısından üyeliğin askıya alınması ve konsey üyeliğinden çıkarılma, sadece siyasi ve hukuki itibar hasarına değil, uluslararası alanda ortaya çıkacak **negatif algı nedeniyle ciddi ekonomik hasarları da beraberinde getirecektir!**

RUSYA-UKRAYNA GERİLİMİ TÜRKİYE'YE SİÇRİYOR!

Rusya-Ukrayna geriliminde Erdoğan-Putin görüşmesinden sonuç alınamadı. Rusya, Kırım ve Ukrayna'ya SİHA satışı nedeniyle Türkiye'yi taraf görüyor!

Rusya-Ukrayna geriliminde Erdoğan-Putin görüşmesinden sonuç alınamadı. Rusya, Kırım ve Ukrayna'ya SİHA satışı nedeniyle Türkiye'yi taraf görüyor ve arabuluculuğa güvenmiyor. Ukrayna ve Gürcistan'ın NATO üyeliğine destek verilmesi, Rusya'yı Türkiye karşısında güvensizliğe yöneltiyor. Rusya karşı hamle olarak PYD-YPG'yi Moskova'da resmi davetle ağırladı. Mısır donanmasını Karadeniz'de ortak tatbikata davet etti.

Letonya'nın başkenti Riga'da gerçekleşen **NATO Dışişleri Bakanları Zirvesinde** ana gündem maddesi Rusya-Ukrayna gerilimi ve NATO'nun olası bir sıcak çatışmada nasıl tutum takınacağı idi. Ukrayna ve Gürcistan'ın NATO üyeliği gündemdeki önemini korurken, Rusya böyle bir hamleye karşı atacağı adımları göstermek üzere 150 bin kişilik bir askeri kuvvetle Ukrayna sınır bölgesi ve Kırım'da 30 ayrı noktada askeri tatbikat başlattı.

Rusya Dışişleri ve Savunma Bakanları daha önce farklı zamanlarda yaptıkları açıklamalarla Türkiye'nin Ukrayna'ya SİHA satışına tepki göstermiş, bunun Minsk anlaşmasına Türkiye-Rusya ikili ilişkilerine tehdit olduğunu öne sürmüşlerdi. Son iki haftadan bu yana Rusya-Ukrayna arasında gerilim iyice tırmandı. ABD yönetimi Rusya'yı Ukrayna'yı işgale hazırlanmakla suçlarken, Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenski Rusya'nın Ukrayna'da bir darbe planladığını, bununla ilgili ses kayıtlarının ele geçirildiğini açıkladı. Rusya her iki iddiayı da reddetti. Rusya'nın gerek Kırım konusunda gerekse Donbas ve Luhansk'taki gerilimde Ukrayna'dan yana tavır alan Türkiye'ye yönelik tavrı ve söylemi giderek değişirken özellikle SİHA satışları ve bu SİHA'ların Donbas ve Luhansk'ta Rusya yanlısı ayrılıkçı güçlere karşı kullanılması Rusya'nın tavrını sertleştirmesine neden oldu. Türkiye'nin Ukrayna ve Gürcistan'ın NATO üyeliğine tam destek vermesi de Rusya'yı Türkiye'ye karşı tavrını değiştirmeye ve karşı hamlelerde bulunmaya zorlayan bir diğer etken. İktidar bir yandan Ukrayna ile siyasi-askeri-ekonomik ilişkileri geliştirmeye yönelirken diğer yandan da Rusya ile gerginliği tırmandırmamak için ABD ve AB'nin Rusya'ya dönük yaptırımlarına karşı çıkıyor. Türkiye, Rusya'nın Ukrayna'yı bypass eden doğal gaz boru hattı projelerine destek veriyor. Son dönemde Rusya'dan gelen sert eleştiriler ve açıklamalar üzerine iktidar, tavrında ve politikasında bazı değişikliklere gitmeye, Rusya ile gerilimi tırmandırmamaya yönelmiş görünüyor.

Rusya'dan gelen resmî açıklamalar Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın arabuluculuk yerine Ukrayna devlet başkanı Zelenski üzerine baskı kurmasını ve Minsk anlaşmasının uygulanmasını gündeme getirmesini içeriyor. Nitekim 3 Aralık'ta Putin ile Cumhurbaşkanı Erdoğan arasında gerçekleşen telefon görüşmesinden sonra Cumhurbaşkanlığı açıklamasında bölgesel sorunların ve ikili ilişkilerin ele alındığı ifade edilirken **Kremlin açıklamasında oldukça farklı ve SİHA'ları da içeren ifadeler yer verildi.**

Kremlin'in resmî açıklamasında; Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın arabuluculuk önerisinin kabul görmediği ve Putin'in gerilimden Ukrayna'yı ve Ukrayna'ya SİHA satışlarıyla destek veren Türkiye'yi sorumlu tuttuğu, bunu Cumhurbaşkanına da söylediği anlaşılıyor. Rusya, Ukrayna ile sınır bölgeleri Donbas, Donetsk, Luhansk'taki gelişmelerde taraf olmadığını buralardaki gerilim ve çatışmaların Ukrayna'nın iç sorunu olduğunu öne sürüyor. Bu bölgelerde yaşayan nüfusun ağırlıklı Rus olması ve Rusya'ya katılmak istemeleri nedeniyle Ukrayna ile bu bölgeler arasında 'arabuluculuk' yapabileceğini söylüyor.

Putin, Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan Kiev yönetimini Donetsk-Donbas-Luhansk sorununu silahla çözme konusunda cesaretlendirecek adımlardan vazgeçmesini, SİHA satışı yapmamasını istiyor. Putin'in bu beklentisinin iktidarda karşılık bulmadığı gözleniyor. Ukrayna ve Gürcistan'ın NATO üyeliğine verilen destek, Rusya'nın Türkiye rahatsızlığını artırmış görünüyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Putin, kendi kırmızı çizgilerini göstermek için Ukrayna-Rusya sınır bölgesindeki Donbas, Luhansk, Donetsk ve Kırım'ı kapsayan askeri tatbikatla buralara asker yığdı. **Bu hamlenin anlamı**, şayet Kiev yönetimi askeri müdahaleyle buraları Rusya yanlısı ayrılıkçılardan geri alma operasyonuna girerse veya NATO Ukrayna'yı üyeliğe alırsa Rus ordusu bu bölgelere girerek doğrudan kontrolü altına alabilir.

Ardından Rusya Donetsk ve Luhansk Halk Cumhuriyetlerini tanıyabilir. Sonrasında ise 2014'te Kırım'da yaptığı gibi buralarda da referandum düzenleyip Rusya'ya ilhak kararı çıkartabilir. Böyle bir durumda Rusya ile NATO ve Ukrayna arasındaki sınır otomatik şekilde Donbas-Luhansk-Donetsk hattına çekilmiş olacak ve Rusya Polonya-Romanya-Çekya-Slovakya gibi Doğu Avrupa ülkelerini NATO'ya alarak kendisini kuşatmak isteyen NATO ve ABD'ye karşı sınır hattını güvenceye alarak yeni bir tampon bölge oluşturma imkânına kavuşacak.

Buna karşılık ABD'nin önde gelen gazetelerine sızdırılan Amerikan İstihbarat Raporlarında Rusya'nın 2022'nin ilk aylarında Ukrayna'yı işgale hazırlandığı yönünde görüşlere yer verildiği belirtiliyor. ABD Başkanı Biden, Rusya'nın Ukrayna'yı işgal edebileceğine dair iddialar üzerine yaptığı açıklamada, Putin'in **'kırmızı çizgilerini kabul etmeyeceklerini'** söyledi. Putin ve Biden arasında gerilimi azaltma amaçlı video konferans zirvesinin 7 Aralık'ta (bugün) gerçekleşmesi bekleniyor.

Rusya Savunma Bakanlığı'nın Mısır ordusu ile ilişkileri ilerletme kararı olarak Mısır donanmasını Karadeniz'e davet etmesi ve Mısır savaş gemilerinin boğazlardan geçip Karadeniz'e çıkarak Rus donanmasıyla ortak askeri tatbikat gerçekleştirmesi, Rus limanlarını ziyaret etmesi Türkiye'ye mesaj olarak görülmelidir. **Gerginliğin Ukrayna-Rusya savaşına dönüşmesi Karadeniz'i bir anda ülkemizi de içine alacak bir savaş alanına çevirebilir!**

DOĞU AKDENİZDE SULAR ISINIYOR!

Doğu Akdeniz'de Türkiye ve KKTC'nin daha önce hak iddia ettiği Münhasır Ekonomik Bölge'de Güney Kıbrıs Rum Yönetimi tarafından ABD'li ExxonMobil ile Katar Devlet Petrolleri konsorsiyumuna arama ruhsatı verilmesi ve sondaj çalışmalarına başlanması tansiyonu yükseltti!

Doğu Akdeniz'de Türkiye ve KKTC'nin daha önce hak iddia ettiği Münhasır Ekonomik Bölge'de (MEB) Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) tarafından ABD'li ExxonMobil ile Katar Devlet Petrolleri (QP) konsorsiyumuna arama ruhsatı verilmesi ve sondaj çalışmalarına başlanması tansiyonu yükseltti. İktidarın sadece Dışişleri açıklamasıyla yetinmesi Katar'a resmi ziyarette bulunan Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bu konuda suskun kalması dikkat çekici!

Doğu Akdeniz'deki enerji sahalarıyla ilgili 2019'da yaşanan gerginlikler ardından AB yaptırım kararlarıyla karşı karşıya kalan Türkiye bölgedeki sondaj ve sismik araştırma gemilerini uzun süredir limanlara çekerken, GKRY tarafından verilen ruhsatla ABD ve Katar şirketlerinin doğalgaz aramalarına başlaması tansiyonu tekrar yükseltti. GKRY, Doğu Akdeniz'de ilan ettiği 5'inci parseli kapsayan MEB'de sismik araştırma ve sondaj ruhsatı verdiği ExxonMobil-Katar Devlet Petrolleri Ortaklığı'nın (Qatar Petroleum-QP) ruhsat bölgesinin kendi egemenlik alanı olduğunu ilan etti. GKRY 5'inci parseli bitişik 10'uncu parselde ise Fransız Total ile İtalyan ENI konsorsiyumuna ruhsat verdi.

Dışişleri Bakanlığı yaptığı açıklamayla; GKRY'nin uluslararası hukuka aykırı tutum içinde olduğunu, ruhsat verilen bölgenin bir kısmının Türkiye karasularında yer aldığını belirterek buna izin verilmeyeceğini, duyurdu.

GKRY Dışişleri Bakanlığı; Türkiye'nin bu açıklamasına karşı söz konusu bölgenin kendi egemenlik alanı olduğunu ve hiçbir ülkenin hak iddia etmesine izin verilmeyeceğini duyurdu. Açıklamada; "Türkiye temelsiz iddialarla ve Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kendi kıta sahanlığındaki egemenlik haklarına tam destek veren uluslararası toplumun tutumunu görmezden gelerek bir kez daha kasıtlı olarak uluslararası hukuka aykırı hareket etmiştir. Kıbrıs Cumhuriyeti hidrokarbon alanındaki faaliyetlerine uluslararası hukuk ve Avrupa hukuku çerçevesinde son derece kararlı bir şekilde devam edecektir" ifadelerine yer verildi. GKRY'nin uluslararası hukukun yanı sıra **'Avrupa Hukuku'** vurgusu yapması bir anlamda AB'yi harekete geçirme ve Türkiye'ye karşı yeni yaptırım tehditlerini gündeme alma çağrısı olarak görülmelidir.

AB Dışişleri Bakanlarının kasım ayı toplantısında Doğu Akdeniz'deki gerilimler nedeniyle Türkiye'ye karşı 2019 yılında alınan yaptırımların süresi 2022 Kasım'ına kadar uzatıldı. O dönemde yaşanan gerginliklerde Fransa ve Yunanistan, GKRY'ye destek vererek Türkiye yaptırımlarını AB gündemine taşımışlardı. GKRY ve Yunanistan, Mısır ile Doğu Akdeniz'deki deniz sınırları ve MEB alanları konusunda çok önceden yaptıkları anlaşmaları parlamentolarından geçirerek yürürlüğe koydular. İsrail, Lübnan, Ürdün, Filistin ile de Doğu Akdeniz'deki hidrokarbon alanlarına ilişkin paylaşım ve deniz sınırı mutabakatları yapıldı ve **Doğu Akdeniz Enerji Forumu (EASTMED)** oluşturuldu. Türkiye'yi dışlayan ve tecrit eden bu oluşumlarda ABD ve Fransa da yer aldı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Kanımcı GKRY 2019'dan bu yana bölgede yaşanan süreçler ve arkasına aldığı ABD, Fransa, İtalya, Mısır ve AB'yi güvence olarak görerek bölgedeki ruhsatlandırmalarda daha pervasız bir tutuma yöneldi. **GKRY Medyası**, ExxonMobile-QP ortaklığına verilen ruhsatın 'ihalesiz' olarak verildiği, ortaklıkta ABD'li şirketin payının yüzde 60 olmasıyla da ABD'nin destek ve güvencesinin alındığını yazıyor. Katar-ABD şirketleri ortaklığına verilen ruhsatla başlayan arama çalışmalarında, sadece Dışişleri açıklamasıyla yetinilmesi, bölgedeki hak ve çıkarların korunması açısından iktidarın tavrında ciddi bir değişimi işaret ediyor. Bu tavır ve politika değişikliği enerji sahasında ve kıta sahanlığı ile deniz sınırlarımızda ülke çıkarlarının savunulması yönünden endişe verici!

Katar Emiri'nin petrol şirketinin bu konsorsiyum içinde yer alarak GKRY ile iş birliği içinde olması, Türkiye'nin egemenlik sularında ve kıta sahanlığında GKRY ruhsatıyla iş yapması üzerinde hassasiyetle durulmalıdır. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Katar'a gerçekleştirdiği resmi ziyarette suskun kalması, iktidarın Katar-ABD karşısındaki zafiyetini sergilemiştir. İktidar, Katar'ın bu ortaklıktan ve hukuki açıdan sorunlu bir bölgede GKRY ruhsatıyla sondaj ve doğalgaz arama çalışmalarından çekilmesi yönünde, girişimde bulunmalı ve **Katar Emiri ortaklıktan çekilerek Türkiye ile dostluk-kardeşlik iddiasını kanıtlamalıdır!**

DEMOKRASİ ZİRVESİNDE NEDEN YOKUZ!

ABD Başkanı Joe Biden'ın 9 Aralık'taki Demokrasi Zirvesi'ne davetli ülkeler ve liderler listesi netleşirken, bu girişimin gerçek niyetiyle ilgili sorular çoğalıyor. Belirlenen kriterler öne sürülerek Türkiye, Macaristan, Rusya gibi ülkelerin çağrılmamasına karşılık, Irak'ın davet edilmesi, Solomon Adaları ve birçoğunda darbeyle başa gelmiş yönetimlerin olduğu çok sayıda Afrika ülkesinin zirvede olması 'ABD paralel BM oluşturuyor' yorumlarına yol açıyor!

ABD Başkanı Joe Biden'ın göreve başladıktan sonra gerçekleştireceğini vaat ettiği Demokrasi Zirvesi 9-10 Aralık'ta Washington'da video konferans yöntemiyle davetli liderlerin katılacağı oturumlarla gerçekleştirilecek. Hazırlanan davetli ülkeler listesinden yansıyan ilk bilgiler; bazı ülkelerin 'otokrat' yönetimler olarak nitelendirildiği ve belirlenen demokratik kriterlere uymadığı için zirveye çağrılmadığı yönünde, yorumlandı. Ancak davetli ülkeler ve liderler listesi açıklandığında söz konusu kriterlerin geliştirilmesi arayışından çok ABD'nin kendi etrafında küresel siyasi-ekonomik-askeri stratejilerine uygun bir yeni yapılanma oluşturmayı hedeflediğini gösteriyor. Uluslararası medyada yer alan yorumlarda 106 ülkenin ve liderlerinin yer aldığı davetli listesi ABD'nin '**Paralel Bm Kurma Projesi**' şeklinde değerlendirildi. ABD yönetiminin resmi davetiye göndererek 'demokratik ülke' onayı verdiği listede Irak'ın yer alması ve Türkiye'nin dışlanması ilan edilen kriterlerin rahatlıkla eğilip-bükülebildiğini ortaya koyuyor. ABD, zirve için belirlenen kriter ve hedefleri; 'Otokratlık ve despotluğa karşı durmak, yolsuzlukla mücadele etmek ve temel hak ve özgürlüklerle insan haklarını desteklemek' olarak açıklamıştı.

ABD işgali sonrası yıllardır siyasi ve askerî açıdan istikrarsızlaşan Irak'ın belirlenen üç kriterden hangisine uyduğu için 'demokratik ülke' olarak davet edildiğini merak ediyorum. Kanımcı bu zirve tamamıyla Biden yönetiminin organize ettiği uluslararası bir halkla ilişkiler ve algı yaratma projesi. Başkan Biden demokrasi zirvesini gündeme getirirken aynı zamanda NATO'nun da sadece askeri değil, demokrasileri terörizm ve otokrasi saldırısından korumak için organize olmuş bir 'Demokrasi İttifakı' olarak nitelendirmişti. Oysa 106 ülkeli davetli listesinde ABD'nin NATO'daki müttefiki Türkiye ve hem NATO hem de AB üyesi Macaristan 'demokratik değil' diye dışlanırken son seçimde Hizbullah'ın birinci çıktığı Irak demokratik ve davetli. Aynı şekilde seçimle geldiği halde seçimle gitmemek için direnen Filipinler Devlet Başkanı Rodrigo Duterte 'demokrat ve davetli' listesinde. Çin'i 'tek parti devleti ve kapalı rejim' diye nitelendirerek zirve dışında tutan Biden, buna karşılık Solomon Adaları ve çoğu darbeyle işbaşına gelmiş ve diktatörlüğe 20 Afrika ülkesinin liderini 'demokrat-demokratik ülke' listesine dahil ederek demokrasi zirvesine davet etti.

Küresel bir demokrasi ittifakı olarak pazarlanan bu adım davet edilen ülkeler ve liderlerin seçimindeki tercihlerle, soğuk savaş dönemindekine benzer bir küresel kamplaşmaya zemin hazırlamak üzere ABD uydusu ülkeler grubu kurma temeli üzerine kurgulanmış görünüyor. Bu açıdan bakıldığında demokrasileri savunmak söyleminde samimi olunmadığı, **perde gerisine gizlenen gerçek amacın ABD çıkarlarının ve küresel liderliğinin kabul ettirilmesi olduğu anlaşılıyor.**

ORTADOĞU'DA KARTLAR YENİDEN DAĞITILYOR

Suriye ve BAE'den aynı anda Tahran'a gerçekleştirilen ziyaretler gerek Suriye'de siyasi çözüm gerekse BAE-Suudi Arabistan ile İran arasında müzakere ve çözüm ortaklı adımlarının hızlandığını işaret ediyor. Suriye Dışişleri Bakanı Faysal Mikdat ve daha önce de Ankara'yı ziyaret eden BAE Ulusal Güvenlik Danışmanı Şeyh Tahnun bin Zayed al Nahyan'ın eş zamanlı İran ziyareti oldukça dikkat çekici!

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Geçtiğimiz ay Şam'ı ziyaret ederek Esad ile görüşen **Birleşik Arap Emirlikleri (BAE)** Dışişleri Bakanı'nın ardından BAE Veliht Prensi de Ankara'ya gelerek Cumhurbaşkanı Erdoğan ile görüştü. 10 milyar dolarlık yatırım vaadinde bulundu. Bu ziyaretten önce BAE Ulusal Güvenlik Danışmanı Şeyh Tahnun bin Zayed al Nahyan Ankara'ya gelerek Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından kabul edilmiş ardından iki ülke arasındaki normalleşme süreci hızlanmıştı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, şubat ayında BAE'yi ziyaret edeceğini açıkladı.

Suriye'de siyasi çözüm için Arap ülkelerinin öncülüğünü üstlenerek inisiyatif alan ve Ürdün Mutabakatı ile Şam yönetiminin Arap Birliği'ne dönmesine zemin hazırlayan BAE, diğer taraftan da İran'ın bölgedeki etkinliğini geriletmek, Şii-Sünni anlaşmazlığını çözmek, BAE-Suudi Arabistan ve İran arasındaki gerilimi müzakereler yoluyla sonlandırmak istiyor.

ABD'nin İran'a yönelik nükleer anlaşmayla ilgili yaptırımlar konusunda müzakere sürecini başlatmasının ardından Viyana'daki görüşmelerde tikanlıklar yaşanıyordu. İsrail, İran'ın nükleer gücünün, zenginleştirilmiş uranyum üretiminin denetim dışı kalması ihtimaline karşı orduyu teyakkuza geçirerek gerekirse İran nükleer tesislerine saldıracağını ilan etmişti. Bölgede ABD-İngiltere-İsrail ve Suudi Arabistan adına da hareket ettiği bilinen BAE'nin tam bu aşamada devreye girmesi önemli bir hamle ve bölgedeki tansiyonu düşürebilecek bir adım.

Suriye'de Rusya ile etkin rol üstlenen İran, aynı zamanda ABD yaptırımlarının kalkmasını ve ekonomik sıkıntıları aşmak istiyor. Dolayısıyla Tahran'daki Suriye-BAE eş zamanlı ziyaretleri yakın dönemde **Suriye'de, Ortadoğu'da ve Körfez Bölgesinde yeni gelişmelerin habercisi olarak görülebilir!**

ASIL UTANMAZLIK NEDİR ANLATALIM!

Devlette yönetim krizi ülkemizi buhrana sürükledi. Tek adam vesayet rejimi milli paramızı pul etti. Erdoğan Şahsım Hükümeti, milletimizi pahalılığa, işsizliğe ezdirdi. Liyakatsizlik ve kibir, cüzdanelerimizi de boşalttı. Milletimizi perişan etti. Şimdi tüm bunların müsebbipleri sebep oldukları buhrana kılıf bulmaya uğraşıyorlar. "Faiz yerine yatırım temelli ekonomi modeli" getireceklermiş. 20 yıldır bu ülkeyi kim yönetiyor? Bu ülkeyi 20 yılda kim bu hale getirdi? Ülkemizi faizcilere, manipülatörlere, spekülörlere, kara paracılar 20 yıldır kim teslim etti? Buradan açıkça ifade edeyim, bu defa ülkeyi yönetenler, "Kandırıldık, Allah bizi affetsin" diyerek bu işten sıyrılamazlar. Beceriksizliklerine, akılsızlıklarına "Yeni Model" kılıfı geçirip, milletimizi kandıramazlar.

Buna Yeni Değil, İflasın İlamı Denir

Allah aşkına bu hükümet kim, yenilik kim? Bu hükümet 20 yıllık metal yorgunu bir hükümet, eskimiş, çürümüş, paslanmış. Adım atacak takati kalmamış. Bunların "Yeni" dediği, ülkenin, milletin servetini yok pahasına dış güçlere peşkeş çekmek. Milleti fukaralığa mahkûm etmek... Bunun adına "yeni" denmez. Dense, dense "iflasın ilamı" denir.

Seçim, Seçim, Seçim

Bugün Merkez Yönetim Kurulu toplantımızda, tüm bu konuları ve devletteki yönetim krizinin, her gün biraz daha harladığı buhranı değerlendirdik. Yönetimin beceriksizliği ve liyakatsizliği, ülkede ağır bir güven krizine ve buhrana yol açmıştır. Şimdi artık yapılması gereken bellidir: Seçim, seçim, seçim.

Milletin Sesi Mersin'den Yükseldi

Hafta sonu; "Milletin Sesi" Mersin'den yükseldi. Hemen seçim talebi, Türkiye'nin dört bir yanından duyuldu. Erdoğan elbette bunu duymazdan gelmeye kalktı. Ama ses o kadar güçlüydü ki, gözü, kalbi mühürlenmişler dışında herkes gördü, herkes duydu. Milletimiz Mersin'den, "Patates, soğan güle güle Erdoğan" diyerek, mesajını çok net verdi. Biz diyoruz ki; artık geliyor, gelmekte olan... Sandık bugün yarın gelecek ve milletimiz kendi kararıyla, bu zulümden kurtulacak...

Bizim Meclisimiz Gazi Meclistir

Türkiye Büyük Millet Meclisi, Gazi Meclis sıradan bir Meclis değildir. Bizim Meclisimiz, emperyalizme karşı dünyanın en şanlı savaşlarından birini vermiş, gazi bir meclistir. Dünya parlamentoları arasında da müstesna bir yere sahiptir. Gazi Meclisimiz, bir yandan Kurtuluş Savaşı'nı yaparken, bir yandan da milletimizin iradesine, hakkına, hukukuna, şan ve şerefine sonuna kadar sahip çıkmıştır. Devletimizin kurucusu, Büyük Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'le, Başkomutanlık yetkilerini savaş sırasında paylaşırken bile, son derece kıskanç davranmıştır. Bu nedenle Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin üyesi olmak, Kurtuluş Savaşı'nı gerçekleştiren o

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

saygın heyetin, şerefine mirasçı olmak demektir. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve onun şerefli üyeleri, kendilerini seçen milletimizin hakkına, hukukuna, hep titizlikle sahip çıkmıştır, bundan sonra da çıkacaktır.

Saray, Meclis'e Vesayet Gömleği Giydirmek İstiyor

Ama Ucube Şahsım Yönetimi, işbaşına geldiğinden bu yana Meclis'i, milletvekillerinin iradesini, her gün biraz daha kuşatmaya çalışmaktadır. Milli iradeyi, Meclis binasına hapsedmeye uğraşmaktadır. Milletvekillerinin yürütmeyi denetlemesini, kamu kurumlarından bilgi almasını, milletin hakkını sormasını, engellemeye cüret etmektedir. Sarayın ağır vesayet gömleğini, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne giydirmeye çabalamaktadır.

Milletvekili Gerekirse Saraya Da Gelir, Hesap Sorar

Son genel seçimlerde, 11 milyon 354 bin 190 yurttaşımızın oyunu almış, Ana Muhalefet Partisinin Genel Başkanı, yanında milletvekillerinden oluşan bir heyetle, 3 Aralık 2021 tarihinde TÜİK'e gittiğinde yaşananlar bunun en son örneklerinden biridir. Herhalde bu heyet oraya çay, kahve içmek için gitmedi. Asgari ücretlinin, emeklinin, memurun, işçinin yani en az 40 milyon yurttaşımızın geçiminde, en temel belirleyici olan enflasyon hesaplarındaki, bariz makyajları sorgulamak için gitti. O gün demokrasi tarihimize, kapkara bir leke olarak geçti. Sarayın kibirlisinin verdiği talimatla, TÜİK Başkanı, kurumun kapılarını, Ana Muhalefet Partisinin Genel Başkanına ve milletvekillerine kapattı. Sarayın kibirlisi Erdoğan; "Devlet kurumlarının milletvekillerine, Ana Muhalefet Partisi Liderine, hesap verme sorumluluğu yok" dedi. "O kurumlar sadece bana hesap verir" dedi. Ben buradan söyleyeyim beyefendi, milletvekilleri her yere girer ve millet adına hesap sorar. Gerekirse gelir Sarayda sana da hesap sorar.

Milletvekiline Kapı Kapatmak, Milletin Hukukunu İnkâr Etmektir

Milletvekiline, Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanına, bürokrasinin kapılarını kapatmak, milletin hakkını, hukukunu inkâr etmektir. Milli iradeyi yok saymaktır. TBMM'nin yetkilerini gasbetmektir. Demokratik kural ve teamülleri yok saymaktır. Bu; vesayetçi kafanın daniskasıdır, dik alasıdır.

Bir Sözümlü De Tbbm Başkanına

Tabi bu arada bir sözümlü de TBMM Başkanına; bir AK Parti Milletvekili, Cumhuriyet Halk Partisinin yönettiği belediyelerden birine gelse, belediyeden bilgi almak istese, zabıtalarda o AK Parti milletvekilini kapıdan çevirse, acaba TBMM Başkanı yine böyle sessiz kalır mıydı? Tüm milletvekilleri bilmelidir ki, bugün muhalefet milletvekillerine, devletin kapılarını kapattıran kibir abidesi, yarın onları da devlet kapisından içeri almayacaktır.

Muhalefette Olmayı Yaşayarak Öğrenecekler

Buradan bir kez daha söyleyelim. Hükümet bütün yönetim sistemlerinde vardır. Ama muhalefet sadece demokrasilerde olur. Erdoğan'a tavsiyemiz, muhalefetin önemini, kuvvetler ayrılığının değerini, bir an evvel idrak etmesidir. Çünkü ilk sandıktan sonra, kendileri muhalefetin ne olduğunu, millete muhalefette nasıl hizmet edileceğini, yaşayarak öğrenmek zorunda kalacaktır.

Erdoğan'ı Dış Güçler Mi Konuşturuyor

Bugün ülkemizde, Erdoğan Şahsım Hükümetinin, beceriksizlikleri ve liyakatsizlikleri nedeniyle, paramızın, Dolar ve Avro karşısındaki değeri yerlerde sürünüyor. Ülkeyi yöneten Cumhur Koalisyonu, her gün buna bir kulp takmaya çalışıyor: Efendim "Bunun nedeni ekonomik değilmiş. Neden dış güçlermiş." Erdoğan her konuştuğunda Dolar, Avro şaha kalkıyor. E o zaman Erdoğan'ı dış güçler mi konuşturuyor? Merkez Bankası'nın yedek akçelerine kim çöktü? Dış güçler mi çöktü? Hini hacette kullanılacak bu yedek akçeleri, damadıyla beraber, Erdoğan hiç etmedi mi? Yine Merkez Bankası kasasındaki 128 milyar doları, dış güçler mi gelip buharlaştırdı? Hayır. Onu da Erdoğan ve Damadı buharlaştırdı. İşte bu nedenle, milli paramızın kolu kanadı kırık kaldı.

Bu Buhran Bal Gibi Erdoğan Şahsım Hükümetinin Eseridir

Mutfaklarda tencereler boş. Marketlerde, tezgâhlarda, fiyat etiketleri her gün, her saat değişiyor. Milletin ödeyeceği akaryakıt faturası artık pompa göstergelerine sığmıyor. Nümeratörlere kâğıt yapıştırma dönemi geri geldi. Çiftçilerimizin gübre maliyeti dörde, beşe katlandı. Çiftçi tarlasına gübre atamıyor. Buğday ekmenin maliyeti şimdiden yüzde 30 arttı. Ekmek fiyatları nerelere çıkacak, herkes korku içinde. Bu buhran bal gibi ekonomiktir. Hiç kimse öyle ekonomik değildir falan demesin bal gibi ekonomiktir, bal gibi iç güçlerin yapıdır. Bal gibi Erdoğan Şahsım Hükümetinin eseridir.

Bunun Adı Kul Hakkı Yemektir

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

TÜİK'in makyajlı enflasyonu ile milletin hissettiği ve yaşadığı enflasyon arasında, dağlar kadar fark var. Bağımsız iktisatçılardan oluşan, Enflasyon Araştırma Grubu'na göre, ülkemizde enflasyon yüzde 60'a dayanmış. Yine İstanbul Büyükşehir Belediyesine bağlı, İstanbul Kalkınma Ajansı, İstanbul'da yaşam maliyetlerindeki artışın, yüzde 50'yi aştığını söylüyor. Sadece millettten yükselen feryada baktığınızda zaten hayat pahalılığının ne olduğunu görebiliyorsunuz. Ama TÜİK, "enflasyon yüzde 21" diyor. Gerçek enflasyonla TÜİK'in enflasyonu arasında iki buçuk, üç kat fark var. TÜİK'in yaptığı, 30 milyon kayıtlı-kayıtsız çalışan emekçimizin, 12 milyon emekli, dul ve yetimin ve bunların tüm aile bireylerinin haklarının, Saray tarafından gasbedilmesi demektir. Bunun adı "kul hakkı" yemektir. Genel Başkanımız, gasbedilen bu kul hakkının hesabını sormayacak da, neyin hesabını soracak? Millet bize niye bu yetkiyi verdi?

Dicle'nin Kenarındaki Kuzunun Hakkı

Erdoğan çıraklık döneminde ağzından, Mehmet Akif'in şu dizelerini düşürmüyordu: "Kenar-ı Dicle'de bir kurt aşırı koyunu, gelir de adli ilahî sorar Ömer'den onu". Şimdi emekliliğe adım adım yaklaşırken Erdoğan, Akif'in bu dizelerini ağzına almaz oldu. Erdoğan Şahsım Yönetimi, milletin emanetini, kurtlara bırakmadan, kendisi hiç etmeye başladı...

Asıl Utanılması Gereken Bunlardır

Şimdi aynı Erdoğan sıkılmadan, "İnsan utanır, insan davet edilmediği yere gitmez" diyor. Buradan söyleyelim, biz kenar-ı Dicle'de, kurtların kaptığı her bir koyunun hesabını sormaktan, asla utanmayız, asla sıkılmayız. Ama bu ülkede asıl utanmazları da, asıl utanılması gerekenleri de, aziz milletimize teşhir etmekten, millet adına bunun hesabını sormaktan da hiçbir zaman geri durmayız.

Asıl utanmazlık nedir? Biz söyleyelim:

"Bu can bu tende kaldığı müddetçe, papazı vermem" diye, millete caka satıp, Papazı özel uçakla ABD Başkanının Oval Ofisine, bir gecede göndermektir. Asıl utanmazlık; kendisine "aptal olma" diye mektup yazan, bir ülke başkanının suratına o mektubu çarpmak yerine, onunla bir kare resim çektirip caka satmak için ayağına koşmaktır.

Asıl utanmazlık; bir başka ülkenin uçakları İdlib'de 36 askerimizi şehit ettiğinde, bunun hesabını soramamaktır. O ülke başkanının Sarayının kapılarında dakikalarca bekletilmektir. Bunun da o ülkenin resmi televizyon kameralarının kronometre tutarak çekmesine izin vermektir.

Asıl utanmazlık; Suriye'de egemen güçlerin taşeronluğuna soyunmaktır. Milletimizin 40 milyar dolardan fazla parasını, Suriye bataklığına gömmektir. Asıl utanmazlık; öz evladına paraları sıfırla talimatı vermektir.

Asıl utanmazlık; 30 yaşındaki bir İranlı sahtekârdan alınan rüşveti ayakkabı kutularında, evlerdeki çelik kasalarda saklamak, bir de üstüne "Önüme yatarım" demektir.

Asıl utanmazlık; "Mafyanın ayda 10 bin dolar maaşa bağladığı siyasetçi var" deyip, sonra da bunun adını açıklamamaktır.

Asıl utanmazlık, dünyada aranan bir dolandırıcıyı uyararak, ülkeden kaçırmak amacıyla tertip düzenlemektir. Bu tertip ortaya çıkınca da, "Yukardan aşağıya bir karar aldık" diyerek meclis komisyonunda pişkince sırtıtmaktır.

Asıl utanmazlık, bu pişkinliği yapan atama bakan hakkında, hiçbir işlem yapmamaktır.

Asıl utanmazlık; ülkemizin atadan deden kalan tüm varlıklarını, limanlarını, çimento fabrikalarını, yem fabrikalarını ve pek çok tesisini yandaşlarına ve yabancılara peşkeş çekip, sonra da "Bu ülkede bir tek biz, taş taş üstüne koyduk" diyebilmektir.

Bu ülkede **asıl utanmazlık;** Türk bankalarının verdiği krediyle, Türk Telekom'u Lübnanlı Hariri ailesine peşkeş çekmektir. Sonra da Telekom'un kârını Haririlere gönderip, kredi borcunu da milletin sırtına yıkmaktır.

Asıl utanmazlık; bu ülkenin en stratejik savunma tesislerinden Sakarya'daki Tank Palet Fabrikasını, Katar ordusuna, beş kuruş almadan peşkeş çekmektir.

Asıl utanmazlık; faiz lobilerini ağzından düşürmeyip, iktidarları döneminde 193 milyar dolar faizi, Londra'daki, New York'taki tefecilerin kasasına aktarmaktır.

Bu ülkede asıl utanmazlık; emekliyi çalışmadan geçinemez hale getirmektir. Fabrikaya iş bakmaya giden emekliyi, kapıda asılı ekmeği almak zorunda bırakmaktır. Sonra da onu "Tavuklarıma götüreceğim" yalanını söylemek durumunda bırakmaktır. O emekli vatandaşımıza gözyaşı döktürmektir.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Asıl utanmazlık; milletin gencecik evlatları çalışacak tek bir iş bulamazken, Sarayın beslemelerine üç-beş ayrı yerden, üç-beş maaş bağlanmasıdır.

Asıl utanmazlık, pandemide vatandaşına bütçeden doğru dürüst destek vermeyip, 101 müzisyenimizin, gencecik sanatçımızın, yaşamına son vermesine seyirci kalmaktır.

Asıl utanmazlık; “Eve ekmek götüremiyoruz” diyen esnafa, “Abartma” demektir. Öğrencilerin yurtlarda yediği yemeklerin porsiyonlarını küçültürken; onlara, “Peygamber efendimiz de mideyi boş bırakırdı” diye, akıl vermeye kalkmaktır. Enerji faturalarından şikâyet eden vatandaşa, “Siz de kombileri kısın” diyebilmektir. Dolar, avro garantili otoyollardan geçemeyen yurttaşlarımıza, “Paran yoksa da, yolların güzelliğini izleyin” diyerek, milletimizle dalga geçmektir.

Bu ülkede **asıl utanmazlık,** memuru, emekliyi, asgari ücretliyi, tüm sabit gelirlileri hayat pahalılığına ezdirmektir. Ardından da, “Kurda yaşanan hareketlenme nedeniyle, toplu sözleşmenin ilgili maddelerinde, güncelleme ihtiyacı oldu” diyerek, sebep oldukları bu felakete kulp takmaya kalkmaktır. Yanlış politikalarla erittikleri ücretlerin satın alma gücünün yarısı kadar bile, ücretlerde artış yapmayıp, dörtte biri kadar bir artışla milletin ağzına bir parmak bal çalıp milleti kandırabileceğini sanmaktır.

Bu ülkede **asıl utanmazlık;** Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nde, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan yandaşlarına, milli paramızla değil, Dolarla, Avroyla Kamu-Özel İşbirliği ihalelerini peşkeş çekmektir. “Milletin cebinden bir kuruş çıkmayacak” deyip, çocuklarımızın, torunlarımızın sırtına, milyarlarca dolarlık garantileri yüklemektir. Sonrada bunlarla ilgili çıkacak anlaşmazlıkların çözümünü, Türkiye Cumhuriyeti mahkemelerinden kaçırıp, Londra mahkemelerine vermektir.

Bu ülkede **asıl utanmazlık;** bu milletin 128 milyar dolarını, Merkez Bankası’nın arka kapısından, hiçbir kurala ve teamüle uymadan, kendi siyasi ikbali için buharlaştırmaktır. Türk Lirası’nın, kolunu kanadını kırıp, ülkemizin itibarı olan milli paramızın, adı sanı duyulmamış paralar karşısında güneş görmüş kar gibi erimesine sebep olmaktadır.

Asıl utanmazlık, bu ülkenin ana muhalefet partisi liderinin, bundan iki yıl önce yaptığı bir konuşmaya, FETÖ’nün siyasi ayağını açıkladığı için erişim yasağı getirmektir. Ülkemizi demokratik ülkeler listesinden düşürüp, küresel demokrasi zirvesine davet edilemez bir ülke haline getirmektir.

Bu ülkede **asıl utanmazlık;** önce, “Ekonominin kitabını yazdık” deyip, sonra ekonomiyi batırınca, “Çin işi, Japon işi yeni ekonomi modeli getiriyoruz” demektir.

Asıl utanmazlık; paramızı pul ederek, milletimizi fakrı zarurete sürükleyerek, Atadan dededen kalan son gümüşleri de, Körfez şeyhlerine, yok pahasına pazarlamaya kalkmaktır.

Bu ülkede **asıl utanmazlık,** dün 15 Temmuz’un finansörü olmakla suçlanan, yandaş gazetelerde olmadık hakaretler edilen, Birleşik Arap Emirlikleri’nin Velaht Prensinin ayağına, bugün 10 milyar dolar getirecek diye, turkuaz halı sermektir.

Asıl utanmazlık; Katarlı Bakanın yanında “Türkiye ekonomisinin hali kâbus, Katar’dan mali yardım istemeye mi geldiniz?” diye gazeteciler sorduğunda, TRT yayını kestirmektir.

Bu ülkede **asıl utanmazlık;** Katar Dışişleri Bakanını; “Türkiye ekonomisindeki gidişattan, çıkacak fırsatlara bakıyoruz” diye konuşturarak, ülkemizi istiskal etmesine göz yummaktır. “Utancı giden kimsenin kalbi ölmüş demektir.”

Hadi Canım Sen De...

İşte utancını kaybedenler, şimdi hiç sıkılmadan, yüzleri hiç kızarmadan beceriksizliklerine, kifayetsizliklerine, ekonomik bağımsızlık savaşı şalıyla örtmeye çalışıyorlar. İsmet Paşa’nın dediği gibi, “Hadi canım sen de...” Siz kim? Ekonomik bağımsızlık kim? 84 milyonluk güzelim ülkemiz, organize bir cehaletin deneme tahtasına dönüştürüldü. Gerçek iktisatçıların deney laboratuvarı, ekonomik modellerdir. Bu modellerde yapılan simülasyonlardır. Çünkü ekonomide önü arkası düşünülmeden atılacak adımlar; insanların aşına, işine, geleceğine, umutlarına darbe indirir. Ama çakma iktisatçılar, elbette bunu bilmez.

Çin Bile O Modelden Vazgeçti

Şimdi bu çakma ekonomistler, bir “Çin modeli” deyip duruyorlar. Çin bile, sizin Çin modeli dediğiniz ucuz emeğe dayanan bu modelden vazgeçti. Beyler, Avrupa Birliği ile tam üyelik müzakere masasına oturmuş bir Türkiye’yi, ucuz emek ülkesi yapmayı öneriyorlar. Bırakın siz ucuz emek ülkesi yapmayı bu ülkeyi, siz bu ülkeyi verimliliğin

ülkesi yapın. Siz bu ülkeyi Ar-Ge'nin ülkesi yapın. Siz bu ülkeyi teknolojik gelişmenin ülkesi yapın. Hem milletimizin geliri artsın, hem de ülkemizin ihracat kapasitesi büyüsün.

128 Milyar Doların Buharlaştırılmasında Korkunç Bir Kamu Zararı Var

Ama Erdoğan, kerameti kendinden menkul, bir takım safsataları, doğrudan doğruya insanlarımız üzerinde test etmeye kalktı, bunları yapacağına sonra da ekonomiyi batırdı. Önce, "Faiz sebep, enflasyon sonuç" zırvasını ispatlamak için, kayınpeder, damat bir oldular, Merkez Bankası'nın hem yedek akçesini, sonrada kasasındaki 128 milyar dolarını satıp savdılar. Rezervleri o gün 6 lira 30 kuruştan sattılar. Bugün dolar kuru ne kadar? 14 lira sınırına geldi dayandı. Ortada korkunç bir zarar var. Şimdi bu rezervleri yerine koymak için bu milletin malını, mülkünü yok pahasına satmaya hazırlanıyorlar.

Taliban'ın Ekonomi Bilgisi Erdoğan'a Taş Çıkartır

Erdoğan hatalarından hiç ders almıyor. İki de bir Merkez Bankası Başkanı değiştirmekte, bir mahsur görmüyor. Paramız pul oluyormuş ne gam. Çok değil, son Merkez Bankası başkanının "ben enflasyona değil, çekirdeğine bakarım" dediği günden bu yana, üç ayda Türk Lirası Dolar karşısında yüzde 39, Bulgar Levası karşısında yüzde 36, Pakistan Rupisi karşısında yüzde 36. Ve hatta Taliban yönetimindeki Afganistan'ın para birimi, Afgani karşısında yüzde 29 değer kaybetti. Maşallah Taliban'ın ekonomi bilgisi, "Ekonominin kitabını yazdım" diyen Erdoğan'a taş çıkartır oldu.

Çin İşi Japon İşi

Şimdi dışarıdan para bulmak için, yok pahasına neyimiz var neyimiz yok satacaklar. Sonra da arkasından buna "Yeni Ekonomi Modeli" diyecekler... "Çin işi, Japon işi" deyip milletimizin gözünü boyamaya kalkacaklar... Erdoğan şimdi "6 ayda işler düzeler" diyor. Bu işler bu kadar kolay mı? Şu anda Türkiye döviz kuru en istikrarsız parasının değeri en istikrarsız ülke oldu. Kurlardaki olağanüstü oynaklık nedeniyle, ülkede insanlar fiyat alıp veremez oldu. Üretimi durdurdular. Tıbbi cihaz satıcıları artık hastanelere mal vermemeye başladı. İthalatçı da, ihracatçı da ne yapacağını şaşırılmış vaziyette. Peki paramızın arkasında duracak rezervlerimiz var mı? O da yok. 26 Kasım itibarıyla net rezervlerimiz, 34,5 milyar dolar eksi bakiye veriyor. Yani Merkez Bankası'nın kasası 34,5 milyar dolar açık veriyor. Tek bir sente muhtaç... Ama Merkez Bankası çıktı, Dolar kurunu 13 lira 80 kuruşa tutmak için döviz sattı piyasalara müdahale etti. En büyük yanlışlardan birini yaptı kur için seviye işaret etmeye başladı.

Merkez Kimin Dövizini Satıyor

Şimdi soruyoruz: Merkez Bankası kimin dövizini satıyor? Yabancı ülkelerden SWAP'la emanet alınan dövizleri mi? Ticari bankaların kendisine emanet ettiği, dövizleri mi? Yoksa milletin mevduatlarından kesilen, emanet döviz munzam karşılıklarını mı satıyor? Merkez Bankası olmayan rezervlerinden, son iki ihalede 1,5 milyar dolar sattı. Sattı ne oldu? Hiçbir şey. Dolar hala 14 lira sınırında. Faizler düştü mü? Orası da bir garabet. TCMB'nin fonlama faizi Kasım'dan bu yana tamam 18'den 15'e çekildi. Ama aynı dönemde 2 yıllık referans tahvil faizi, 18'den 21'e; 5 yıllık tahvilin faizi, 19'dan 23'e çıktı. Faiz düşecek, düşecek, düşürdük dediler, uzun vadeli faizleri sıçrattılar. Bu kadar istikrarsızlığın olduğu bir dönemde, kim, niye yatırım yapsın?

Faizi Düşürmenin Yolu Bellidir

Bu ülkede aklı başında hiç kimse, faizin yüksek olmasından mutlu olmaz. Başta biz. Ama bu faizleri düşürmenin yolu da, yöntemi de bellidir. Faizlerin düşmesi enflasyon beklentilerinin gerilemesine, ekonomi yönetimine duyulan güvenin artmasına ve risk priminin düşmesine bağlıdır. Bugün bu ülkede hükümet, enflasyon beklentilerini düzeltecek, risk primlerini düşürecek hangi adımları atmıştır? Tersine ülkemizde enflasyon beklentilerini de, risk primini de artırmak için elinden geleni ardına koymamıştır. Sonuç? Eylül başında risk primi 359 iken ülkenin risk primi, şimdi ülkemizin risk primi 531'i geçmiştir.

Çin Modeli Diye Ekonomiye Çin İşkencesi Yapıyorlar

Atalarımızın söylediği gibi, hesap bilmeyen kasap, ne bıçak bırakır, ne de masat. "Çin modeli uygulayacağım" diyen Erdoğan, ekonomiye artık Çin işkencesi yapmaktadır. Milletimizi her geçen gün daha da fakirleştirmektedir.

Bu Gömlek Yama Tutmaz

Bizim inancımızda; adaleti korumak, hakkı korumaktır. Hakkı korumak, halkı korumaktır. Biz hakkı da, halkı da, utancını yitirmişlerden, kalbi körelmişlerden korumak için, elimizden geleni yapmaya devam edeceğiz.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Erdoğan'ın bu ülkenin üstüne diktirdiği bu ucube rejim gömleği, artık yama tutmaz. Bu görülmüştür, anlaşılmıştır. Bu berbat elbisenin ilk sandıkta topyekûn çöpe atılması gerekir. Yepyeni, birinci kalite kumaştan, güçlendirilmiş parlamenter rejim elbisesini, milletimizle istişare ederek dikmeye ihtiyacımız vardır. Biz hazırız. Milletimiz de buna hazırdır. Milletimiz şahsım hükümetinin ne yaptığını görmüştür, notunu da vermiştir. Bu buhranı kimin çıkarttığını çok iyi bilmektedir. Bu buhranın müsebbibi olan kifayetsiz şahsım yönetimini evine göndermek için hemen sandığı beklemektedir.